

Innehåll

Året i korthet	1
Vi är Nobina	2
VD-ord	4
Nobinas marknader	6
Drivkrafter för tillväxt	8
Värdeskapande	10
Nobina Electrical Solutions	12
Strategiska fokusområden	13
Busslösningar	14
Contract management	18
Resurseffektivitet	20
Medarbetarutveckling	24
Lösam kontraktsmigrering	28
Nobinas mål	30
Nobina som investering	34
Aktien	35
Bolagsstyrningsrapport	37
Styrelse	40
Koncernledning	42
Revisors yttrande om bolagsstyrningsrapporten	47
Fördjupad hållbarhetsrapport	48
Nobinas väsentliga hållbarhetsområden	51
GRI-index	54
Förvaltningsberättelse	56
Räkenskaper Koncernen	
Resultaträkning	67
Rapport över totalresultat	67
Balansräkning	68
Förändringar i eget kapital	70
Kassaflödesanalys	71
Räkenskaper Moderbolaget	72
Resultaträkning	72
Rapport över totalresultat	72
Balansräkning	73
Förändringar i eget kapital	74
Kassaflödesanalys	75
Noter	76
Styrelsens undertecknande	105
Revisionsberättelse	106
Flerårsöversikt	109
Nyckeltalsinformation	110
Branschtermmer	112
Årsstämma	

Året i korthet

- Nettoomsättningen uppgick till 9 094 MSEK (8 858), en ökning med 2,7 procent.
- Rörelseresultatet uppgick till 490 MSEK (494), vilket inkluderar engångskostnader om 33 MSEK.
- Resultat före skatt (EBT) uppgick till 355 MSEK (355).
- Justerat resultat före skatt uppgick till 388 MSEK (355) och den justerade marginalen på resultat före skatt uppgick till 4,3 procent (4,0).
- Resultat efter skatt uppgick till 278 MSEK (518).
- Resultat per aktie uppgick till 3,15 SEK (5,86).
- Föreslagen utdelning om 3,35 SEK (3,10).

NYCKELTAL

MSEK	2017/2018	2016/2017
Nettoomsättning	9 094	8 858
Rörelseresultat (EBIT)	490	494
Resultat före skatt (EBT)	355	355
Årets resultat	278	518
Årets kassaflöde	-94	114
Soliditet, %	18,4	17,9
Eget kapital	1 436	1 421
Nettoskuld	3 629	3 753
Nettoskuld/EBITDA, ggr	3,1	3,2
Medelantal medarbetare	11 047	12 495

388

MSEK JUSTERAT RESULTAT FÖRE SKATT

Viktiga händelser

STARKT RESULTAT

Efter en stark avslutning kan vi konstatera att Nobina, exklusive engångskostnader på 33 MSEK, för räkenskapsåret 2017/2018 kunde leverera det bästa resultatet någonsin, med en fortsatt ökning av marginalen före skatt.

MER INCITAMENT

Ersättningsmodeller med incitament baserat på resande och kvalitet fortsätter att öka. Vår analys av resandeströmmar och långa erfarenhet av kollektivtrafiklösningar ger en effektivare trafik och ökat värde för våra kunder och samhället i stort.

ÖKAD ELDRIFT

Trenden går snabbt mot att elbussar ses som en naturlig del av kollektivtrafiklösningen. Vi har lång erfarenhet av eldrift och driver samt planerar för linjetrafik med sammanlagt cirka 90 elbussar i samarbete med uppdragsgivare i Norge och Sverige.

NY TEKNIK

Kollektivtrafiken är en framtidsbransch och till detta bidrar bland annat den snabba teknikutvecklingen. Vi har under året introducerat Skandinavians första självkörande bussar på allmän väg och lanserat nya, digitala reseappar som underlättar resandet.

VI ÄR NOBINA

Genom våra trafiklösningar utvecklar vi rörligheten i samhället. Varje dag åker cirka en miljon människor i Norden med oss, och det är vår uppgift att göra resan till en bra upplevelse. Vi ger våra resenärer service och trygghet samtidigt som vi ser till att resan blir effektiv och enkel. Det är med bussen som vi knyter ihop alla delar till en helhet.

• • • •

VISION: ALLA VILL RESA MED OSS

AFFÄRSIDÉ: FÖRENKLA KUNDENS VARDAGSRESOR

**STRATEGISKA FOKUSOMRÅDEN: BUSSLÖSNINGAR,
CONTRACT MANAGEMENT, RESURSEFFEKTIVITET,
MEDARBETARUTVECKLING**

Nobinas värderingar

Vår verksamhet bygger på förtroende och dialog, mellan resenären och bussföraren, på verkstaden och i kontraktsförhandlingar. Vårt dagliga agerande ska präglas av respekt och vänlighet, rak kommunikation, lyhördhet och tolerans. Fem gemensamma värderingar slår fast hur vi förhåller oss till omvärlden och varandra.

VI FINNS TILL FÖR VÅRA KUNDER

Vi är lyhörda för kundens behov och bemöter kunden med vänlighet och respekt. Vi håller våra löften, utvecklar prisvärda lösningar och förenklar för våra kunder.

VI ARBETAR MED STÄNDIG UTVECKLING

Vi når mål och levererar resultat. Vi är resurseffektiva och håller minst utlovad kvalitet. Vi arbetar med målstyrning och systematisk uppföljning.

VI VÄRNAR GOTT LEDARSKAP

Vi har definierade krav på ledare och medarbetare. Vi sätter kunders och företagets intressen framför våra egna.

VI RESPEKTERAR VARANDRA

Vi värnar allas lika värde och behandlar varandra med vänlighet och respekt. Tillsammans skapar vi ett tryggt och kreativt arbetsklimat.

VI BRYR OSS

Vi tar ett aktivt ansvar för miljö och samhälle. Vi uppmuntrar hälsa och personlig utveckling. Vi är engagerade och bryr oss om varandra, våra kunder och vår omvärld.

SVERIGE

6 473

MSEK NETTOOMSÄTTNING

71%

ANDEL AV NOBINAS NETTOOMSÄTTNING

DANMARK

544

MSEK NETTOOMSÄTTNING

6%

ANDEL AV NOBINAS NETTOOMSÄTTNING

NORGE

1 030

MSEK NETTOOMSÄTTNING

11%

ANDEL AV NOBINAS NETTOOMSÄTTNING

FINLAND

1 071

MSEK NETTOOMSÄTTNING

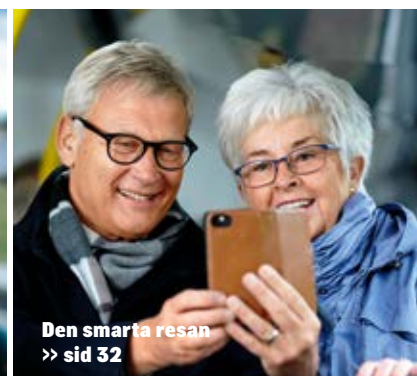
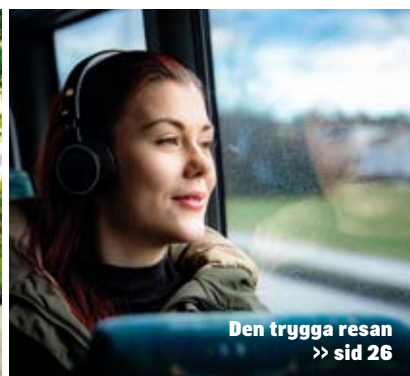
12%

ANDEL AV NOBINAS NETTOOMSÄTTNING

VÄGEN TILL ETT MER HÅLLBART OCH RÖRLIGT SAMHÄLLE

På Nobina arbetar vi för att skapa smarta, bekväma, ansvarsfulla och trygga resor som bidrar till såväl ökad rörlighet i samhället som en bättre arbetsmiljö för våra förare. Längre fram berättar vi mer om några av de initiativ vi arbetar med för att uppnå detta.

• • • •
**MED BUSSLÖSNINGAR
 BIDRAR VI TILL
 ATT FRAMTIDENS
 HÅLLBARA SAMHÄLLE
 BLIR VERKLIGHET.**

• • • •

"ATT KOPPLA VÅR LÖNSAMHET
I KONTRAKTEN TILL ETT ÖKAT
RESANDE GER UPPDRAGSGIVARNA
EN UTVECKLAD KOLLEKTIVTRAFIK
OCH RESENÄRERNA FÅR ETT
BÄTTRE OCH ANPASSAT UTBUD."

VD-ORD

DET LEDANDE BUSSBOLAGET

Kollektivtrafik är en framtidsbransch och buss är framtidens transportmedel. Efter cirka ett år som VD och koncernchef på Nobina har jag stärkts i denna övertygelse. Urbaniseringen, den växande miljömedvetenheten och behovet av ökad rörlighet är faktorer som gör att allt fler ser värdet i att resa tillsammans, och gärna med buss. Att som Nordens största bussbolag vara med och skapa de bästa lösningarna för denna utveckling känns mycket spännande.

VIKTIG ANALYS

Nobina av idag är resultatet av ett systematiskt och fokuserat arbete som påbörjades för många år sedan. Varje liten del i varje process analyseras i detalj i syfte att uppnå kontinuerliga förbättringar och skapa en allt konkurrenskraftigare verksamhet. Detta målmedvetna arbete har lett till att vi idag driver cirka 110 kontrakt i 32 trafikområden med cirka 3 600 bussar i fyra nordiska länder och varje år förflyttar cirka 319 miljoner resenärer. Och vi växer och är lönsamma. Under 2017/2018 ökade vi omsättningen och gjorde vårt bästa resultat någonsin.

Kontrakten är kärnan i verksamheten. Dessa har vunnits genom upphandlingar och gäller ofta trafik under en period på mellan fem och tio år. Att ingå ett sådant avtal utan att ha säkerställt förutsättningarna för lönsamhet är förstås ohållbart i längden. Vi utvecklar kontinuerligt vår analys för att bli ännu bättre på att lägga rätt anbud, men också för att kunna bidra till utformningen av själva kontraktsunderlagen. Genom verktyget Nobina Analytics analyserar vi resandemönster i syfte att förstå behoven och utifrån fakta och kunskap öka resandet genom att styra trafiken till de sträckningar och de tider där störst behov finns. Nobina Analytics är ett viktigt verktyg i och med att antalet incitamentsavtal, där vi får betalt baserat på antal resenärer och kundnöjdhet, fortsätter att öka. Att koppla vår lönsamhet i kontrakten till ett ökat resande ger uppdragsgivarna en utvecklad kollektivtrafik och resenärerna ett bättre och anpassat utbud. Detta driver samhällsutvecklingen i en positiv riktning – fler reser kollektivt och låter bilen stå.

SNABB UTVECKLING

Utöver fler incitamentsavtal sker en snabb utveckling inom andra områden. Elbuss har tagit steget från försöksverksamhet till att bli ett allt mer naturligt inslag i kontrakten och trafiken. Nobina har lång erfarenhet av att köra elbuss och med Nobina Electrical Solutions har vi ett erbjudande som flyttar uppdragsgivarnas fokus från tekniken till den bästa totala kollektivtrafiklösningen. Samtidigt går utvecklingen snabbt och vi är väl medvetna om att de bästa långsiktiga lösningarna kommer att kräva nya konstellationer och partnerskap. Elbussar som drivs med grön el gör miljön till vinnare, men

även för traditionella bussar sker en snabb övergång till förnybara drivmedel. Av vår drivmedelsförbrukning 2017/2018 stod förnybara drivmedel för hela 66 procent. Dessutom blir vi allt bättre på att köra energisnålt, där vårt initiativ Den Gröna Resan ger ett betydande bidrag till utvecklingen. Vi står dessutom inför nästa stora utvecklingsfas av kollektivtrafiken. Denna omfattar självkörande fordon och smarta tjänster som kopplar ihop olika transportlösningar och gör resandet ännu mer mobilt, flexibelt och individanpassat. Våra självkörande bussar i Kista och Köpenhamn utgör tillsammans med våra reseappar Res

● ● ● ●

**"VI HAR FRAMGÅNGSRIKT
TAGIT OSS IGENOM
OMFATTANDE KONTRAKTS-
OMSTÄLLNINGAR OCH
YTTERLIGARE FÖRBÄTTRAT
VÅR RÖRELSEMARGINAL."**

i STHLM och Travis de första smakproven på denna utveckling. Den ideala situationen är förstås om vi som ledande bussbolag kan vara med och anpassa kollektivtrafiklösningarna i takt med att en stad eller stadsdel växer fram. Vårt engagemang i utvecklingen av den nya stadsdelen Barkarbystaden utanför Stockholm är ett bra exempel på hur vi kan arbeta med flexibla busslösningar. Genom att erbjuda tysta, mer miljövänliga bussar av olika storlek som snabbt tar sig fram och kompletterar de övriga transportsätten tunnelbana, pendeltåg och cykel, bidrar vi till en hållbar stadsmiljö.

FYRA FOKUSOMRÅDEN

Vi fokuserar på framför allt fyra strategiska områden för att fortsätta utveckla Nobina. Inom Busslösningar ska vi utveckla nya affärer såväl inom som utanför kontraktsverksamheten. Det omfattar exempelvis buss-för-tåglösningar där vi flyttar fram positionerna genom nya tekniksatsningar och kunderbjudanden där vi sätter resenärsbehovet främst. Dessutom fokuserar vi på att i dialog med partners utveckla infrastrukturlösningar för att fullt ut kunna utnyttja den flexibilitet och potential som buss med-

för, exempelvis i jämförelse med spårbundna lösningar som spårvagn. Contract Management är vi redan duktiga på – hela vägen från att föra en dialog kring upphandlingarnas utformning, till att vinna rätt kontrakt, anpassa, driva och avsluta trafiken – men vi kan alltid bli bättre. En lönsam och stabil kontraktsaffär är dessutom helt avgörande för vår fortsatta framgång. Med ett starkt fokus på Resurseeffektivitet lägger vi grunden för affärsverksamheten. Effektiva verkstäder, låg skadefrekvens och optimalt utnyttjande av bussflottan är tillsammans med drivmedelseffektivitet och god trafikplanering viktiga förutsättningar för att vi ska kunna nå våra lönsamhetsmål och vara konkurrenskraftiga. Oavsett satsning eller ambition är det medarbetarna som ska driva utvecklingen. Ett bra exempel på hur vi drar fördel av den samlade kompetensen är de 72 förbättringsgrupper som i våra olika trafikområden utvecklar verksamheten med en tydlig koppling till Nobinas mål. Det är ett arbete som gör skillnad, bland annat när det gäller att driva lönsamhet i våra incitamentsavtal.

LÖNSAM TILLVÄXT

Jag kan se tillbaka på ett år där vi framgångsrikt tagit oss igenom omfattande kontraktsomställningar och ytterligare förbättrat vår rörelsemarginal. Detta ger oss en bra utgångspunkt inför framtiden. Utöver att utveckla verksamheten inom ramen för våra strategiska fokusområden gäller samma sak som tidigare, att steg för steg effektivisera verksamheten och göra oss ännu mer konkurrenskraftiga. Detta är extra viktigt i nuvarande marknadssituation, med ett stort antal kontrakt som ska upphandlas och där vi genom en gedigen analys och med marknadens bästa erbjudande ska säkerställa att såväl Nobina som Nordens kollektivtrafik fortsätter att utvecklas i en positiv riktning. Med all den kompetens och drivkraft som finns i organisationen är förutsättningarna goda för att fortsätta stärka Nobinas position som det ledande bussbolaget i en viktig framtidsbransch.

Stockholm i april 2018

Magnus Rosén
VD och koncernchef

NOBINAS MARKNADER

Nobina är Nordens ledande bussföretag med en marknadsandel om 16 procent. Marknadsnärvaron omfattar cirka 110 kontrakt med uppdragsgivare fördelade över 32 trafikområden i fyra länder samt ett växande inslag av busslösningar för olika resandebehov. Bussflottan omfattar cirka 3 600 bussar och varje år stiger cirka 319 miljoner resenärer ombord på bussarna.

Den nordiska kollektivtrafikmarknaden med buss bedöms omsätta cirka 47 miljarder SEK. Gemensamt för de nordiska länderna är att priset för de regionala resorna i genomsnitt till hälften finansieras av de regionala offentliga förvaltningarnas budgetar och resterande del direkt från resenärerna via biljettintäkter. Nobina är verksamt på marknaden för regional trafik i hela Norden. I tillägg erbjuder vi buss-för-tåg-lösningar, helhetslösningar för kollektivtrafik med fokus på

		Sverige	Danmark
MARKNADEN	MARKNADENS TOTALA VÄRDE	22 MDR	9 MDR
	SUMMERING AV 2017/2018	Vunna kontrakt i Kungsbacka och förlängda kontrakt i Göteborg och Malmö. Samarbete med uppdragsgivare för satsning på elbussar i Malmö och i Norrtälje. Påbörjat projekt med egna självkörande bussar på allmän väg i Stockholm. Flera positiva utfall på kvalitetsbonus. Snabb utveckling av framtidens resande genom mobila tjänster och analysverktyg.	God underliggande effektivitet i kontrakten. Pilotprojekt med självkörande bussar i Storköpenhamn. Avtal om 21 bussar i Roskilde med högsta miljöklass.
	MARKNADENS KÄNNETECKEN	Stor skillnad mellan olika regionala trafikavtal avseende ansvar och kommersiella förutsättningar. Snabb utveckling mot upphandlingar med kvalitetsutvärdering och kontrakt med inslag av incitament.	Marknaden för regional trafik är uppdelad i fem regioner, med sex uppdragsgivare, och utvecklas i positiv riktning vad gäller kontraktsvillkor, incitamentsinslag och månadsvisa indexomräkningar. Utvecklingen går allt mer mot avtal baserat på antalet resenärer.
NOBINA	MARKNADSANDEL	27%	5%
	MARKNADS-POSITION	Nobina är Sveriges största bussföretag och finns representerat på ett hundratal orter. De största uppdragsgivarna är SL, Västtrafik och Skånetrafiken. Vi innehar även en växande position inom buss-för-tågtrafik och är marknadsledande inom expressbusstrafik via ett omfattande linjenät, flygbusstrafik och partnersamarbeten.	Utmanarposition. Nobina bedriver idag regional trafik i sex kontrakt för sammanlagt två uppdragsgivare. Positionen är framförallt stark i Köpenhamn.
	ANTAL KONTRAKT/KONTRAKTSLÄNGD	69 kontrakt/8,6 år i genomsnitt.	6 kontrakt/6,0 år i genomsnitt.
	FRÄMSTA KONKURRENTER	Arriva (Tys), Keolis (Fra), Nettbuss (Nor), Transdev (Fra). (Inom expressbussegmentet: Nettbuss Express och FlixBus).	Arriva (Tys), Keolis (Fra), Tide (Nor), Umove (Dan).
	HÅLLBARHETS-FOKUS	En fortsatt utbyggnad av kollektivtrafiken är prioriterad. Utvecklingen omfattar en ökad satsning på förnybara drivmedel, eldrift och samverkan för att skapa en infrastruktur i växande städer som bidrar till ökad rörlighet. Fokus på framtidens resande.	Fortsatta satsningar på utbyggnad av kollektivtrafiken i Köpenhamn och andra större städer. Fokus på flexibla mobilitetslösningar och högt på agendan ligger ny teknik för kombinationer av trafikslag och resenärsnära information. Roskilde har påbörjat satsning på eldrift och i Köpenhamn genomförs testtrafik med självkörande fordon under tre år.

buss, interregional expressbustrafik i Sverige där det råder fri konkurrens samt specialtransporter för beställningstrafik, serviceresor och anropsstyrda resor. De nordiska länderna har kommit olika långt i utvecklingen och Nobinas position skiljer sig åt mellan marknaderna. I Sverige har Nobina den starkaste positionen och utvecklar många lösningar för framtidens kollektivtrafik. Denna styrka används nu för att växa på övriga marknader. Synergier och samarbete mellan länderna omfattar gemensamma tjänster, fordonsflottan och kompetens inom olika specialistområden, i syfte att skapa bästa möjliga trafiklösning för varje enskild marknad.

Samhällets intresse för att investera i kollektivtrafiken ökar, framför allt i områden med hög befolkningstäthet där en väl

utvecklad kollektivtrafik är viktig för mobiliteten i samhället. Kollektivtrafiken står även högt på agendan hos politiker då den ses som en viktig förutsättning för byggandet av ett hållbart samhälle. Det senaste året har ny teknik och elektrifiering av fordonsflottan blivit allt viktigare drivkrafter för hur framtidens kollektivtrafik ska formas.

I samtliga länder går trenden mot ett större inslag av kvalitet som utvärderingskriterium i samband med upphandlingar, samt balanserade ersättningsmodeller där incitament baserat på resande och av kunderna upplevd kvalitet blir vanligare. Denna trend får stöd av ny teknik och system som möjliggör analys av resandeströmmar och en effektivare utvärdering och rapportering.

Norge

9

MDR

Påbörjat tvåårigt testprogram med el-ledbussar åt trafikhuvudmannen Ruter i Oslo. Positiv utveckling av bonus kopplat till resande och passagerarnöjdhet. Tecken på förbättrad effektivitet inom flera trafikområden men fortsatt lågt resursutnyttjande. Överenskommelse med Troms Fylkestrafikk att bara utnyttja halva optionsförlängningen, kontraktet avslutas därmed i juli 2019.

Fortsatt positiv utveckling för kontrakt med balanserade villkor. Trend mot att operatörer i större städer i högre utsträckning kompenseras för timmar, antal kilometer och bussar.

7%

Utmanarposition. Nobina är idag Norges femte största bussbolag med huvuddelen av trafikuppdragen i Osloområdet.

8 kontrakt/7,7 år i genomsnitt.

Nettbuss (Nor), Tide (Nor), Unibuss (Nor), Torghatten (Nor), Boreal (Nor), Norgesbuss (Nor).

Allt fler satsningar på förnybara drivmedel. I Oslo arbetar huvudmannen Ruter tillsammans med Oslo stad för att göra kollektivt resande mer attraktivt och reducera klimatutsläppen med 95 procent till år 2030. I Trondheim genomförs satsningar på moderna busslösningar och eldrift.

Finland

7

MDR

Avtal om ytterligare 42 bussar i Helsingfors med miljöpremie för omställning till biodiesel. Goda betyg i kundnöjdhetsundersökningar. Vid årsskiftet avslutades den extratrafik Nobina kört åt Helsingfors stad i samband med utbyggnaden av Helsingfors tunnelbana.

Kontrakt upphandlas främst för specifika linjer än för hela trafikområden. Kontraktsvillkoren är förhållandevis obalanserade, utom i Helsingfors som har goda villkor med månadsvis indexomräkning. Incitamentstyrda kontrakt förekommer till viss del i Helsingforsregionen. Tvingande lagstiftning kommer leda till att fler kontrakt konkurrensutsätts genom upphandling efter 2019 och de gamla koncessionskontrakten kommer på sikt att upphöra.

20%

Verksamheten är koncentrerad till Helsingforsregionen där Nobina är största bussbolag och därmed även en av landets större aktörer.

25 kontrakt/6,1 år i genomsnitt.

Transdev (Fra), Koiviston Auto (Fin), Pohjolan Liikenne (Fin).

Satsningar på ökad rörlighet inom huvudstadsregionen. Ny tunnelbana stod klar i slutet av 2017. Utbudet av busstrafik och antalet resenärer har ökat stadigt sedan 2010. För att uppfylla Helsingfors stads mål om att minska kollektivtrafikens skadliga utsläpp med 90 procent till 2025 ska ny fordonsteknologi, bättre drivmedel och eldrift utnyttjas. Miljöupphandlingar ger operatörer extra ersättning vid byte till förnybara drivmedel.

DRIVKRAFTER FÖR TILLVÄXT

Nobinas marknad har goda, långsiktiga tillväxtförutsättningar. Starka globala trender såsom urbanisering, hållbar utveckling och ökad mobilitet har en tydlig koppling till behovet av ett ökat kollektivt resande. Kollektivtrafiken påverkas även positivt av nya offentliga initiativ, vilket förstärkts de senaste åren som en konsekvens av samhällsutvecklingen på global nivå. Dessutom utgör en snabb teknikutveckling en stark drivkraft för att bygga ett hållbart samhälle baserat på flexibla och mer hållbara transporter.

URBANISERING

Den starka urbaniseringstrenden fortsätter med oförminskad kraft världen över. I Europa sker den snabbaste urbaniseringen i Norden där såväl större som medelstora städer växer. Städernas tillväxt sker ofta genom förtätning, vilket ökar behoven av flexibla transport- och infrastrukturlösningar. Den snabba urbaniseringen i Norden innebär att kraven på morgondagens kollektivtrafikförsörjning kommer att skärpas och förbli en prioriterad fråga. Urbana miljöers behov av effektiva kollektivtrafiksystem gynnar flexibla, icke-spårburna trafikslag, som buss. Bussresor stod exempelvis för över hälften av de 1,6 miljarder kollektivtrafikresor som genomfördes i Sverige under 2017.

HÅLLBAR UTVECKLING

Ökad medvetenhet om jordens begränsade resurser och om klimatförändringar gör att miljöengagemanget växer inom alla grupper i samhället. Utvecklingen drivs även på av ökad kunskap om negativa hälsoeffekter från transporters utsläpp. Detta är särskilt tydligt i många städer där inflyttning och pendling gett en snabb tillväxt i biltrafiken de senaste åren. Det finns därför en stark drivkraft för hållbara transportlösningar baserade på förnybara drivmedel. Den växande klimatmedvetenheten bidrar i sig till ett ökat intresse för samåkning och kollektivtrafikresande.

POLITISKA SATSNINGAR

Det finns starka incitament för politiker och andra beslutsfattare att i allt större utsträckning fokusera på lösningar som bidrar till bättre klimat och ökad komfort i samhället. Där kan investeringar i kollektivtrafik ge snabb effekt, vilket exempelvis omfattar ökad eldrift och trafiksystem med självkörande fordon. Satsningar på infrastruktur och teknikutveckling går även hand i hand med att nya ambitiösa klimatmål sätts på nationell nivå såväl som för enskilda större städer. I samtliga nordiska länder finns tydliga mål för en utökad kollektivtrafik baserad på förnybar energi som möter invånarnas krav på ökad flexibilitet och bättre luft i städerna. Vi ser även att miljö- och hållbarhetsvärde ökar i upphandlingsprocesser.

Nobina möter behoven genom att ...

... VÄXA LÖNSAMT OCH STÄRKA KOMPETENSEN.

En snabb regional och lokal utveckling innebär förändrade förutsättningar i närtid. Det ställer krav på oss att öka kompetensen kring kollektivtrafiksystem och informationstillgänglighet. Detta för att säkra att vi med bibehållen lönsamhet kan möta en förändrad efterfrågan.

... FOKUSERA PÅ SAMHÄLLSNYTTA.

Genom noggrant och långsiktigt arbete kring utformningen av kontraktsvillkoren kan vi anpassa trafiklösningen på ett för alla parter lönsamt sätt, och samtidigt möta våra uppdragsgivares önskemål. På lokal nivå utbildar vi förare och övriga medarbetare till att ständigt förbättra dialogen med kunderna.

MOBILITET

Den växande marknaden för kollektivtrafik är i grunden ett resultat av ett mer uppkopplat, mobilt och snabbriktigt samhälle. Människor vill kunna förflytta sig snabbt och bekvämt och samtidigt ha möjlighet att arbeta, utföra vardagssysslor eller låta sig underhållas när de är på väg. Möjligheten att kunna analysera stora mängder data kring invånarnas förflyttningar i en stad leder till utveckling av optimerade transportlösningar, där bland annat integrerade dörr-till-dörr-lösningar skapar maximal flexibilitet och utnyttjande av kollektivtrafikens potential och resurser. En växande delningsekonomi och digitala personliga reseassistenter driver på utvecklingen ytterligare, och är ett effektivt verktyg för att minska skadliga utsläpp och flaskhalsar i trafiken.

Nobina Technology formar framtidens resande

Nobina Technology är en självständig enhet inom Nobina som genomför experiment, ingår partnerskap med erfarna branschaktörer samt utvecklar nya sätt att dra fördel av möjligheterna för delad mobilitet. Allt i syfte att göra det dagliga resandet enklare. Ett viktigt område är utveckling av tjänster för Mobility-as-a-Service (MaaS) – vilket är ett sorts abonnemang via en digital personlig reseassistent som ger tillgång till smarta dörr-till-dörr-lösningar för det egna resandet. Detta kan omfatta en mängd olika typer av transporter, såsom pendeltåg, buss, självkörande fordon och cykel. Allt beställs på en och samma gång med ett enkelt knapptryck i mobilen. Med målet att på sikt skapa tillgång till denna "smarta mobilitet" fokuserar Nobina Technology idag på bland annat utveckling av IT-plattformar, reseappar samt teknik och lösningar för självkörande bussar.

Ett smakprov från framtiden (som redan är här)

- Självkörande fordons potential är stor. Enligt World Economic Forum kan de bidra till att optimera verksamheter, frigöra utrymmen i tätta städer och förbättra vägsäkerheten med upp till 70 procent.
- Vi kommer alla att ha tillgång till en digital personlig reseassistent i framtiden – en virtuell hjälprepa för att nå vårt resmål i tid, oavsett färdmedel.
- Big Data kommer att förändra mobiliteten. Business Intelligence, med avancerade analyser av trafikflöden, busslinjer och fastighetsutveckling kommer att påverka hur vi utformar transportlösningarna i framtidens smarta städer.

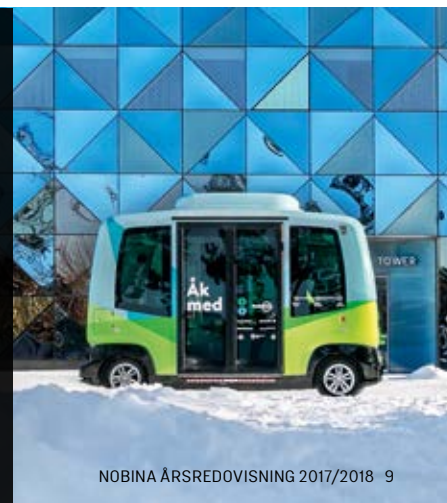

... TA ANSVAR SOM MARKNADSLEDARE.

Som marknadsledare med verksamhet i många olika geografiska områden och under olika förutsättningar samlar vi kunskap som kan bidra till utvecklingen av samhällets mobilitet. Vi har insikten att dialogen kan variera mellan länder, regioner eller lokalsamhällen, beroende på politisk majoritet, lokal kompetens och erfarenhet från tidigare trafiklösningar och kontraktsvillkor.

... VARA I STÄNDIG FRAMKANT.

I en framåtriktad marknad med många viljor och intresser är det viktigt att ständigt investera i och utveckla verksamheten. Nobina är en stor intressent i och driver inom ramen för Nobina Technology samarbeten med både forskningsinstitut och uppdragsgivare om framtidens kollektivtrafiklösningar, och vi testar kontinuerligt nya tekniker och lösningar som sedan utvärderas och beslutas om.

VÄRDESKAPANDE

Med starka drivkrafter för en växande kollektivtrafik arbetar Nobina för att skapa betydande värden för samtliga intressenter. Detta omfattar en effektiv förvaltning av kontraktsporföljen, utveckling av nya busslösningar samt ett optimalt utnyttjande av bolagets tillgångar och medarbetarnas kompetens.

Våra tillgångar

UPPDRAGSGIVARE OCH RESENÄRER

- Cirka en miljon passagerare varje dag.
- Cirka 110 kontrakt med en genomsnittlig kontraktslängd om 8,0 år.

MEDARBETARE

- 11 000 medarbetare varav 89% bussförare och föraradministration, 8% verkstad, 2% företagsledning, försäljning, marknad, HR och övrigt och 1% trafikplanering.
- Cirka 600 medarbetare engagerade i förbättringsgrupper.

SATSNINGAR FÖR UTVECKLING

- Nobina Technology.
- Väletablerat koncept i "Den Gröna Resan" vilket bidrar till minskade utsläpp.

FLOTTA OCH DEPÅER

- 3 600 bussar.
- 52 hyrda depåer (inklusive verkstäder).

DRIVMEDEL

- Drivmedel, varav 66 procent från förnybara källor under 2017/2018.

FINANSIELLA RESURSER

- Balansomslutning om 7 807 MSEK varav eget kapital om 1 436 MSEK och skulder om 4 349 MSEK.
- Noterat på Nasdaq Stockholm OMX Mid Cap sedan 2015.

Vår affärsmodell och verksamhet

VISION

Alla vill resa med oss.

AFFÄRSIDÉ

Förenkla kundens vardagsresor.

AFFÄRSMODELL

Nobina är Nordens största kollektivtrafikföretag med verksamhet i Sverige, Finland, Danmark och Norge. Vi har cirka 110 kontrakt för regional trafik fördelade över 32 trafikområden. Kontrakt sluts huvudsakligen genom upphandling av en uppdragsgivares kollektivtrafikområde. Vi erbjuder även ett växande inslag av busslösningar för olika resebehov; buss-förtågslösningar, helhetslösningar för kollektivtrafik med fokus på buss, interregional expressbusstrafik i Sverige samt specialtransporter för beställningstrafik, serviceresor och anropsstyrda resor.

VERKSAMHET

- Varje år ser vi till att cirka 319 miljoner resenärer på våra 3 600 bussar kommer fram till sina resmål.
- Våra resor anpassas efter lokala och regionala behov baserat på våra uppdragsgivares kontraktsvillkor.
- Vi utbildar våra förare i drivmedelseffektiv körning som innebär ett lugnare körsätt och bättre komfort för resenärer.
- Vi bedriver aktiv kontraktsförvaltning och analys av resenärens behov som leder till kontinuerlig förädling av erbjudandet.
- Vi förfinar kontinuerligt trafikplaneringen för att möta resenärernas behov och säkerställa leveranssäkerhet, kvalitet och kostnadseffektivitet.
- Vi utvecklar nya busslösningar som utgår från resenärens behov av ökad rörlighet samt uppdragsgivares behov av helhetslösningar.
- Vi optimerar användningen av våra bussar för att på bästa sätt ta tillvara på våra resurser.

Vi erbjuder

11 000

ARBETSTILLFÄLLEN

319

MILJONER BUSSRESOR

7 200

VARV RUNT JORDEN

GENOM VÅRA TRAFIKLÖSNINGAR utvecklar vi rörligheten i samhället. Varje dag åker cirka en miljon människor i Norden med oss, och det är vår uppgift att göra resan till en bra upplevelse. Vi ger våra resenärer service och trygghet samtidigt som vi ser till att resan blir effektiv och enkel. Det är med bussen som vi knyter ihop alla delar till en helhet.

Värdeskapande för våra intressenter

UPPDRAGSGIVARE OCH RESENÄRER

- Mer anpassad trafik för resenärerna
- Ökad kundnöjdhet
- Ökad andel incitamentsavtal
- Intäkter¹⁾ 9 158 MSEK

MEDARBETARE

- Löner och ersättningar till anställda inklusive arbetsgivaravgifter 4 919 MSEK
- Bra medarbetarmotivation
- 33 timmar utbildning per medarbetare i genomsnitt

SAMHÄLLE OCH POLITIKER

- Ökad rörlighet i samhället
- Minskade koldioxidutsläpp om 11%
- Punktskatter om 338 MSEK

LEVERANTÖRER OCH BANKER

- Rörelsekostnader om 2 854 MSEK
- Räntekostnader om 824 MSEK

AKTIEÄGARE

- Utdelning 274 MSEK
- Börsvärde 4 877 MSEK
- 296 MSEK i föreslagen utdelning till aktieägare 2018

296

MSEK FÖRESLAGEN UTDELNING

1) Inklusive övriga intäkter om 64 MSEK.

Mer information om ekonomiskt värdeskapande finns på sid 51.

ELBUSSEN TAR PLATS I TRAFIKLÖSNINGEN

Idag utgör elbussar knappt en procent av bussmarknaden i Norden – men tillväxten börjar ta ordentlig fart. Redan 2025 kan mer än hälften av alla nya stadsbussar vara elektrifierade. Stadstrafik med låg hastighet och korta avstånd mellan hållplatser i tät bebyggelse är egentligen optimal för ren eldrift.

Efter några år med testtrafik och kompletterande trafik på specifika linjer går trenden nu snabbt mot att elbussar ses som en naturlig del av kollektivtrafiklösningen. I stort sett alla nya anbud som kommer ut på marknaden 2018 har inslag av elbuss, framför allt när det gäller stadstrafik, och intresset omfattar alla länder i Norden. Fokus i frågan om elbussar har länge legat på vilken teknik som ger den lägsta driftskostnaden avseende laddteknik, batterier, infrastruktur, fordonskostnad och energiförbrukning. Men när dessa tekniker tillämpas i ett komplett transportsystem blir totalkostnaden i regel helt annorlunda då hänsyn måste tas till linjers längd, uppehållstider, turfrekvens och robusthet. Samspelet mellan fordon, infrastruktur och trafikplanering är avgörande för effektivitet och pålitlighet. Det är där Nobinas lösningar kommer in och skapar skillnad.

Vi har över tio års erfarenhet av att köra elbuss och ser positivt på utvecklingen, inte minst ur ett miljö- och samhällsperspektiv. Som Nordens största bussföretag har vi kunskap och erfarenhet av att tillsammans med kommuner och uppdragsgivare möta kraven på ett helhetsåtagande för utveckling, leverans och drift av den mest optimala elbusslösningen för varje typ av bussystem. Vi har förstärkt vår organisation med specialistkompetens inom elektrifiering och vi har produktifierat vårt erbjudande inom området genom Nobina Electrical Solutions.

Vårt engagemang kring elbuss omfattar många olika typer av projekt. I Ängelholm har vi kört stadstrafik med fem depåladdade elbussar sedan februari 2016. Såväl förare, resenärer som kommun och uppdragsgivare är nöjda och totalt har bussarna rullat sammanlagt över 700 000 km. I augusti 2018 elektrifieras stadstrafiken i Norrtälje där vi kommer att köra fem bussar som laddas nattetid i depå. Strax därefter, vid årsskiftet 2018/2019, är vi med och elektrifierar stadstrafiken i Landskrona med sammanlagt 19 bussar på fem linjer, ett samarbete med Landskrona kommun och Skånetrafiken. Vi samarbetar med Skånetrafiken kring eldrift även i Malmö, där till en början en stadsbusslinje elektrifieras med totalt 13 nya bussar. I sammanhanget kan också nämnas våra två självkörande bussar i Kista i norra Stockholm som även dem är eldrivna. Vi är också en del av uppdragsgivaren Ruters omfattande satsning på elbussar i Oslo, ett samarbete som innebär att vi under 2019 kommer köra totalt 44 elbussar i staden.

**NOBINA
ELECTRICAL
SOLUTIONS**

STRATEGISKA FOKUSOMRÅDEN

Vi bedömer att de starka drivkrafter som påverkar samhällsutvecklingen i stort och därmed kollektivtrafiken ger oss goda möjligheter att skapa fortsatt lönsam tillväxt. Detta ska uppnås genom att fokusera resurserna inom framför allt fyra strategiska områden. Nobina ska utveckla nya lösningar med buss som adderar tillväxt till nuvarande erbjudande, bedriva en effektiv och innovativ kontraktsförvaltning, fortsätta optimera bolagets resurser och trafikplanering samt utveckla medarbetarnas kompetens med mångfald och jämställdhet som bärande delar.

Lönsam tillväxt genom fokus på fyra strategiska områden

Busslösningar

Vi adderar ytterligare värde till kontraktsaffären eller skapar helt nya affärsmöjligheter.
Sid 14–15

Contract management

Vi säkerställer Nobinas lönsamhet genom en dedikerad och aktiv kontraktsförvaltning.
Sid 18–19

Resurseffektivitet

Vi arbetar kontinuerligt med att optimera vår fordonsflotta, trafikplanering och körning.
Sid 20–21

Medarbetarutveckling

Våra medarbetare är vår viktigaste resurs för att kunna utveckla hållbara kollektivtrafiklösningar.
Sid 24–25

Busslösningar

Genom att dra fördel av vår omfattande kunskap kring resandeströmmar och kundbehov kan vi utveckla lösningar som adderar ytterligare värde till den befintliga kontraktsaffären eller skapa helt nya affärsmöjligheter. Vi arbetar med fyra områden för våra lösningar – alla med bussen i fokus.

Utvecklingen av busslösningar är en naturlig följd av Nobinas marknadsledarskap och den snabba teknikutveckling som präglar samhället och därmed kollektivtrafiken. Resenärernas behov av ökad mobilitet och komfort skapar ett tydligt behov av lösningar som både bidrar till samhällets infrastruktur och adderar ytterligare värden och upplevelser. Med våra busslösningar skapar vi lönsam tillväxt och ökar samtidigt attraktiviteten för Nobina som en helhetsleverantör av kollektivtrafiklösningar för ökad samhällsnytta.

HELHETSLÖSNINGAR

Vi ska öka lönsamheten genom att möta uppdragsgivares och resenärers behov genom att erbjuda helhetslösningar för kollektivtrafik med bussen som utgångspunkt. Detta är särskilt viktigt i den snabba urbanisering som pågår i Norden och där en ökad komplexitet och begränsad framkomlighet skapar behov av lösningar som tar ett grepp kring hela kollektivtrafiklösningen. Vårt erbjudande kan handla om lösningar för

elektrifierad kollektivtrafik och laddinfrastruktur för nya bostadsområden och elbussar. Det kan även omfatta infrastrukturinsatser för att korta restiderna och öka tillgängligheten för arbetspendling, som exempelvis busskonceptet Bus Rapid Transit, eller BRT, med egna körfält, signalprioriterade korsningar och påstigning i alla dörrar för snabbare stopp. Eller koncept för individanpassade dörr-till-dörrlösningar, så kallad MaaS¹⁾, där självkörande bussar kompletterar den övriga kollektivtrafiken. Ett annat område omfattar utveckling av digitala personliga reseassistenter som skapar ökad mobilitet och komfort för resenären. Oavsett lösning ska de alltid utgå från ett resenärs- och samhällsperspektiv. Vi uppnår detta genom att skapa strategiska allianser med bolag i andra segment inom kollektivtrafik, genom att vara i framkant av kund- och tekniska lösningar och koncept för ökad mobilitet samt genom att skräddarsy operativa lösningar baserat på marknadsförutsättningar, uppdragsgivarnas behov och vår konkurrenskraft.

BUSS-FÖR-TÅG

Våra buss-för-tåglösningar har funnits på marknaden i drygt tio år, men är i ständig utveckling. Det är ett erbjudande som ska komplettera den befintliga tåginfrastrukturen, men framför allt ska det bidra till att skapa nytta för resenärer som gör att de i allt större utsträckning väljer kollektivtrafik framför bil. Vi utvecklar en organisation med central trafikledning som lättare kan styra trafiken dit den behövs och som snabbt och effektivt kan kommunicera med de behövande resenärerna. Snabbhet, flexibilitet och information är avgörande delar för en värdeskapande ersättningstrafik. Som marknadsledare har vi tillgång till såväl den bussflotta som teknik och kompetens som behövs för att kunna erbjuda tågbolag en helhetslösning inom området. Idag har vi buss-för-tågkontrakt i samtliga nordiska länder med den största marknadsandelen på den svenska marknaden.

1) MaaS = Mobility as a Service. En lösning för resenärens alla transportbehov i en och samma tjänst.

SPECIALTRANSPORTER

Vi ser andra områden i samhället där våra bussar kan bidra till att skapa samhällsnytta och samtidigt addera lönsam tillväxt till Nobina. Vi kan exempelvis erbjuda olika servicelösningar i anslutning till de trafikområden vi har kontrakt i, såsom beställningstrafik, serviceresor och anropsstyrda resor. Dessa tjänster kompletterar befintliga kollektivtrafiklösningar och skapar ökad rörlighet i områden dit linjetrafik med buss eller annan kollektivtrafik inte når. Vi ser också

möjligheter att erbjuda uthyrning av buss för att möta behoven av exempelvis interregional trafik för olika eventbehov. Oavsett lösning ska vi kunna möta behovet med olika buss typer, från minibussar till ledbussar.

EXPRESSBUSS

Den interregionala busstrafiken fortsätter att utvecklas och förändras på marknaden. Genom analys av resandeströmmar och resenärsbehov kan vi kontinuerligt anpassa busslösningar, bland annat genom nya linjer

som tar kunderna till orter och platser dit tågen inte når eller genom att öka antalet avgångar vid tidpunkter då fler vill resa. Detta omfattar bland annat flygbusstrafik och annan målgruppsspecifik trafik samt trafik vid stora konserter eller idrottsevenemang. Vi ser även möjligheter att utveckla partnerskap för att stärka vår position. Dessutom fokuserar vi på utveckling av kringtjänster och annan service som adderar värde för våra kunder genom att förenkla och öka tillgängligheten.

Ökat värde i befintliga kontrakt

OSLO

I Oslo deltar Nobina sedan november 2017 i ett tvåårigt testprogram av el-ledbussar tillsammans med uppdragsgivaren Ruter och två andra operatörer. Nobinas projekt sker inom ramen för befintliga trafikavtal och Nobina har köpt in två 18 meter långa depåladdade el-ledbussar som trafikerar sträckan Snarøya-Grorud på linje 31 i Oslo, den mest passagerartäta busslinjen i Norge med 50 000 passagerare per dag. Ruter planerar en större satsning på elbussar från och med år 2020. Minst 60 procent av bussarna i staden ska vara elektrifierade 2025.

MALMÖ

I Malmö ska omfattande investeringar göras i kollektiv- och cykeltrafik under de närmaste 15 åren. En viktig satsning är nya busslinjer med MalmöExpressen. Sedan 2013 har Nobina trafikerat Malmös mest trafikerade linje med en så kallad Bus Rapid Transit-lösning (BRT), ett busskoncept som ger snabbare och effektivare kollektivtrafik med minskad miljöpåverkan. Linjen, som går under namnet MalmöExpressen och omfattar 24 meter långa gas-hybridbussar som går i egen fil och med egna hållplatser, har gett kraftigt ökat resande och nöjdare resenärer. Fram till år 2029 ska stadsbusstrafiken få sammanlagt fyra nya BRT-linjer.

DEN ANSVARSFULLA RESAN

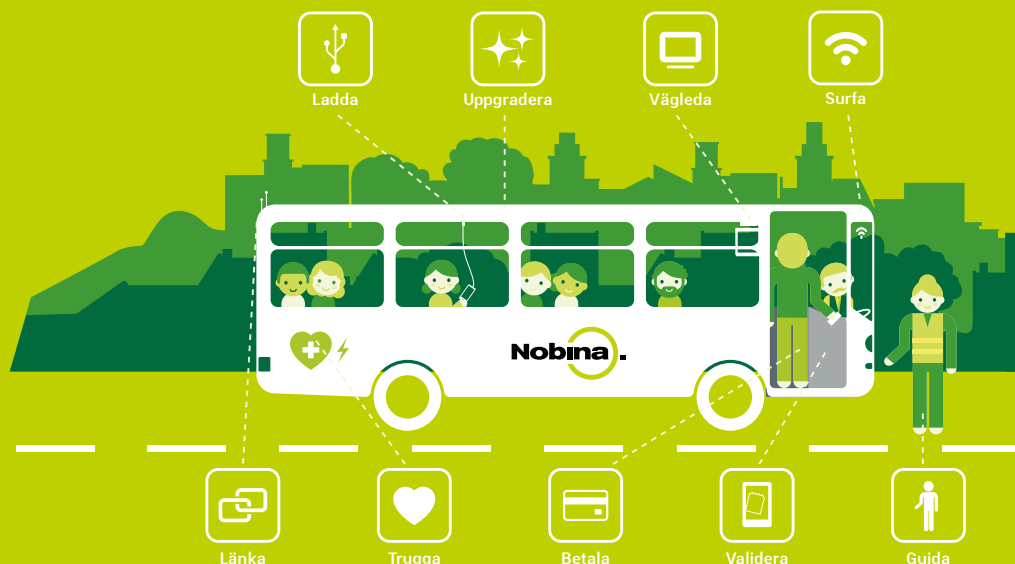
En utmaning vid utbyggnad av kollektivtrafik är att det är olika aktörer som står för investeringar i infrastruktur respektive för drift och underhåll av trafiken. Här finns stora möjligheter till förbättringar i samarbetet dem emellan, vilket ger smidigare processer och därmed bidrar till ökad rörlighet i samhället. I egenskap av marknadsledande kollektivtrafikföretag i Norden med omfattande kunskap om kollektivtrafiklösningar utgör Nobina en naturlig brygga. I grunden handlar det om ett samhällsansvar genom att ta ett grepp kring hela behovet av kollektivtrafiklösningen. I Järfälla kommun i Stockholmsregionen är vi med och utformar kollektivtrafiken för den helt nya stadsdelen Barkarbystaden. Vi ansvarar redan idag för busstrafiken i närområdet och tittar nu på hur vi i samarbete med Järfälla kommun, SL och andra intressenter kan skapa en effektiv och flexibel kollektivtrafiklösning där bussen är central för invånarnas mobilitet. Detta omfattar till exempel små självkörande bussar som på ett naturligt sätt kan kopplas ihop med det övriga trafiksystemet, såväl före som efter att en tunnelbanestation etablerats i stadsdelen. Även om projektet är i planeringsfasen kommer Barkarby-staden bli en möjlighet för alla involverade att testa framtidens hållbara transporter och därigenom skapa den bästa kollektivtrafiken för snabbt växande städer.

FLER TILLÄGGSÄFFÄRER

Vi erbjuder uppdragsgivarna att lägga till tjänster och produkter för att öka kundnöjdheten. I erbjudandet ingår bland annat wifi, USB-uttag och möjlighet till värdar vid kund-event och trafikstörningar samt trygghetskameror. En produkt är Vägleda, ett informationssystem för resenärerna med allt från reseinformation till underhållning ombord på bussen. Försäljning av tillägsprodukter sker i alla våra verksamhetsländer.

Contract management

Vi säkerställer Nobinas lönsamhet genom en dedikerad och aktiv kontraktsförvaltning. Målet är att leverera värdeskapande lösningar till befintliga kontrakt i syfte att generera försäljningstillväxt, förbättrad diversifiering och ännu tätare kundsamarbeten.

En bred kontraktsportfölj, växande inslag av nya tjänster och en kostnadseffektiv drift är nyckeln till fortsatt lönsam tillväxt. Vi uppnår detta genom att i linje med uppdragsgivarnas mål säkra produktiviteten genom tidig involvering samt genom att driva affärsutveckling och ytterligare försäljning i nya och befintliga kontrakt. Arbetet omfattar även att bevaka och förhandla om förändringar inom ramen för existerande kontrakt och att etablera en effektiv utvärderingsmetodik för kontraktsförvaltning i varje land.

Kontraktsportföljen ska utgöras av kontrakt som genererar såväl god lönsamhet som gynnsamma tillväxtpotentialer. Alla kontrakt på marknaden som konkurrensutsätts analyseras noggrant.

PROAKTIV PÅVERKAN

Kontraktets utformning är central för hur väl den upphandlade kollektivtrafiklösningen kommer att fungera. Vi för en löpande affärsmässig dialog med politiker, uppdragsgivare och branschorgan i syfte att påvisa kontraktsvillkor som möjliggör en

effektiv och trygg trafikdrift och som attraherar fler resenärer. Balanserade kontraktsvillkor är grundläggande för att kunna kombinera bra leverans och lönsamhet vilket säkrar samhällsnyttan. Vi ser också en trend av ökade incitamentsinslag i kontrakt, vilket är positivt.

NOGGRANN ANALYS

För att kunna säkerställa lönsamheten i kontrakten sker en noggrann analys och process innan vi bestämmer oss för vilka kontrakt vi vill vinna. Det omfattar bland annat en inventering av hela den homogena upphandlade nordiska marknaden. Inventeringen identifierar vilka kontrakt respektive uppdragsgivare har etablerat med respektive operatör samt när dessa kontrakt tar slut och blir föremål för upphandling igen. Själva prioriteringen av rätt kontrakt att lägga anbud på sker i samband med att upphandlingen startar. Denna omfattas av en noggrann verifiering av förutsättningar och risker som underlag för anbudskalkylering och prissättning för den trafiklösning som

efterfrågas. Oklarheter och obalanserade villkor ger högre anbudspris för att säkerställa att kontrakt inte blir olönsamma. Omvänt ger tydliga och klara kontraktsförutsättningar, balanserade villkor och låga risker lägre anbudspris, vilket kan förväntas leda till en lägre kostnad för samhället i kombination med en högre leveranskvalitet.

EFFEKTIV UPPSTART

När upphandlingen är vunnit och avtalet tecknat med uppdragsgivaren kan förberedelsearbetet inför själva trafikstarten inledas. Eftersom vi ofta övertar tidigare operatörs depåer, stödfastigheter och personal behöver övergången förberedas noggrant. Dessutom innebär det nya kontraktet ofta stora trafikförändringar. Även om den faktiska trafikstarten sker över en natt sträcker sig uppstartsfasen normalt över en period om nio till tolv månader, där planeringsfasen säkerställer att rätt antal bussar, med rätt specifikationer, är på plats vid trafikövergången. Nobinas storlek och erfarenhet innebär att denna process är både effektiv och väl förankrad i organisationen.

MEDARBETARNA UTVECKLAR KONTRAKTEN

Kontrakt baserade på incitament kräver extra stort fokus på resandet och kundernas behov. Genom våra förbättringsgrupper drar vi fördel av medarbetarnas samlade kompetens för att driva denna utveckling. I trafikområde Södertälje arbetar förbättringsgrupperna med validering som fokusområde. Medarbetarnas engagemang kring denna fråga har medfört att kunskapen om kontrakten stärkts och att andelen betalande resenärer ökar. I trafikområde Södertörn driver förbättringsgrupperna punktlighet som fokusområde, vilket har gett en ökad förståelse för kundperspektivet genom hela organisationen. Dessutom förbättras punktligheten löpande, såväl för bussarna som i alla andra delar av Nobinas värdekedja.

KONTINUERLIG FÖRÄDLING

Det kontinuerliga förädlingsarbetet för respektive kontrakt initieras från och med trafikstart och avslutas inte förrän kontraktstiden löpt ut. Varje enskilt kontrakt utvärderas och analyseras löpande och vid behov agerar vi för att klara omfattande driftsförändringar. En annan betydande faktor i förädlingen utgörs av ett framgångsrikt genomförande och leverans till samhället, vilket öppnar för de värdefulla optionsåren.

GOD TRAFIKPLANERING

Utan en väl fungerande trafikplanering i det dagliga arbetet riskerar kontraktet att snabbt bli olönsamt. Eftersom kostnadsbasen i kontrakten till stora delar är rörlig, är kostnadskontroll i samtliga led viktigt. Vi arbetar med centraliserad trafikplanering vilket effektiviserar och förbättrar tjänstekvaliteten. God trafikplanering reducerar andelen tomkörning, utökar användandet av förnybara drivmedel och ökar antalet resenärer per buss, vilket systematiskt förbättrar kostnadseffektiviteten.

Nobina Analytics

Genom analysverktyget Nobina Analytics samlar vi in fakta om resandemönster för att kollektivtrafiken ska kunna utvecklas på bästa sätt. Stommen i verktyget är den lokala kompetensen tillsammans med det geografiska informationssystemet GIS, en slags digital karta. Den innehåller information om hur människor reser och hur deras behov ser ut. Med hjälp av GIS och sammanslagen information från resandet på Nobinas bussar kan vi få fram en bild av hur kollektivtrafiken kan fortsätta att förbättras i olika trafikområden. Vi använder oss av Nobina Analytics i analysen av de nya kontrakt vi vill vinna, för att säkra lönsamheten och samtidigt skapa största möjliga samhällsnytta i vår föreslagna trafiklösning. Analysen utgör även grunden för nya trafiklösningar i befintliga kontrakt där vi kan ge förslag på nya bussträckor, fler bussar på befintliga linjer och andra förbättringar såsom digitala skärmar i bussarna som visar anslutningstrafik och annan viktig information. Nobina Analytics spar tid och pengar i kollektivtrafiken med målet att hela resan ska bli så bra som möjligt för resenärerna.

Resurseffektivitet

För att hantera våra resurser så effektivt som möjligt arbetar vi kontinuerligt med att optimera vår fordonsflotta, trafikplanering och körning. Detta ger en positiv påverkan på såväl våra kostnader som miljön, samtidigt som aktiviteter för att få fler att resa med kollektivtrafik ger vinster för samhällsekonomin i stort.

En verksamhet byggd utifrån operationell effektivitet är avgörande för att vi ska kunna uppnå vårt mål om lönsam tillväxt. Vi ska erbjuda en tillförlitlig och högkvalitativ bussflotta och samtidigt hantera försörjningskedjan med optimalt arbetsflöde, hög effektivitet och servicenivå.

Arbetet omfattar bland annat trafikplanering och underhållsprocesser som säkrar förbättrad effektivitet, samt nya initiativ för att fortsätta utveckla långsiktiga drivmedelreduceringsprogram som Den Gröna Resan (DGR). Dessutom ska vi kontinuerligt utvärdera olika alternativ för att balansera tillgänglighet och kostnader för bussflottan.

DGR – ÖKAD KOMFORT OCH LÄGRE DRIVMEDELSFÖRBRUKNING

Vår största påverkan inom miljöområdet är vår drivmedelsförbrukning och de utsläpp till luft som den resulterar i. Det finns såväl tydliga verksamhetsmål som ekonomiska incitament för att begränsa drivmedelsförbrukningen under löpande kontrakt. Vårt koncept för så kallad ecodriving, Den Gröna Resan, inkluderar ett smartare sätt att köra som ger såväl ökad komfort som lägre drivmedelsförbrukning. Med en unik teknisk lösning kan både förare och chefer enkelt mäta och följa upp individuella prestationer och identifiera var det behövs miljömässiga coachningsbehov. Den lugnare körningen bidrar även till lägre skadefrekvens och nöjdare resenärer. Vid slutet av verksamhetsåret fanns DGR-tekniken i 3 092 av Nobinas totalt cirka 3 600 bussar, och i alla trafikområden där man kör Den Gröna Resan har samtliga förare utbildats.

FÄRRE SKADOR

Ett viktigt initiativ för att minska skadefrekvensen på fordonen är att vidareutbilda våra miljöcoacher inom DGR till förarcoacher i syfte att lära förarna köra ännu mer planerat och därmed minska risken för att skador på bussen uppstår på grund av oaksamhet eller stress. Dessutom arbetar vi för att förbättra informationen till förarna kring trafikproblem eller andra situationer som bör undvikas för att inte riskera förarens och resenärernas trygghet eller skador på bussen.

OPTIMERING AV TRAFIKPLANERINGEN

Vi arbetar för att kontinuerligt förfinas trafikplaneringen i syfte att möta resenärernas behov på bästa sätt och samtidigt minska förbrukning och kostnader. Optimerade tidtabeller där spilltider minimeras och bussarna inte körs utan passagerare, så kallad tomkörning, är en viktig del. Likaså att utarbeta minsta möjliga avstånd mellan uppställningsplats och första hållplats. Detta sker bland annat i samarbete och dialog med uppdragsgivaren och bidrar till större möjligheter för kollektivtrafik på resenärernas villkor. Under året har tomkörningen minskat till 12,70 procent (12,87).

OPTIMERING AV FORDONSFLOTTAN

Våra bussar, totalt cirka 3 600, anskaffas och hanteras av dotterbolaget Nobina Fleet AB. En koncerngemensam fordonsflotta ger oss konkurrensfördelar genom att vi kan optimera dispositionen av bussarna och centralisera kompetensen kring dessa. Varje år omplaceras 10–15 procent av bussarna mell-

an kontrakt, även mellan länderna, vilket innebär att fordonsflottan utnyttjas så effektivt som möjligt och att den antagna livslängden säkerställs. Varje buss som köps in måste tjänstgöra i minst två kontrakt under sin 14-åriga livslängd eftersom kontrakten normalt sett inte är längre än tio år. Strukturen ger även möjlighet att mixa gamla och nya bussar när anbud lämnas, vilket påverkar kostnadsbilden positivt. Det är också en hållbarhetsfråga – att vi använder resurser så länge som möjligt istället för att göra nyinvesteringar.

ÖKAD ANDEL FÖRNYBART DRIVMEDEL OCH MINSKADE KOLDIOXIDUTSLÄPP

I förfrågningsunderlagen från uppdragsgivarna är specifikation av drivmedelstyper och utsläppsnivåer i dag standard. Nya bussar förses alltid med motorer av senaste emissionsklass och som möter framtida utsläppskrav. Den största påverkan på utsläppsnivåerna sker i övergången till förnybara drivmedel. De senaste årens snabba utveckling inom området innebär att fordonsflottan idag till merparten består av bussar som körs på förnybart drivmedel. Vi har länge varit aktiva i utprovning och val av nya drivmedelstyper vilket lett till att förbrukningen av fossila drivmedel snabbt minskat till förmån för bland annat HVO, RME, biogas och el. Idag finns flera kontrakt som till 100 procent kör på förnybara drivmedel, såsom Borås, Kallhäll och Nesodden. Antalet kommer att öka i takt med nya upphandlingar.

Koncernens koldioxidutsläpp per körd kilometer minskade med 11 procent under

244 000

TON LÄGRE KOLDIOXIDUTSLÄPP I SAMHÄLLET

året som ett resultat av en ökad andel förnybart drivmedel, elbussar och vårt koncept för mer drivmedelseffektiv körning – Den Gröna Resan. Eftersom Nobina köper in nya bussar utifrån livscykelkostnad är drivmedelseffektivitet ett viktigt argument, vilket också bidrar till minskade koldioxidutsläpp.

MILJÖPÅVERKAN PÅ DEPÅ

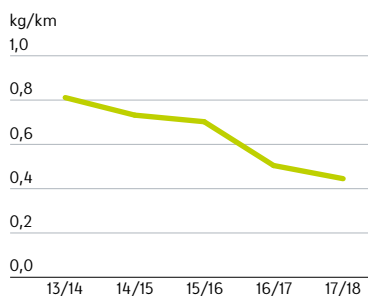
Viss miljöpåverkan uppstår även på de depåer vi använder. Depåerna påverkar miljön främst genom utsläpp av vatten från busstvättar. I våra depåer genomför vi investeringar i miljöförbättringar genom nya och förbättrade reningsanläggningar i tvätthallarna. I samband med start och avveckling av depåer miljöbesiktigas aktuella anläggningar för att fastställa Nobinas miljöansvar och påverkan. Därtill tas vattenprover löpande för att säkerställa att vi inte överskrider gällande krav på utsläpp till vatten. En ökande andel elbussar i kontrakten skapar behov av ny kunskap på depåer och verkstäder. Elbussarna kräver bland annat en annan underhållsprocess med ett större fokus på elektronik.

STORA KOLDIOXIDBESPARINGAR¹⁾

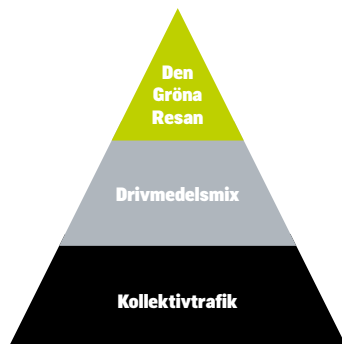
Nobina bidrar till stora minskningar av koldioxidutsläppen i samhället. Den mest betydande minskningen beror på att resenärerna väljer våra bussar framför bilen, att fler reser tillsammans. Dessutom bidrar vi till minskade koldioxidutsläpp genom vår övergång från fossila till förnybara drivmedel som RME och el, och vårt koncept Den Gröna Resan bidrar positivt genom minskad drivmedelsförbrukning. Sammantaget innebär alla dessa faktorer att koncernen under 2017 bidrog till 244 000 ton lägre koldioxidutsläpp i samhället. Detta motsvarar 3,2 miljoner resor med bil mellan Stockholm och Göteborg.

1) Källa: Trafikanalys, Transportstyrelsen och egen data.

KOLDIOXIDUTSLÄPP²⁾, I RELATION TILL KÖRDA KM

2) Baseras på Svensk Kollektivtrafiks riktlinjer för uträkning av utsläpp.

GRÖN RESA GER MER

Sverige är det land som först lanserade Den Gröna Resan (DGR) och har därför kommit längst. I flera trafikområden, såsom Sörmland, Norra Skåne och Södertörn finns nu grupper med 100 procent gröna förare, det vill säga förare som efter avslutad DGR-utbildning kör hållbart, sparsamt och planerar sin körning på rätt sätt. Införande av DGR pågår även i övriga nordiska länder. Utöver påverkan på miljö och ekonomi ger DGR andra positiva effekter:

- Förare som kör grönt blir bättre på att hålla tider.
- Bättre passagerarkomfort, kunderna uppskattar resan mer.
- Förarna mår bättre då ett lugnare körsätt leder till minskad stress.
- Ökad trafiksäkerhet och minskat slitage på bussarna.

DGR-TEKNIKEN FINNS I
3 092 AV NOBINAS TOTALT
CIRKA **3 600** BUSSAR.

FRAMTIDSRESAN

I takt med urbaniseringen, köer och miljöutmaningar, ställer resenärer allt högre krav på komfort och mobilitet. Nobina, bland annat via Nobina Technology, är med och bidrar till både nya lösningar, teknik och en bättre kollektivtrafik. Som första bussbolag i Norden har Nobina investerat i egna självkörande bussar. Under de senaste åren har flera testkörningar genomförts och från januari 2018 trafikerar två självkörande bussar en rutt i Kista i norra Stockholm, vilket därmed är det första försöket på allmän väg i Skandinavien. Genom att ansluta till den vanliga kollektivtrafiken vid en busshållplats eller en station kan resenären resa kollektivt även den första eller sista biten av resan istället för att ta bilen.

Samtidigt som bussarna rullar i Kista under sex månader deltar vi även i ett större pilotprojekt i Köpenhamn med fyra självkörande bussar på två linjer. Detta projekt ska pågå under tre år och blir ett viktigt komplement för att erbjuda en bättre framkomlighet i ett av Danmarks största stadsområden, och samtidigt möjliggöra för framtidens stadsplanering. Projektet stöds dessutom av EU:s program Urban Innovative Actions.

Även om det kommer att dröja många år innan självkörande bussar blir vanligt förekommande i våra städer så ser vi möjligheter att redan nu använda en del av den teknik som bussarna är utrustade med i våra övriga bussar. Sensorer för krockskydd och automatisk parkering är teknik som redan idag finns i många bilar och som kommer bidra till att öka tryggheten för såväl förare som resenärer i bussarna.

Medarbetarutveckling

Våra medarbetare utgör vår viktigaste resurs för att kunna utveckla hållbara kollektivtrafiklösningar och skapa långsiktig, lönsam tillväxt. Nobina ska vara en attraktiv arbetsgivare med ett värderingsdrivet ledarskap där mångfald och jämställdhet är en självklarhet.

Som verksam i en personalintensiv bransch som kollektivtrafik är det extra viktigt att både kunna attrahera nya medarbetare och skapa motivation hos befintliga medarbetare. Som marknadsledare ska Nobina driva initiativ som bidrar till att öka rekryteringsbasen och attraktiviteten för bussföraryrket. Att arbeta med buss är ett framtidsyrke där behovet av attraktiva och hållbara kollektivtrafiklösningar skapar ett behov av kompetens inom många olika områden.

REKRYTERING AV FÖRARE OCH VERKSTADSPERSONAL

Att Nobina uppfattas som en attraktiv arbetsgivare är särskilt viktigt i rekryteringen av nya förare och verkstadspersonal samt vid upphandlingar. När vi tar över kontrakt från branschkollegor erbjuder vi förare och verkstadspersonal att gå över till oss. Inför jobbstarten på Nobina bjuds de in till ett introduktionssamtal där chefer och medarbetare går igenom företagets värderingar, arbetssätt och rutiner. I löpande kontrakt rekryterar våra trafikområden förare och depåpersonal när behov uppstår eller i samband med förändringar i verksamheten. I samtliga nordiska länder sker samarbete med landets olika arbetsförmedlingar för att öka rekryteringsunderlaget till bussföraryrket. I Sverige har Nobina samarbetat med Arbetsförmedlingen i många år. Under 2017 har vi exempelvis vänt oss till bredare grupper för att öka underlaget till den förarutbildning som drivs av Arbetsförmedlingen. Rätt profil är viktigare än exempelvis erfarenhet från transportsektorn. Alla som söker arbete som förare får fylla i ett personlighetsformulär och genomgå färdighetsprov i exempelvis simultanförståelse och reaktionsförmåga. Personlighetsformuläret matchas mot Nobinas förarprofil. En hög servicenivå, gott bemötande, riskbedömning

och stresstålighet är viktiga egenskaper för uppdraget.

I Sverige erbjuder vi även utbildning för blivande medarbetare som saknar busskörkort och yrkeskompetensbevis (YKB) genom vår interna utbildningsorganisation Nobina-Akademien. Under verksamhetsåret har sammanlagt 167 personer utbildats till bussförare genom våra egna utbildningar.

BRINNER FÖR LEDARSKAPET

Med målet att vara branschens attraktivaste arbetsgivare arbetar vi kontinuerligt med att stärka ledarskapet inom Nobina. Vi vill ha branschens bästa ledare och strävar efter ett modigt och pragmatiskt ledarskap som ser det som lika viktigt att lyfta fram prestationer som att påtala när värderingar bryts. Alla förare har en gruppchef som verkar för att integrera Nobinas värderingar i den dagliga verksamheten och utveckla sina medarbetare, bland annat genom löpande återkoppling och årliga medarbetarsamtal. Då vi arbetar med stor geografisk spridning i en dygnet-runt-verksamhet är kommunikativa och medarbetarnära ledare med djup förankring i våra värderingar extra viktiga. Under 2018 introducerar vi en utbildning kring inkluderande ledarskap. Mångfald med medarbetare från många olika kulturer kräver ibland särskilda erfarenheter hos ledarna. Genom denna utbildning stärker vi ledarnas fokus på att hantera mångfalden på ett för Nobina positivt och utvecklande sätt.

UTBILDNING OCH UTVECKLING

Samtliga medarbetare har individuella mål som diskuteras och formuleras vid medarbetarsamtal med närmsta chef. En viktig del i detta är en tydlig plan för utbildning. En kontinuerlig kompetensutveckling av medarbetarna är grundläggande för Nobinas framgång. Efter att varje trafikområde iden-

tifierat sitt utbildningsbehov tas konkreta utbildningsplaner fram. Samtliga centrala utbildningar sker inom ramen för Nobina-Akademien. Under 2017/2018 har varje medarbetare genomgått 33,19 (32,25) utbildningstimmar i genomsnitt.

Vi uppmuntrar medarbetare att söka nya utmaningar inom koncernen. Förare som vill utvecklas inom Nobina erbjuds bland annat att söka tjänster som instruktör på YKB-utbildningen, handledare till nya förare eller inom Den Gröna Resan. En del förare går även vidare som trafikledare eller gruppchef. För de medarbetare som är anställda som chefer ges återkommande ledarutbildning genom Nobina-Akademien inom bland annat ledarskap, coaching, säkerhet, miljö och arbetsmiljö. Nobina erbjuder även medarbetarna att tillfälligt lämna sin tjänst för att pröva yrket i något av de andra länder där Nobina är verksam, en möjlighet som bidrar till ökad erfarenhet.

STÄNDIG UTVECKLING

För att i det dagliga arbetet ta tillvara på den samlade kompetensen och göra våra medarbetare delaktiga i vår ständiga utveckling arbetar vi med förbättringsgrupper. Konceptet bygger på en gemensam struktur för varaktighet och långsiktighet. Vid årsskiftet fanns sammanlagt 72 aktiva förbättringsgrupper med cirka 600 medarbetare runt om i Sverige. Förbättringsarbeter bygger direkt på Nobinas värderingar. Detta arbetssätt finns sedan 2008 i alla länder med successiv implementering i nya trafikområden.

MÅNGFALD OCH JÄMSTÄLLDHET

Bussbranschen och Nobina präglas av en stor mångfald bland medarbetarna. Vi arbetar aktivt med att främja mångfald och ta tillvara kompetens hos alla medarbetare

**VÅRT ERBJUDANDE OCH VÅR VISION – "ALLA VILL RESA
MED OSS" – LEVANDEGÖRS AV VÅRA MEDARBETARE
I DERAS DAGLIGA MÖTEN MED RESENÄRERNA.**

oavsett kön, sexuell läggning, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnicitet, ålder, religion eller annan trosuppfattning. Arbetet med mångfald och jämställdhet ger även en bredare rekryteringsbas och stärker vårt arbetsgivarvarumärke vilket i förlängningen leder till ökad lönsamhet. De senaste åren har vi genomfört övningar och workshops i ledningsgrupper, trafikledningsgrupper, trafikområden, bland kamrattstödare och andra grupper för att stärka kunskapen om mångfald, jämställdhet och diskrimineringslagstiftning. I rekryteringsprocessen inom Nobina har vi ett stort fokus på att en av slutkandidaterna alltid är av det kön som normalt är underrepresenterat för det yrke som medarbetare söks till, för att uppnå den bästa möjliga balansen på alla nivåer.

MEDARBETARUNDERSÖKNING

Hur väl vi lyckas med att skapa en attraktiv arbetsplats återspeglas i Pulsen, Nobinas medarbetarundersökning. Undersökningen innefattar totalt 16 frågor och syftar till att mäta medarbetarnas motivation. 2017/2018 nådde vi värden som utmärker en bra medarbetarmotivation på 11 av de 16 frågorna jämfört med 9 frågor föregående år. 76 (74) procent av medarbetarna deltog i undersökningen. När vi går in i ett nytt trafikområde och bland annat tar över förare från tidigare

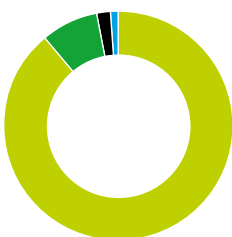
operatör fungerar Pulsen som ett bra ingångsvärde för att se hur medarbetarna trivs och kan utvecklas.

En av frågorna i Pulsen handlar om mobbning och trakasserier. Då Nobina inte tolererar några former av trakasserier eller kränkande särbehandling inleddes under våren 2017 ett omfattande arbete för att motverka detta inom företaget. Detta omfattade bland annat djupintervjuer med medarbetare, workshops, aktivitetsplaner och uppföljning.

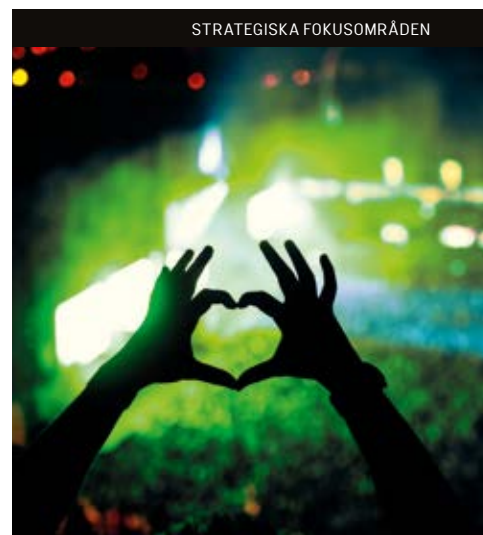
SÄKER ARBETSPLATS FÖR EN TRYGG RESA

Vi kör dagligen cirka en miljon resenärer till deras destinationer. Det är av största vikt att Nobina erbjuder en attraktiv och säker arbetsplats som också ger resenärerna en trygg och inbjudande resa. Varje trafikområde har en skyddsorganisation, med flera skyddsombud som gör såväl periodiska som riktade skyddsronder. De medverkar även i kringarbetet vid olyckor och tillbud, samt gör vid behov egna utredningar. Nobina har under 2017/2018 utbildat 34 handledare som ska utbilda förarna att hantera hot- och våldssituationer. Under året har hot och våld ökat avsevärt i samtliga länder. Utöver ökad noggrannhet i rapporteringen är även ökade spänningar i samhället i stort en påverkande faktor.

MEDARBETARFUNKTIONER, %

- Busstrafik och föraradministration, 89%
- Verkstad, 8%
- Företagsledning, försäljning, marknad, HR och övrigt, 2%
- Trafikplanering, 1%

NOBINA PÅ STOCKHOLM PRIDE

Nobina firade 2017 femårsjubileum som sponsor och partner till Stockholm Pride. Att synas på och stötta festivalen är ett sätt att visa att olikheter välkomnas och att mångfald berikar Nobina.

NOBINA AKADEMIN

Det finns tre utbildningsgrenar inom ramen för akademien:

1. FÖRARUTBILDNING

Innefattar trafikskola (bland annat för busskörkort) och utbildning för yrkeskompetensbevis (YKB). Samtliga förare erbjuds åtta timmars YKB-utbildning per år.

2. LEDARUTBILDNING

Innefattar olika typer av utbildningar för medarbetare som visar prov på ledarskapsförmåga. Kurser ges exempelvis kring ledarskap, värderingar, kommunikation, svåra samtalet för första linjens chefer och chefer över chefer. Totalt omfattas drygt 300 chefer.

3. ROLLSPECIFIKA UTBILDNINGAR

Innefattar till exempel utbildningar i arbetsmiljö och affärsmannaskap.

DEN TRYGGA RESAN

Under de senaste åren har oron för att åka buss i vissa områden ökat bland resenärerna och många förare har känt sig utsatta. Som det ledande bussbolaget i Norden vill Nobina bidra till samhällsnytta och motverka en negativ trend, och samtidigt skapa en trygg och säker miljö för såväl våra förare som resenärer.

Att öka kunskapen om vad som förväntas av oss i olika situationer är en viktig del. Vi utbildar handledare som i sin tur utbildar förare om hur de ska agera om de råkar hamna i hot- eller våldssituationer. Ett annat exempel på hur vi bidrar till att öka tryggheten i samhället är våra trafikvärdar. Det senaste året har vi ökat antalet värdar, bland annat vid olika trafikpunkter och för att finnas på plats när till exempel incidenter eller förseningar inträffar. Att synas ute i trafiken och stödja våra resenärer leder till ökad trivsel och därmed ökad kundnöjdhet. Vi arbetar aktivt för att vara en del av det lokala samhället och för en löpande dialog med ungdomar och vuxna i våra trafikområden för att skapa förståelse för problematiken och lägga grunden för ett framgångsrikt och förebyggande trygghetsarbete. Vi besöker frekvent skolor och fritidsgårdar och samarbetar med olika trygghetsinitiativ såsom Nattvandrare, Föräldrar på stan, idrottsföreningar och trossamfund.

LÖNSAM KONTRAKTSMIGRERING

Nobinas skalfördelar, marknadskompetens och stora bussflotta i kombination med långsiktig leverans av kvalitet, gör Nobina branschledande när det gäller lönsamhet. Kärnan i verksamheten är kontraktsporföljen, där fokus är att växa lönsamt genom aktiv kontraktsförvaltning och genom att lägga till fler lönsamma kontrakt.

Av Nobinas affärsvolym består den övervägande delen av kontrakt som slutits genom upphandling av en uppdragsgivares kollektivtrafikområde, och idag driver vi cirka 110 kontrakt i 32 trafikområden.

Kontrakten sträcker sig över längre tidsperioder, vanligtvis mellan fem till tio år, inräknat de vanligt förekommande optionsåren. Vår målsättning är en fortsatt växande kontraktsporfölj, en tillväxt som ska ske med bibehållen eller ökad lönsamhet under kontraktsperioden.

LÖNSAM KONTRAKTSPORFÖLJ

Sett till kontraktens långa tidshorisont är det av stor betydelse för Nobinas konkurrenskraft att lönsamheten i varje enskilt kontrakt säkerställs. Stor vikt läggs därför vid att se till att kontrakten är rätt prissatta i relation till innehåll. En annan viktig prioritet är en balanserad portfölj vad avser olika kontrakts mognadsfas, eftersom lönsamhet och kassaflöde förändras under kontraktstidens löptid. Kontrakten är mindre lönsamma eller förlustbringande i början av kontraktsperioden. Lönsamheten ökar sedan kontinuerligt och är som högst i slutet av perioden, och om kontraktet optionsförlängs stärks lönsamheten och kassaflödet ytterligare. Migrering mellan kontrakt som tar slut och nya kontrakt som startas samt den aktuella genomsnittsåldern på kontraktsporföljen påverkar koncernens synliga lönsamhet under enskilda år. Att ha kunskap och kontroll över denna periodiseringseffekt är därför av central betydelse.

Successivt lägre kapitalkostnad

Nystartade kontrakt är ofta kapitalintensiva eftersom uppdragsgivare alltid som en del av upphandlingsförutsättningarna kräver senaste generation av tekniklösningar, emissionskrav samt energi/drivmedelsantaganden. Detta gör att de flesta av Nobinas nya bussar köps in i anslutning till start av nya avtal. Allteftersom kontraktstiden går minskar kapitalet i värde och därmed också kapitalkostnaden, vilken är som lägst i slutet av kontraktstiden. För att jämna ut kassaflödet över kontraktsperioden finansieras bussarna via finansiell leasing.

Successivt högre effektivitet

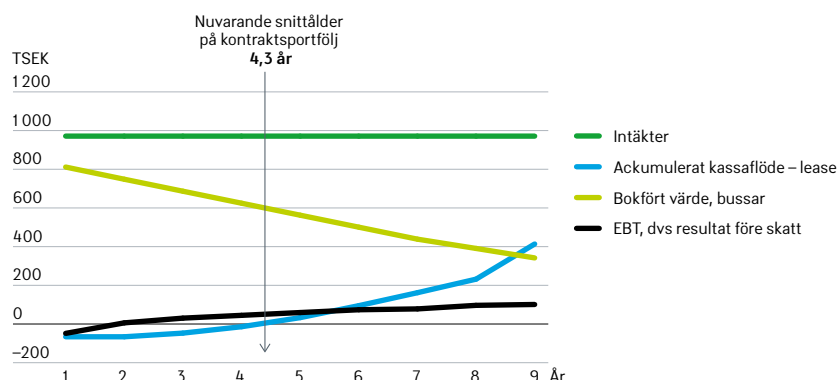
Det krävs alltid mer resurser i form av förare, bussar och trafikledning för att kunna säkerställa en högkvalitativ trafikleverans redan från start. Därefter kan vi öka effekti-

viteten i resursutnyttjandet stegvis under hela kontraktstiden i balans med att leveranskvaliteten bibehålls. Effektiviteten påverkas även positivt av kontinuerliga förhandlingar med uppdragsgivarna. Sammantaget medför detta att den relativa resurskostnaden är lägst i slutet av kontraktstiden.

FÖRVÄRV AV KONTRAKT

I vår bransch kan ett sätt att stärka kontraktsporföljen, utan att belastas av den initialt lägre lönsamheten vi ser vid organisk tillväxt, vara att förvärva befintliga och mer mogna kontrakt. Detta kan omfatta förvärv av bolag eller övertagande av kontrakt som kompletterar befintlig trafik och skapar positiva kostnads- och intäkts synergier för ett särskilt område eller region och därmed även för den totala kontraktsporföljen.

FINANSIELL UTVECKLING UNDER EN KONTRAKTSCYKL

8,0 (8,2)

VIKTAD GENOMSNITTLIG KONTRAKTSLÄNGD, ÅR

6,1 (5,6)

GENOMSNITTLIG ÅLDER PÅ BUSSFLOTTAN, ÅR

4,3 (3,7)

VIKTAD ÅLDER PÅ KONTRAKTSPORTFÖLJEN, ÅR

NOBINAS MÅL

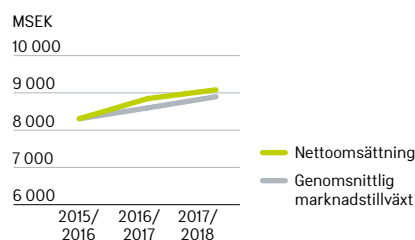
Det övergripande målet för Nobinas verksamhet är att generera stabil och lönsam tillväxt över tid. Dessutom arbetar Nobina för att uppnå följande finansiella mål och hållbarhetsmål.

Finansiella mål

NETTOOMSÄTTNINGEN SKA ÖKA I SNABBARE TAKT ÄN MARKNADEN

Kommentar

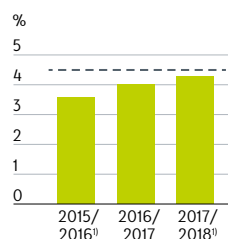
Efter några år av högre tillväxt än marknaden, ökade nettoomsättningen med 2,7 procent, jämfört med marknadens genomsnittliga tillväxt på cirka 3–4 procent. Ökningen kommer från intäkter i befintliga kontrakt, indexintäkter samt extratrafik, men motverkas av negativa effekter från förra årets kontraktsmigrering.

MARGINALEN PÅ RESULTATET FÖRE SKATT SKA UPPGÅ TILL MINST 4,5 PROCENT PÅ MEDELLÅNG SIKT

Kommentar

Marginalen för resultatet före skatt (justerad EBT-marginal) ökade från 4,0 procent 2016/2017 till 4,3 procent 2017/2018. Den justerade EBT-marginalen påverkas positivt av extratrafik och ökade passagerardrivna intäkter samt positiva effekter från kontraktsmigrering.

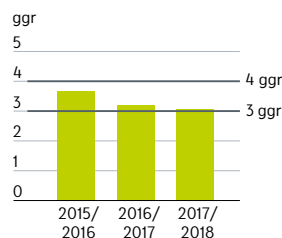

1) Justerat för jämförelsestörande poster, 297 MSEK (2015/2016) och 33 MSEK (2017/2018).

NETTOSKULDSÄTTNINGSGRADEN²⁾ SKA LIGGA INOM 3 TILL 4 GGR EBITDA

Kommentar

Nettoskuldsättningsgraden uppgick till 3,1 ggr EBITDA per den 28 februari 2018. Nobina har ingen strategisk skuld i balansräkningen och en högre nettoskuldsättningsgrad är oftast ett resultat av att nya kontrakt startats och nya bussar införskaffats. Nettoskuldsättningsgraden har under året minskat något på grund av få trafikstarter och därmed lågt finansieringsbehov.

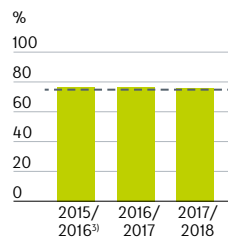

2) Nettoskuldsättningsgraden definieras som nettoskuld/EBITDA.

MINST 75 PROCENT AV JUSTERAT RESULTAT FÖRE SKATT SKA DELAS UT TILL AKTIEÄGARNA

Kommentar

Styrelsen föreslår en höjning av utdelningen till 3,35 SEK per aktie, vilket motsvarar 76 procent av justerat resultat före skatt och en direktavkastning om 6,1 procent räknat på Nobina-aktiens slutkurs den 28 februari 2018. Nobina skuldfinansierar hela sin bussflotta genom finansiell leasing vilket innebär att bolaget inte behöver sin kassa för bussinvesteringar och därmed kan upprätthålla en generös utdelningspolicy.

3) Justerat för börsnoteringskostnader.

Hållbarhetsmål

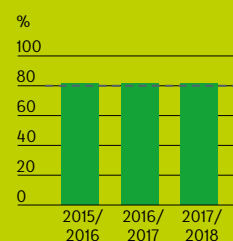
Långsiktiga mål som följs upp årligen.

KUNDNÖJDHET

Behålla en kundnöjdhet på över 80 procent.

Kommentar

Mäts av Nobina via egen ombordmätning 2 ggr per år på ett urval av linjer och av uppdragsgivare i våra trafikområden. Utfallen sammantaget visar på stabil hög kundnöjdhet till följd av de många lokala aktiviteterna som görs i syfte att förbättra kundupplevelsen.

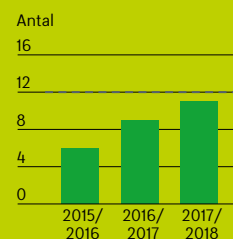

MEDARBETARE

Minst 12 av 16 frågor i Pulsen ska uppvisa bra medarbetarmotivation.

Kommentar

Medarbetarundersökningen Pulsen omfattar 16 frågor som mäter medarbetarnas motivation. Under 2017 uppnådde vi en bra medarbetarmotivation på 11 av de 16 frågorna. Det är en ökning med 2 frågor jämfört med föregående år och ett resultat av ett medarbetarnära ledarskap och fokus på ökad delaktighet.

SÄKERHET

Färre än 4 fall av personskada per motsvarande 100 varv runt jorden.

Kommentar

Utbildning av och kontinuerlig information till förare och trafikledare har bidragit till att antalet personskador i trafik understiger fyra fall per motsvarande 100 varv runt jorden, vilket är i enlighet med vårt mål.

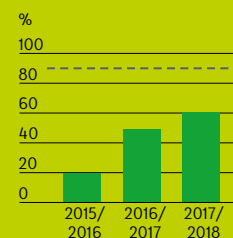

HÅLLBARHET

Minst 90 procent av alla förare ska köra grönt.

Kommentar

Under året har Nobina fortsatt satsningen på utbildning av miljöcoacher, förare och närmsta chefer vilket bidragit till att allt fler förare kör grönt, det vill säga de som kör hållbart, sparsamt och planerar sin körning på rätt sätt.

DEN SMARTA RESAN

Nobina är inte bara Nordens största bussbolag utan även det största kollektivtrafikföretaget, med cirka en miljon påstigande resenärer varje dag. Utifrån data från den egna trafiken tillsammans med nya verktyg för analys och processer kan Nobina utveckla tjänster och lösningar som skapar ökad mobilitet och komfort för människorna i kollektivtrafiken. Det långsiktiga målet är att i samarbete med våra partners skapa en kollektivtrafiklösning som på varje enskild lokal marknad minimerar tidsförluster och miljöpåverkan. Ett första steg mot detta är utvecklingen av digitala verktyg som underlättar resandet på dagens kollektivtrafikmarknad.

Sedan 2016 har vi i ett samarbete med SL erbjudit Stockholms pendlare reseplanerarappen Res i STHLM för att underlätta det dagliga resandet. Med vår nya, digitala personliga reseassistent Travis får våra resenärer hjälp med att hitta det snabbaste, billigaste och smidigaste sättet att ta sig till önskat resmål. Appen jämför olika färdmedel samt ger uppdaterad information om trafikstörningar, förseningar och andra faktorer som kan påverka resandet.

NOBINA SOM INVESTERING

Nobina är Nordens största och mest erfarna bussföretag. Vi är branschledare i kraft av vår kompetens inom anbudsarbete och aktiv förvaltning av trafikkontrakt i kombination med utveckling av nya tjänster och busslösningar som adderar såväl lönsam tillväxt som ytterligare värde för våra kunder.

STRATEGI FÖR LÖNSAM TILLVÄXT

Nobina verkar på stabila och växande marknader i Norden där förutsättningarna för kollektivtrafik påminner om varandra.

Urbanisering, växande miljömedvetenhet, offentliga investeringar och ökad mobilitet är starka drivkrafter för en växande kollektivtrafikmarknad. Genom att vinna och aktivt förvalta rätt kontrakt i rätt trafikområden och samtidigt utveckla värdeskapande tjänster och nya busslösningar ska vi kunna fortsätta växa med lönsamhet.

UTRYMME FÖR OPERATIONELLA FÖRBÄTTRINGAR

Nobina ska öka lönsamheten och nå en marginal på resultat före skatt överstigande 4,5 procent på medellång sikt. Omfattande analys inför och under kontraktperioden tillsammans med löpande förbättringsåtgärder i befintliga kontrakt ger utrymme för fortsatta operationella förbättringar. Vi undersöker hur varje enskilt kontrakt passar in i förhållande till våra depåer och trafik-

ledningscentraler, samt säkerställer att fordonsflottan utnyttjas optimalt och ser över möjligheten att flytta bussar mellan trafikområden. Vi befinner oss i en, i det närmaste, konjunkturokänslig bransch med politisk enighet kring upphandlingsmetoderna. I kombination med långa kontraktperioder skapar detta långsiktighet och goda förutsättningar för analys och lönsamhetsförbättringar. Genom att optimera resursutnyttjandet och kontinuerligt utveckla våra medarbetare stärker vi lönsamheten ytterligare.

STABIL NETTOSKULDSÄTTNING

Nobina strävar efter att ha en nettoskuld-sättningsgrad inom 3,0 ggr till 4,0 ggr EBITDA. En högre nettoskuld är oftast ett resultat av att nya kontrakt startats och nya bussar införskaffats. Nobinas bussar finansieras i huvudsak via finansiell leasing och lån och redovisas därför som en tillgång och skuld i balansräkningen. Mot bakgrund av att de flesta bussar införskaffas när nya kon-

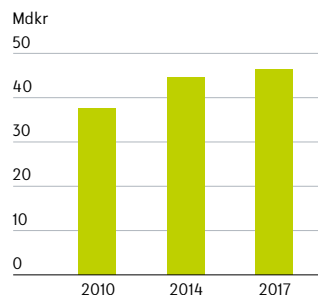
trakt ska startas är alltså en högre skuldsättning ett resultat av att Nobina växer via nya kontrakt vilket, givet ambitionen att enbart vinna lönsamma kontrakt, på sikt leder till högre lönsamhet. Vi finansierar bussarna på tio år. Livslängden är dock 14 år vilket ytterligare stärker resultatet.

HÖG UTDELNINGSNIVÅ

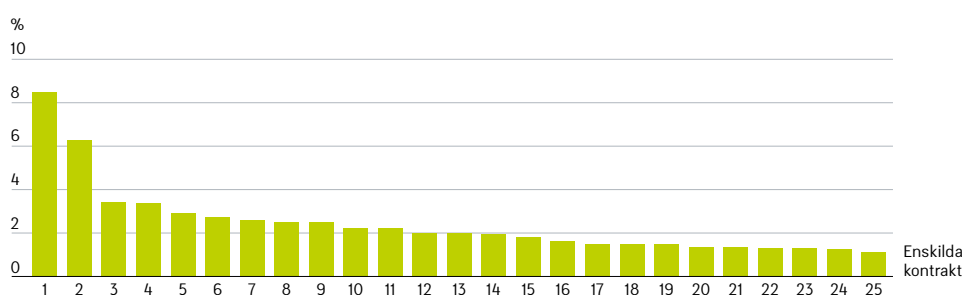
Nobinas utdelningspolicy innebär att Nobina under normala omständigheter och med beaktande av kassaflöde, investeringsbehov samt generella verksamhetsförhållanden, årligen ska dela ut minst 75 procent av justerat resultat före skatt (EBT). För räkenskapsåret 2017/2018 har styrelsen föreslagit en utdelning om 296 MSEK vilket motsvarar 76 procent av det justerade resultatet före skatt (EBT). Per aktie uppgår utdelningen till 3,35 SEK och innebär en direktavkastning om 6,1 procent per den 28 februari 2018.

MARKNAD MED STABIL TILLVÄXT

Nordisk marknad för kollektivtrafik

LÅGT BEROENDE AV ENSKILDA KONTRAKT, PROCENT AV NETTOOMSÄTTNING 2017/2018

AKTIEN

Nobinas aktie är noterad på Nasdaq Stockholms lista för medelstora bolag och tillhör sektorn Industrial goods and services. Under räkenskapsåret 2017/2018 uppgick totalavkastningen på Nobinas aktie till 5,9 procent och börsvärdet var 4 877 MSEK den 28 februari 2018.

KURSUTVECKLING

Senaste betalkurs för Nobinas aktie per den 28 februari 2018 var 55,20 SEK vilket kan jämföras med 55,25 SEK vid föregående års bokslut. Totalavkastningen, det vill säga kursutveckling inklusive återinvesterad utdelning, uppgick till 5,9 procent under samma period. Det kan jämföras med SIX Return Index (SIXRX) som under samma period också ökade med 5,9 procent. Årets lägsta kurs för Nobinaaktien noterades den 21 augusti 2017 och var 37,70 SEK. Årets högsta kurs noterades den 17 och 19 januari 2018 och var 61,20 SEK.

OMSÄTTNING

På Nasdaq Stockholm omsattes totalt 79 miljoner (86) Nobinaaktier under räkenskapsåret. Det motsvarar en omsättnings-hastighet om 90 procent (97). I snitt omsattes 314 973 Nobinaaktier per dag.

AKTIEÄGARE

Antalet aktieägare ökade till 18 338 (15 082). De tio största ägarna kontrollerade vid räkenskapsårets slut 33,7 procent av kapital och röster. Vid utgången av räkenskapsåret var Invesco och Swedbank Robur Fonder största aktieägare i Nobina. Andelen utländska aktieägare uppgick till 54,5 procent av kapital och röster respektive 1,8 procent av antalet aktieägare.

ANALYSHUS SOM FÖLJER NOBINA

Carnegie, Danske Bank och Pareto.

EGET KAPITAL

Det egna kapitalet i Nobina uppgår till 1 436 MSEK (1 421) och är fördelat på 88 355 682 aktier.

FÖRESLAGEN UTDELNING

Styrelsen föreslår en utdelning om 3,35 SEK per aktie (3,10) för räkenskapsåret 2017/2018, motsvarande totalt 296 MSEK och en direktavkastning om 6,1 procent baserat på aktiekursen per bokslutsdatumet den 28 februari.

AKTIEÄGARINFORMATION

Finansiell information om Nobina finns på bolagets webbplats. Frågor kan även ställas direkt till Nobina. Det går bra att beställa årsredovisningar, delårsrapporter och annan information från Nobinas huvudkontor, från webbplats, via e-post eller på telefon. Webbplats: www.nobina.com
E-post: ir@nobina.com
Telefon: +46 (0)8-410 65 000.

FAKTA OM AKTIEN

Handelsplats: Nasdaq Stockholm
Kortnamn: NOBINA
ISIN-kod: SE0007185418
ICB-kod: 2700
Högsta betalkurs 2017/2018: 61,20
Lägsta betalkurs 2017/2018: 37,70
Sista betalkurs 2017/2018: 55,20

Börsvärde 28 februari 2018: 4 877 MSEK
Omsättningshastighet 2017/2018: 90 procent
Antal aktier: 88 355 682
Antal aktieägare: 18 338

IR-kontakt
Mattias Gelinder, Finans- och IR-chef
Tel: +46 (0)8-410 65 402
mattias.gelinder@nobina.com

6,1%

DIREKTAVKASTNING

TOTALAVKASTNING SEDAN NOTERING

KURSENTVECKLING 2017/2018

18 338

TOTALT ANTAL ÄGARE I NOBINA

STÖRSTA ÄGARE¹⁾

	Antal aktier	Andel av kapital och röster, %
Invesco	5 753 495	6,5
Swedbank Robur Fonder	5 281 064	6,0
SEB Fonder	3 208 540	3,6
Danske Invest Fonder	3 040 505	3,4
JP Morgan Asset Management	2 930 894	3,3
Artemis	2 443 397	2,8
Deutsche Asset & Wealth Management	2 144 101	2,4
Länsförsäkringar	1 790 077	2,0
Tredje AP-fonden	1 667 035	1,9
Avanza Pension	1 609 514	1,8
Övriga	58 487 060	66,3
Summa	88 355 682	100,0

1) Samtlig aktieägarinformation gäller per den 28 februari 2018.

ÄGANDE PER KATEGORI

- Utländska institutionella ägare, 30%
- Svenska institutionella ägare, 27%
- Svenska privatpersoner, 16%
- Styrelse och ledning, 2%
- Övriga ägare, 25%

ÄGANDE PER LAND

- Sverige, 46%
- USA, 19%
- Storbritannien, 6%
- Tyskland, 3%
- Övriga, 26%

BOLAGSSTYRNINGSRAPPORT

Denna rapport beskriver Nobinas bolagsstyrning, ledning och förvaltning samt hur styrelsen säkerställer kvaliteten i den finansiella rapporteringen och samverkar med bolagets oberoende revisorer. I rapporten för verksamhetsåret 2017/2018 ingår styrelsens rapport om intern kontroll avseende finansiell rapportering och operativ styrning.

SÅ HÄR STYRS NOBINA

Bolagsstyrningen handlar om hur verksamheten styrs, leds och kontrolleras med syfte att skapa värde för bolagets aktieägare och andra intressenter. Den syftar till att skapa förutsättningar för aktiva och ansvarstagande bolagsorgan, tydliggöra roll- och ansvarsfördelning samt att säkerställa rättvisande rapportering och information. Till grund för styrningen av Nobina ligger både externa och interna regelverk.

Sedan den 1 juli 2008 gäller att samtliga bolag vars aktier är upptagna till handel på Nasdaq Stockholm eller NGM Equity, oavsett marknadsvärde, ska tillämpa Svensk kod för bolagsstyrning (koden). Nobina omfattas av reglerna i koden och följer densamma sedan noteringen den 18 juni 2015. Koden bygger på

principen ”följ eller förklara” och finns på webbplatsen för Kollegiet för svensk bolagsstyrning: www.bolagsstyrning.se. Nobina har inga avvikelser att rapportera från koden.

Bolagsordning

Bolagsordningen innehåller inga särskilda bestämmelser angående tillsättning och entledigande av ledamöter eller ändring av bolagsordningen. Bolagsordningen finns i sin helhet på Nobinas webbplats; www.nobina.com.

Årsstämma och aktieägare

Årsstämman är bolagets högsta beslutande organ. Aktieägarna utövar sin beslutanderätt på årsstämman när det gäller till exempel styrelsens sammansättning och val av re-

sorer. Valberedningen föreslår kandidater till styrelseledamöter, styrelseordförande och revisorer. Beslut på årsstämman fattas vanligtvis med enkel majoritet. I vissa fall föreskriver dock aktiebolagslagen en viss närvaro för att uppnå beslutsförhet eller en särskild röstmajoritet. På årsstämman har aktieägarna möjlighet att ställa frågor om bolaget och dess resultat för det gångna året. Representanter för styrelsen, bolagsledningen och revisorerna är normalt närvarande på årsstämman för att kunna besvara sådana frågor.

Ingen aktieägare representerar ett större aktieinnehav än 10 procent av röstetalet för samtliga aktier i bolaget och det finns inga begränsningar i hur många röster respektive aktieägare kan avge vid bolagsstämman.

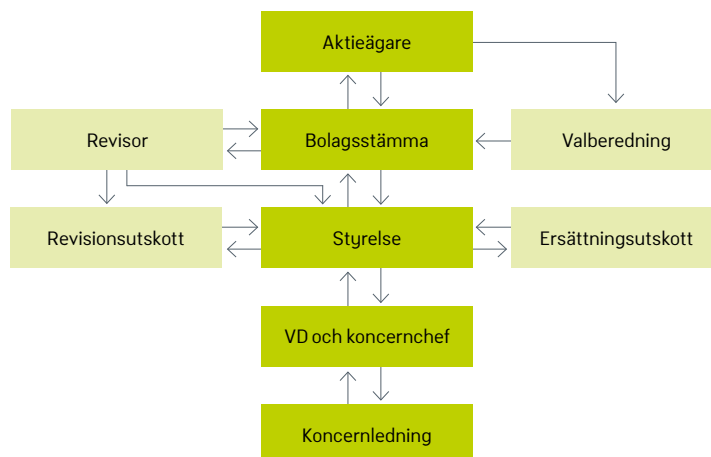
ORGANISATION AV NOBINAS BOLAGSSTYRNING

EXTERNA REGELVERK

- Aktiebolagslagen
- Årsredovisningslagen
- Regelverk för emittenter, Nasdaq Stockholm
- Andra relevanta lagar
- Svensk kod för bolagsstyrning

INTERNA REGELVERK

- Bolagsordningen
- Styrelsens arbetsordning
- Styrelsens instruktion för VD
- Policyer, instruktioner och riktlinjer

Årsstämma 2017

Vid årsstämman den 31 maj 2017 var 34,5 procent av aktierna och rösterna representerade. Representanter för Nobinas styrelse och koncernledning samt revisorn var närvarande.

Följande beslut fattades:

Stämman beslöt att styrelsen ska bestå av sex styrelseledamöter utan suppleanter och att bolaget ska ha en revisor utan suppleant. Till styrelseledamöter omvaldes John Allkins, Graham Oldroyd, Ragnar Norbäck och Jan Sjöqvist varav den sistnämnde omvaldes som ordförande. Monica Lingegård och Liselott Kilaas valdes in som nya styrelsemedlemmar och ersatte därmed Axel Hjärne och Birgitta Kantola. Samtliga valdes för tiden intill nästa årsstämma. Price-waterhouseCoopers AB valdes till att vara bolagets revisorer. Arvodet fastställdes till 900 000 SEK till styrelsens ordförande och 450 000 SEK vardera till övriga styrelseledamöter, sammanlagt 2 500 000 SEK. Det beslutades att verkställande direktör Ragnar Norbäck ska erhålla styrelsearvode först efter att hans anställning som koncernchef upphör den 2 oktober 2017. Arvode till revisorerna ska utgå enligt av styrelsen godkänd räkning.

Resultat- och balansräkning samt koncernresultat- och koncernbalansräkning fastställdes för räkenskapsåret 2016/2017 och styrelseledamöterna och verkställande direktören beviljades ansvarsfrihet.

I enlighet med styrelsens förslag beslöt att årets vinst om 191 136 602 SEK överförs till balanserade vinstmedel. Därtill uppgick stående vinstmedel från föregående räkenskapsår till 1 043 987 950 SEK och överkursfond till 1 335 198 568 SEK. Stämman beslutade att ge utdelning till aktieägare om 273 902 614 SEK (3,10 SEK/aktie) för det gångna räkenskapsåret. Således balanseras 2 296 420 506 SEK i ny räkning till nästa räkenskapsår.

Stämman beslöt om principer för utseende av valberedning och riktlinjer för ersättning till ledande befattningshavare i enlighet med framlagda förslag. Vidare beslöt stämman att i enlighet med styrelsen förslag införa ett prestationsbaserat aktiesparprogram. Som en följd härav beslöt även stämman i enlighet med styrelsens förslag till beslut om bemyndigande för styrelsen att förvärva och överlåta egna aktier inom ramen för aktieprogrammet, överlåtelse av egna aktier till deltagare i programmet samt förslag till beslut om aktieswapavtal med tredje part. Slutligen beslutade stämman i enlighet med styrelsens förslag till beslut om bemyndigande för styrelsen att fatta beslut om nyemissioner av aktier m.m.

Årsstämma 2018

Årsstämman 2018 hålls den 31 maj 2018, se sid 113.

Valberedning

Valberedningen ska bereda och till årsstämman lämna förslag till: stämmoderförande, styrelseledamöter, styrelseordförande, styrelsearvode till var och en av styrelseledamöterna och ordföranden samt eventuell ersättning för utskottsarbete, arvode till bolagets revisor samt, i förekommande fall, förslag till val av revisor. Vidare ska valberedningen bereda och till årsstämman lämna förslag till principer för valberedningens sammansättning.

Principer för utseende av valberedning

Årsstämman 2017 beslöt om följande principer för valberedningen intill slutet av nästkommande årsstämma: Nobina ska ha en valberedning bestående av en representant för var och en av de tre till röstetalet största aktieägarna jämte styrelseordföranden. Namnen på ledamöterna i valberedningen och namnen på de aktieägare de företräder ska offentliggöras senast sex månader före

årsstämman och baseras på aktieägarstatistik från Euroclear Sweden AB per den sista bankdagen i september 2017. Ordförande i valberedningen ska, om inte ledamöterna enas om annat, vara den ledamot som representerar den till röstetalet största aktieägaren. Om aktieägare som utsett ledamot inte längre tillhör de tre till röstetalet största aktieägarna, ska den utsedde ledamoten lämna sitt uppdrag och ny ledamot utses enligt ovan angiven ordning.

Inom Nobina ses mångfald som en väsentlig och integrerad del för att driva en ansvarsfull och ständigt förbättrande verksamhet. Mångfald ses också som en viktig framgångsfaktor för att nå strategiska mål. Inför bolagsstämman 2018 har valberedningen i sitt arbete tillämpat avsnitt 4.1 i koden som mångfaldspolicy. Valberedningen har haft som mål att förse styrelsen med den kompetens och erfarenhet som krävs för att leda bolagets verksamhet på ett optimalt sätt. Därtill har valberedningen haft som ambition att verka för en jämn könsfördelning genom att säkerställa andelen kvinnliga styrelseledamöter samt stärka den industriella och operativa erfarenheten inom styrelsen. Som ett resultat av valberedningens arbete kommer valberedningens förslag till styrelsesammansättning representera en variation i bl.a. kön, ålder och bakgrund och en god bredd i fråga om industriell-, finansiell- och marknads-expertis.

NOBINAS STYRELSE

Styrelsens ansvar

Styrelsens arbete styrs av aktiebolagslagen, bolagsordningen, koden och den av styrelsen årligen fastställda arbetsordningen. Nobinas styrelse ansvarar för organisation och förvaltning av bolagets angelägenheter. VD har inte under sin tid i styrelsen, ej heller tidigare, deltagit då hans ersättningsfrågor behandlats. Styrelsen har som en av sina

viktigaste uppgifter att säkerställa långsiktig strategi, styrning, uppföljning och kontroll av Nobinas dagliga verksamhet i syfte att skapa värden för aktieägare, kunder, medarbetare och andra intressenter. Styrelsen utser VD, som också är koncernchef.

Styrelsens sammansättning

Bolagsordningen anger att styrelsen ska bestå av minst tre och högst tio ledamöter. Styrelsen ska ha en ordförande som enligt svensk lag inte samtidigt får vara bolagets verkställande direktör. Enligt koden ska ordföranden utses av stämman. Under räkenskapsåret 2017/2018 bestod styrelsen av sex ledamöter. John Allkins, Graham Oldroyd, Ragnar Norbäck, Monica Linge-gård, Liselott Kilaas och Jan Sjöqvist, varav den sistnämnde omvaldes som ordförande vid årsstämman.

Alla ledamöter är oberoende i förhållande till större aktieägare i bolaget. Alla ledamöter är oberoende i förhållande till bolaget och dess ledning.

Styrelsens arbete under året

Styrelsen sammanträdde nio gånger under räkenskapsåret. Styrelsemöte sammankallas vanligtvis genom att kallelse skickas ut till mötet senast en vecka före detsamma. Kortare kallelsetid kan dock förekomma om det

finns särskilda skäl. Om det material som ska diskuteras på mötet finns tillgängligt bifogas detta även till kallelsen. Nobinas chefsjurist tillika styrelsens sekreterare och ekonomidirektör deltar vid samtliga styrelsemöten. Det förekommer att andra personer inom Nobina föredrar presentationer vid styrelsens möten. Vid räkenskapsårets möten behandlade styrelsen frågor såsom bolagets drift, riskanalys, strategi, ekonomisk rapportering och affärsplan. En gång per år utvärderar styrelsen sitt arbete genom att besvara en anonym enkät. Styrelsens ordförande redogör för utfallet av enkäten till styrelsen. Därtill utvärderar styrelsen bolagets verkställande direktör och dennes arbete vid minst ett sammanträdestillfälle per år. Vid detta möte deltar ingen från bolagsledningen.

Styrelsens arbetsrutiner

Styrelsen har antagit en arbetsordning för sin verksamhet som anger hur arbetet ska fördelas mellan styrelsen, dess utskott och den verkställande direktören. Arbetsordningen fastställs årligen av styrelsen och omfattar styrelsens ledamöter. Instruktion för verkställande direktören samt för finansiell rapportering beskrivs i bilagor till arbetsordningen. Gällande arbetsordning är fastställd den 31 maj 2017.

Ersättningsutskott

Arbetsordningen anger att det inom styrelsen ska finnas ett ersättningsutskott. Ersättningsutskottets huvudsakliga uppgift är att: (a) förbereda frågor avseende ersättningar och andra anställningsvillkor för ledande befattningshavare åt styrelsen, (b) övervaka och utvärdera gällande ersättningsstrukturer, ersättningsnivåer och program för rörliga ersättningar till sådana ledande befattningshavare, samt (c) övervaka och utvärdera utfallet av rörliga ersättningar och hur bolaget följer riktlinjerna för ersättningar som antagits av bolagsstämman.

Enligt koden ska medlemmar av ersättningsutskottet vara oberoende i förhållande till bolaget. Ersättningsutskottet har för närvarande två medlemmar: Jan Sjöqvist (ordförande) och Graham Oldroyd, vilka båda anses oberoende i förhållande till bolaget och ledande befattningshavare. Ersättningsutskottet sammanträdde tre gånger under räkenskapsåret.

Revisionsutskott

Arbetsordningen anger att det inom styrelsen ska finnas ett revisionsutskott. Revisionsutskottet ska, utan någon inverkan i övrigt på styrelsens uppgifter och ansvarsområden: (a) övervaka bolagets finansiella rapportering; (b) utifrån bolagets finansiella rapportering, övervaka bolagets interna kontroll, internrevision och riskhantering; (c) hålla sig informerat om revisionen av årsredovisningen och koncernens kort- och långsiktiga kassaflödesutveckling; (d) granska och övervaka revisorns opartiskhet och självständighet med särskilt fokus på om revisorn tillhandahåller andra tjänster än revision till bolaget; och (e) bistå vid utarbetande av förslag till bolagsstämmans beslut avseende val av revisor.

NOBINAS VALBEREDNING INFÖR ÅRSSTÄMMAN 2018

Ledamot	Representerar	Innehav/röster
Jan Sjöqvist	Styrelseordförande	0,2%
Evert Carlsson	Swedbank Robur Fonder	5,3%
Nuno Caetano	Invesco Limited	6,5%
Mattias Cullin	Danske Capital	4,1%

Valberedningens ledamöter har utsetts baserat på ägarförhållandena per den 30 september 2017. Aktieinnehavet redovisas per samma datum. Ordförande i valberedningen är Nuno Caetano.

Styrelse

	JAN SJÖQVIST , Ordförande	RAGNAR NORBÄCK	JOHN ALLKINS
Född	1948	1955	1949
Invald	2005	2014	2013
Övriga uppdrag	Styrelseordförande i Aditro Logistics AB.	Styrelseordförande i K2 Nationellt Kunskapscentrum ¹⁾ . Styrelseledamot i N3 Group AB.	Styrelseledamot och ordförande i revisionsutskottet i Renold plc.
Tidigare uppdrag	VD och koncernchef i NCC. Styrelseledamot i SSAB AB, Green Cargo AB, Eltel Networks AB, Lannebo Fonder AB och Stora Enso Oyj.	VD och koncernchef i Nobina AB ⁴⁾ . VD för American Express Corporate Travel Nordic, Volvo Aero Engine Services, Linjebuss Trafik AB, GLAB (Adidas) och TNT Ipec Sweden. Styrelseledamot i K2 Nationellt Kunskapscentrum ²⁾ .	Styrelseledamot i Volex Plc, Linpac Senior Holdings Ltd, Albemarle & Bond Plc, Molins Plc och Intec Telecommunications Plc. Styrelseledamot och ordförande i revisionsutskottet i Punch plc och Fairpoint plc ³⁾ . Chefsroller, koncernfinanschef för MyTravel Plc och CFO för Equant NV.
Beroendeställning	Oberoende i förhållande till Nobina, dess ledning och största aktieägare.	Oberoende i förhållande till Nobina, dess ledning och största aktieägare ³⁾ .	Oberoende i förhållande till Nobina, dess ledning och största aktieägare.
Utbildning	Civilekonom från Handelshögskolan i Göteborg.	Civilingenjör från Chalmers i Göteborg.	Fil. kand. (Hons) företagsekonomi, FCMA.
Antal aktier/röster⁷⁾	193 737	700 000	54 963
Total ersättning 2017, SEK	900 000	4 800 000 ⁴⁾	450 000
Oberoende	Ja	Ja	Ja
Närvaro vid styrelsemöten	9 av 9	8 av 9	9 av 9
Närvaro vid ersättningsutskottsmöten	3 av 3	–	–
Närvaro vid revisionsutskottsmöten	–	–	4 av 4

1) Styrelseordförande sedan 1 juni 2017.

2) Styrelseledamot fram till den 1 juni 2017, därefter styrelseordförande.

3) Dock beroende i förhållande till Nobina och dess ledning fram till den 2 oktober 2017 då anställning som koncernchef upphörde.

4) VD och koncernchef till 1 juni 2017.

5) Uppdragen avslutade i augusti 2017.

6) Uppdrag i Memira sedan juni 2017.

7) Per den 28 februari 2018.

LISELOTT KILAAS

1959

2017

Styrelseledamot i DNV-GL, Orkla, Norska pensionsfonden Nordic, TioHundra och Memira⁶⁾.

VD i Aleris AB samt styrelseledamot i Polaris Media ASA, Telenor, I.M. Skaugen och Norges Bank.

MONICA LINGEGÅRD

1962

2017

VD i Samhall AB, styrelseordförande i SSC samt styrelseledamot i Orio, Almega och Humana.

VD G4S i Sverige samt VD Prenax Global. Ledande befattningar inom IT konsulting, däribland Spray och Cap Gemini.

GRAHAM OLDROYD

1961

2014

Styrelseordförande i Ideal Standard International NV. Styrelseledamot i Henderson Alternative Strategies Trust Plc (publ.) och i PHS Group Investments Ltd och ledamot av Church Commissioners For England.

Partner i Bridgepoint, ansvarig för Bridgepoints investeringar i Norden. Professionella meriter: Eurling, CEng, FIMechE och MCSI i Storbritannien.

Oberoende i förhållande till Nobina, dess ledning och största aktieägare.

MBA från IMD Business School samt Magisterexamen i matematik och statistik från Oslo Universitet/Norges teknisk-naturvetenskapliga universitet.

–

337 500

Ja

4 av 6

–

3 av 3

Oberoende i förhållande till Nobina, dess ledning och största aktieägare.

Civilekonom Stockholms universitet.

–

337 500

Ja

4 av 6

–

3 av 3

Oberoende i förhållande till Nobina, dess ledning och största aktieägare.

Fil.mag. Cantab Engineering, Cambridge University; MBA INSEAD Business School.

34 375

450 000

Ja

9 av 9

3 av 3

–

STYRELSENS SAMMANTRÄDEN UNDER RÄKENSKAPSÅRET

Datum	Typ av sammanträde	Ärenden
22 februari	Ordinarie	Drift, Budget, Flerårsplan, Styrelseutvärdering
4 april	Ordinarie	Drift, Delårsrapport
27 april	Ordinarie	Årsredovisning, Bolagsstämma
31 maj	Ordinarie	Konstituering, Kommittéer
29 juni	Ordinarie	Drift, Delårsrapport, Strategi
27 september	Ordinarie	Drift, Delårsrapport, Strategi, Affärsplan
16 november	Extra	Strategi och affärsutveckling
29 december	Ordinarie	Drift, Delårsrapport, Riskanalys, Affärsplan
23 januari	Extra	Strategi och affärsutveckling

Koncernledning

	MAGNUS ROSÉN	PER SKÄRGÅRD	JAN BOSAEUS	MARTIN PAGROTSKY
Titel	VD och koncernchef i Nobina AB från 1 juni 2017 ¹⁾	Ekonomidirektör i Nobina AB sedan 2004, vice VD i Nobina AB sedan 2009	VD i Nobina Sverige AB sedan 2002, vice VD i Nobina AB sedan 2009	Chefsjurist och Chief Compliance Officer sedan 2006
Född	1962	1957	1960	1974
Övriga uppdrag	Styrelseledamot i Bonava.		Styrelseordförande i Sveriges Bussföretag, styrelseledamot i Transportföretagen och Alectas överstyrelse, styrelseledamot i Svenskt Näringslivs styrelse.	
Tidigare uppdrag	Styrelseledamot i Llentab ²⁾ , CEO Ramirent PLC, VD BE Group Sverige AB, VD Cramo-Sverige AB. Service- marknadschef BT Svenska AB.	Ekonomidirektör DHL Nordic AB, Danzas-ASG AB, NETnet International, Helene Curtis Scandinavia, Warner Lambert Scandinavia. Koncerncontroller AB Pripps Bryggerier. Ekonomisk planering Länsförsäkringsbolagen. Ordförande Svenska Civil-ekonomiföreningen.	Styrelseledamot i Svenska Bussbranschens Riksförbund, X2 AB. Ledamot Svenskt Näringslivs arbetsutskott. Servicechef Kalmar LMV Sverige AB.	Medlem av Advokatsamfundet. Biträdande jurist på Advokatfirman Vinge. Tingsnotarie vid förvaltningsdomstolen Karlstad.
Utbildning	MBA från Handelshögskolan i Stockholm	Ekonomi Stockholms universitet	Marknadsekonom, Arméns Tekniska Officershögskola	Juris kandidatexamen, Stockholms universitet
Antal aktier/röster⁶⁾	30 000	217 878	210 913	66 844

- 1) Ragnar Norbäck var VD och koncernchef t o m den 1 juni 2017.
2) Uppdraget avslutat den 31 december 2017.
3) Uppdraget avslutat i april 2017.
4) Fram till Jan Volsdals tillträde var Jon Hovde tillförordnad Adm. Dir.
5) Uppdraget avslutades 31 december 2017.
6) Per den 28 februari 2018.

NIELS PETER NIELSEN	TOMAS HANSSON	JAN VOLSDAL	ANNA JONASSON	TOM WARD
VD i Nobina Danmark A/S sedan 2011	Direktör Verksamhetsutveckling & Koncernfunktioner sedan 1 feb 2018	VD i Nobina Norge AS sedan mars 2017 ⁴⁾	Direktör HR sedan 2016	VD i Nobina Finland sedan 2004
1965	1986	1975	1970	1956
Styrelseledamot i DKT (Dansk Kollektiv Trafik).				Styrelseledamot i Autoliikenteen Työnantaja-liitto ry (ALT), Employers' Federation of Road Transport.
Operations Manager Nobina Danmark och Arriva A/S. Head of operations (Rail-freight) DSB (Danish railways). Styrelseledamot i Federation of Road Transport ⁵⁾ .	Ekonomidirektör Nobina Sverige AB, Affärsområdeschef Swebus, Managementkonsult Boston Consulting Group.	VD Bring Cargo AS, direktör Bring International, CFO Logistik Posten Norge. Andra chefsbefattningar inom Bring och Posten Norge. Fabriksdirektör Farris, Ringnes AS/Carlsberg. Planning Manager Ringnes AS, projektledare Ringnes AS.	Projektledare EY. Chef Projektkontor och Operativ chef Nobina Sverige sedan 2005.	Styrelseledamot i Bussförbundet ⁶⁾ . Anställd på Huolintakeskus Oy, Scansped Oy, MPS Management Consulting. Direktör för resultatenheten vid Oy Scan-Auto AB.
Företagsekonom	Civilingenjör KTH, Civilekonom Stockholms universitet	Civilingenjör NTNU, industriell ekonomi	Ekonom	Merkonom, Lahtis
79 005	19 000	4 000	5 900	112 066

Revisionsutskottet består för närvarande av tre ledamöter; John Allkins (ordförande), Monica Lingegård och Liselott Kilaas vilka samtliga anses oberoende i förhållande till bolaget, koncernledningen och bolagets större aktieägare. Ordföranden i kommittén har den redovisningskompetens som är ett krav enligt aktiebolagslagen. Revisionsutskottet sammanträder inför styrelsemötena i samband med delårsrapporterna. Utskottet sammanträdde fyra gånger under räkenskapsåret.

Verkställande direktör och koncernledning

Verkställande direktören utses av styrelsen och ansvarar för att den dagliga verksamheten bedrivs i enlighet med styrelsens riktlinjer och instruktioner. Nobina har en koncernledning där verkställande direktör, dotterbolagens verkställande direktörer, ekonomidirektör, direktör för HR, chefsjurist & chief compliance officer och direktör för verksamhetsutveckling & koncernfunktioner ingår. Koncernledningen träffas nio ordinarie gånger per år och arbetar i linje med bolagets samlade policyer och gällande instruktioner. Viktigare beslut i den löpande förvaltningen av koncernens angelägenheter fattas av verkställande direktören efter samråd med koncernledningen. För de operativa dotterbolagen svarar respektive dotterbolags verkställande direktör för att inhämta information om hur verksamheten fortlöper och hur uppställda finansiella och kvalitativa mål uppnås. Respektive dotterbolags verkställande direktör ansvarar för att denna information sammanställs och rapporteras till berörda ledande befattningshavare och till koncernchef. Koncernchefen återkopplar därefter till de verkställande direktörerna i dotterbolagen som i sin tur ansvarar för att givna instruktioner genomförs.

Revisorer

Extern oberoende revisor väljs av aktieägarna på årsstämman för tiden intill slutet av nästa årsstämma. Revisorn rapporterar till aktieägarna på bolagets årsstämmor. Bolaget ska ha minst en (1) och högst två (2) revisorer med högst två (2) revisorssuppleanter. Till revisor och, i förekommande fall, revisorssuppleant ska utses auktoriserad revisor eller registrerat revisionsbolag.

På årsstämman 2017 återvaldes revisionsbyrån PricewaterhouseCoopers AB till revisor för Nobina för det kommande året. Huvudansvarig revisor är den auktoriserade revisorn Michael Bengtsson. Michael Bengtsson är medlem i FAR.

Den externa revisorns uppdrag består i att granska bolagets årsredovisning i form av koncernredovisning och räkenskaper samt styrelsens och verkställande direktörens förvaltning. Dessutom ska revisorn granska bolagets halvårs- eller niomånadersrapport översiktligt, enligt koden. Revisorn rapporterar löpande till revisionsutskottet, koncernledningen samt till lokala bolagsledningar. Revisorn presenterar vid styrelsemötet i samband med årsbokslutet sina slutsatser från granskningen för hela styrelsen. Under året har revisorerna träffat styrelsen utan närvaro från bolagets ledning. Revisorn får enbart anlitas för av revisionsutskottet på förhand beslutade och godkända konsulttjänster. Revisorn informerar revisionsutskottet om den årliga revisionens planering, omfattning och innehåll, samt redovisar sina slutsatser. Vidare informeras revisionsutskottet om uppdrag som har utförts utöver revisionstjänster, ersättningar för sådana uppdrag och andra omständigheter som är av betydelse för att bedöma revisorernas oberoende. Revisionen utförs i enlighet med aktiebolagslagen, International

Standards on Auditing och god revisionssed i Sverige, vilken är baserad på International Federation of Accountants (IFAC) internationella revisionsstandarder.

ERSÄTTNINGAR TILL LEDNING OCH STYRELSE

Riktlinjer för ersättning till ledande befattningshavare

Ledande befattningshavare inom Nobina är verkställande direktör, dotterbolagens verkställande direktörer och de funktioner som direktrapporterar till verkställande direktören. Ersättningen till ledande befattningshavare innefattar fasta löner, kortsiktig och långsiktig rörlig ersättning, pensioner och andra förmåner. Ledande befattningshavare kan även på marknadsmässiga villkor erbjudas att delta i olika incitamentsprogram utgivna av Nobina AB. Det övergripande syftet med sådana incitamentsprogram ska vara att skapa en intressegemenskap mellan Nobinas ledande befattningshavare och aktieägarna.

Den rörliga ersättningen ska baseras på individens prestation samt bolagets prestation i förhållande till i förväg uppställda mål. Utvärdering av målen ska ske årligen. Den rörliga ersättningen för bolagschefer kan maximalt uppgå till 60 procent av en årslön, medan stabschefer är den maximalt 30 procent av en årslön.

Styrelsen i Nobina har beslutat att införa ett långsiktigt incitamentsprogram i form av ett aktiesparprogram för att ytterligare motivera och behålla Nobinas nyckelpersoner. Upp till 22 ledande befattningshavare och andra nyckelpersoner i Nobinakoncernen omfattas av programmet, som maximalt kan uppgå till 17 procent av deltagarens årliga fasta grundlön för 2017/2018. Aktiesparprogrammet omfattar två olika

former, matchnings- och prestationsaktier, där deltagarna förutsätts att förvärva aktier i Nobina AB alternativt använder aktier som redan innehas.

Kostnaderna för aktiesparprogrammet kommer att periodiseras över sparperioden, som börjar 1 mars 2018 och gäller under en treårsperiod. Överlåtelse av matchnings- och prestationsaktierna, kommer att överlåtas senast 45 dagar efter offentliggörandet av Nobinas bokslutskommuniké för 2020/2021, om deltagarna fortfarande är anställda inom Nobinakoncernen.

Ledande befattningshavare inom Nobina har i händelse av uppsägning av anställningen maximalt 18 månaders ersättning inklusive lön under uppsägningstiden. Mellan bolaget och Nobinas verkställande direktör råder en ömsesidig uppsägningstid om sex månader, för övriga ledande befattningshavare kan kortare uppsägningstid än sex månader förekomma. För verkställande direktörer utgår därutöver ytterligare maximalt tolv månaders ersättning i händelse av att företaget har avslutat anställningen, för övriga ledande befattningshavare kan kortare tid än tolv månader förekomma.

Pensioner och villkor till verkställande direktör

Pensionsåldern för bolagets verkställande direktör är 65 år. Pensionskostnader utgörs av avgiftsbestämd pension, där premien är 35 procent av den pensionsgrundande lönen. Med pensionsgrundande lön avses grundlönen så länge som den verkställande direktören kvarstår som anställd i bolaget. Uppsägningsslön är inte pensionsgrundande.

Den verkställande direktören har rätt till 30 semesterdagar och har förutom beskrivna skattepliktiga förmåner ovan även en sjukvårdsförsäkring och rätt till förmånsbil. I hän-

delse att av att den verkställande direktören väljer att avstå förmånsbil erhålls en månatlig ersättning motsvarande förmånsvärdet.

Se not 7, om ersättning till styrelsen och ledande befattningshavare.

Ersättning till styrelsen

Till styrelsens ordförande och ledamöter utgår arvode enligt bolagsstämman beslut. Ersättning till styrelsen utöver vad bolagsstämman beslutat utgår inte. Totalt styrelsearvode som utbetalades under räkenskapsåret var 2,5 MSEK.

Ersättning till revisor

För räkenskapsåret har ersättningar till revisorer utgått enligt not 6.

INTERNKONTROLL AVSEENDE DEN FINANSIELLA RAPPORTERINGEN

Verkställande direktör och koncernledning ska styra arbetet med att ta fram en tillförlitlig ekonomisk redovisning för extern publicering på ett effektivt sätt. En tillförlitlig ekonomisk redovisning innebär för Nobina att:

- redovisningsprinciperna är ändamålsenliga och i överensstämmelse med International Financial Reporting Standards (IFRS), och årsredovisningslagen (ÅRL)
- resultatredovisningen är informativ och på lämplig detaljnivå
- den på ett korrekt sätt speglar bakomliggande händelser och med rimlig säkerhet speglar företagets verkliga resultat, ekonomiska ställning och kassaflöde.

Kontrollmiljö

Företagets styrning bygger på ett gemensamt och processororienterat ledningssystem. Syftet är att säkerställa en företagskultur som kännetecknas av integritet och att inte

kompromissa med etiska värden. I ledningssystemet ingår personalens erfarenheter, kompetens, attityder, etiska värderingar och uppfattning om hur ansvar och befogenheter är fördelade inom organisationen. Det är ledningssystemet som illustrerar hur Nobina arbetar inom viktiga områden. Styrmiljön består av verksamhetens huvudprocesser med tillhörande koncernpolicyer och instruktioner samt lokala instruktioner. För varje huvudprocess i Nobina finns en processägare som ansvarar för denna och föreslår förebyggande åtgärder, utveckling och förbättring av processen. Verksamheternas ledare ansvarar för införande, uppföljning och åtgärdande av brister.

Riskbedömning

De risker som uppstår i verksamheten och som kan få konsekvenser för den finansiella ställningen är främst bedrägeri, förlust eller förskingring av tillgångar, otillbörligt gynnande av annan part på bolagets bekostnad och andra risker som rör väsentliga felaktigheter i redovisningen. Värdering av tillgångar, skulder, intäkter och kostnader eller avvikelser från upplysningskrav är några exempel.

Nobina använder samma typ av riskbedömning för alla processer. Detta baserar sig på COSO som är ett internationellt vedertaget ramverk för intern kontroll avseende finansiell rapportering. Den sker i tre steg och initieras genom ledningens genomgång. Basen för bedömningen är en nulägesanalys av Nobina samt ledningens tidigare erfarenheter. De risker som bedöms påverka den finansiella rapporteringen väsentligt klassificeras som höga risker. De risker som får motsatt bedömning klassificeras som låga risker. I steg två provas de högt värderade riskerna i verksamheten i samband med en

kartläggning av delprocesserna. Expertkompetens från processerna används för en noggrann värdering av alla risker i respektive process.

Arbetsgången för detta är att:

- Identifiera riskerna och placera dem i berörda processteg
- Beskriva förebyggande åtgärder idag
- Värdera sannolikhet/påverkan/upptäcktsrisk
- Beräkna risktal
- Föreslå förbättringsåtgärd vid höga risktal

Detta innebär att ledningen och verksamheten kan göra olika bedömningar av en viss risk. En risk som av ledningen bedöms vara hög kan bedömas som lägre av verksamheten och vice versa.

Därefter sammanställs alla riskvärden som framkommit under kartläggningen och presenteras vid ett koncernledningsmöte. Ledningen gör utifrån underlaget en prioritering av högt värderade risker och tillsätter resurser för att hantera dessa. De risker som fått låga värden arkiveras på en risklista för ny prövning, senast vid nästa års riskbedömning.

Nobinas styrelse gör en gång per år en genomgång av väsentliga risker baserat på processernas riskbedömning med avseende på hantering av dessa risker, se förvaltningsberättelsen för mer information.

Kontrollaktiviteter

Riskbedömningen ger en möjlighet att agera förebyggande. Höga risker prioriteras, vilket leder till åtgärder för att eliminera eller

minska dem. Kontroller, instruktioner och styrning säkerställer att förebyggande åtgärder följs i samtliga Nobinabolag.

Inom bolaget finns ett antal kontroller för att godkänna och attestera affärstransaktioner. I det löpande arbetet tillämpas kontrollerna dagligen och vid upprättande av bokslut och finansiella rapporter tillämpas fastställda redovisningsprinciper inom alla koncernbolag. Fastlagda rutiner styr genomgång och analys av de finansiella rapporterna på alla nivåer i koncernen, vilket är viktigt för att kunna säkerställa riktigheten i rapporterna. Styrningen sker genom beslutade policyer och instruktioner som arbetas fram i koncerngemensamma processteam.

Beslutsvägar, befogenheter och ansvar på olika nivåer i organisationen definieras i linje med gällande policyer och instruktioner, bland annat attestinstruktion.

Information och kommunikation

Kommunikationsplanen säkerställer att informationen, såväl muntlig som skriftlig, når rätt målgrupp. Den visar hur bolaget agerar samt hur avvikelser rapporteras och följs upp. Processägaren för respektive huvudprocess svarar för att information om gemensamma metoder når organisationen. Nobina har en linjeorganisation som kontinuerligt håller ledningsmöten. Vid dessa ledningsmöten hålls även särskilda KAMS-råd där nya policyer och instruktioner föredras. KAMS-metodiken inom Nobina tar sikte på hur organisationen på ett strukturerat sätt arbetar med Kvalitet, Arbetsmiljö, Miljö och Säkerhet, för mer information

se sid 48–49. Efter föredragning fattas därefter beslut om implementering inom respektive berörd verksamhet. Den skrivna kommunikationen sker främst via de intranät som når relevanta målgrupper. Där uppdateras nyheter kontinuerligt och där finns såväl ledningssystemets beståndsdelar beskrivna samt vart koncernpolicydokument och instruktioner finns åtkomliga/sökbara.

Uppföljning och övervakning

Styrningen av finansiella risker som bedöms vara höga följs upp främst inom respektive process.

Syftet med uppföljning och övervakning är att säkerställa en stabil styrmiljö i Nobina och att kontrollera att tillämpning och uppföljning genomförs på viktiga områden i verksamheten. Principen inom bolaget är att varje process ska ha kontrollfunktioner som stödjer uppföljningsarbetet. De interna revisionerna blir ett kompletterande instrument för att följa upp att verksamheten bedrivs enligt fattade beslut.

Nobina anlitar såväl intern som extern hjälp för internrevisionsfunktionen. Därutöver genomförs regelbundna interna verksamhetsgranskningar av egen internt utbildad personal för att säkerställa att styrpunkter fungerar och är effektiva. Resultaten från de interna granskningarna rapporteras både till styrelsen och till koncernledningen. Förändringar i verksamheten som kan påverka den interna styrningen bedöms årligen och rapporteras till styrelsen.

Revisors yttrande om bolagsstyrningsrapporten

Till bolagstämman i Nobina AB (publ.), org.nr 556576-4569

UPPDRAG OCH ANSVARSFÖRDELNING

Det är styrelsen som har ansvaret för bolagsstyrningsrapporten för räkenskapsåret 2017-03-01–2018-02-28 på sidorna 37–46 och för att den är upprättad i enlighet med årsredovisningslagen.

GRANSKNINGENS INRIKTNING OCH OMFATTNING

Vår granskning har skett enligt FARs uttalande RevU 16 Revisorns granskning av bolagsstyrningsrapporten. Detta innebär att

vår granskning av bolagsstyrningsrapporten har en annan inriktning och en väsentligt mindre omfattning jämfört med den inriktning och omfattning som en revision enligt International Standards on Auditing och god revisionssed i Sverige har. Vi anser att denna granskning ger oss tillräcklig grund för våra uttalanden.

UTTALANDE

En bolagsstyrningsrapport har upprättats. Upplýsingar i enlighet med 6 kap. 6§

andra stycket punkterna 2–6 årsredovisningslagen samt 7 kap. 31 § andra stycket samma lag är förenliga med årsredovisningen och koncernredovisningen samt är i överensstämmelse med årsredovisningslagen.

Stockholm den 26 april 2018
PricewaterhouseCoopers AB

Michael Bengtsson
Auktoriserad revisor

FÖRDJUPAD HÅLLBARHETSRAPPORT

Hållbarhetsstyrning

Nobinas verksamhet är organiserad genom dotterbolag i Sverige, Norge, Finland och Danmark som i sin tur har ett distribuerat leveransansvar på ett antal trafikområden. I ett normalstort trafikområde finns en trafikområdesledning bestående av fyra till fem gruppchefer som ansvarar för de omkring 300 förare som delar på att utföra produktionen med hjälp av cirka 100 bussar. Gruppcheferna ger förarna löpande återkoppling och säkerställer deras möjlighet till utveckling i enlighet med koncernens värderingar. Trafikområdet leds av en trafikchef som gruppcheferna rapporterar till. På trafikområdet finns även en KAMS-ansvarig (kvalitet, arbetsmiljö, miljö och säkerhet) som har i uppdrag att värna viktiga intressenters krav på verksamheten. Det rör sig om exempelvis krav från uppdragsgivare och resenärer, medarbetarkrav, miljökrav samt lag- och avtalskrav. Utförligare beskrivning av Nobinas organisation och bolagsstyrning finns på sid 37–46.

REGLERVERK SOM STYR NOBINAS HÅLLBARHETSARBETE

Nobinas hållbarhetsarbete utgår från externa riktlinjer, lagstiftning och certifieringar samt interna värderingar och riktlinjer.

Externa regelverk

- FN:s Global Compact
- OECD:s riktlinjer för multinationella företag
- Miljö- och arbetsmiljölagstiftning
- Nationella säkerhets- och fordonsförordningar
- Reach-förordningen
- ISO 9001, 14001 och 39001
- Global Reporting Initiative Standards

Interna regelverk

- Nobinas värderingar
- Antikorruptions-instruktion
- Kravspecifikation för leverantörer inklusive uppförandekod

HÅLLBAR LEDNINGSPROCESS

Hållbarhetsfrågor omhändertas både i Nobinas utvecklingsarbete och i den löpande verksamheten. Genom ledningsprocessens utvecklingsarbete fångas nya frågeställningar upp och omsätts till metoder som hela koncernen får ta del av. I samband med arbetet med affärsplanen på koncernnivå, under hösten varje år, uppdateras lång- och kortsiktiga mål inklusive hållbarhetsmål. Dotterbolagen och deras trafikområden tar sedan målen vidare till sina lokala affärsplaner, för att styra verksamheten. Målen för verksamheten följs regelbundet upp inom ramen för månatliga resultatmöten på såväl koncern- som bolags- och trafikområdesnivå. Som en del i affärsplaneprocessen förankras även Nobinas mål och strategier en gång om året genom möten mellan medlemmar i koncernledningen och det europeiska fackföreningsrådet (European Work Council). Rådet är ett koncernfackligt samarbete som samlar arbetstagarrepresentanter från de olika dotterbolagen och ger dem förankring i koncernens arbete. Under året genomförs också löpande lokala protokollförda möten med fackliga representanter på trafikområdesnivå.

Nobinas medarbetare ges möjlighet att rapportera eventuella oegentligheter genom ett medarbetarombud (MOM), en ”visselblåsarfunktion” utanför företaget. På så sätt erbjuds en skyddad kanal och meddelarfriheten garanteras. MOM har implementerats i samtliga dotterbolag. Under året rapporterades 22 MOM-ärenden.

INTEGRERAT FÖRHÅLLNINGSSÄTT TILL HÅLLBARHETSFRÅGOR

Koncernen tillämpar ett integrerat förhållningssätt till kvalitet, arbetsmiljö, miljö och säkerhet (KAMS). På nordisk nivå finns ett KAMS-forum bestående av dotterbolagens kvalitets-, miljö-, och säkerhetschefer. De träffas fyra gånger per år för att formulera, kommunicera och förankra mål och stötta införande av arbetssätt. Det operativa arbetet utvärderas i regelbundna egenkontroller samt genom interna hållbarhetsrevisioner. Varje år arrangerar Nobina temadagar i koncernen då verksamheten analyseras utifrån ett kvalitets-, arbetsmiljö-, miljö- och säkerhetsperspektiv. Temadagarna sker i dialogform med trafikområdena och samordnas av Nobinas interna hållbarhetsrevisorer som tar vidare goda exempel inom organisationen.

OM HÅLLBARHETSREDOVISNINGEN

För sjätte året redovisas Nobinas hållbarhetsarbete i enlighet med den internationella rapporteringsstandarden Global Reporting Initiative (GRI). Redovisningen är upprättad enligt GRI Standards Core och är inte externt bestyrkt. Redovisningscykeln är ettårig och löper per verksamhetsår. Aktuell hållbarhetsredovisning gäller verksamhetsåret 2017/2018.

Den senaste hållbarhetsredovisningen publicerades 9 maj 2017. Redovisningen omfattar hela Nobina, men med naturlig tonvikt på den svenska verksamheten som följd av dess dominerande andel av omsättningen.

För ytterligare information om Nobinas hållbarhetsarbete och hållbarhetsredovisning, vänligen kontakta Anna Jonasson, HR-direktör, anna.jonasson@nobina.se

Genom ett förebyggande arbetssätt, tack vare KAMS-metodiken, minimeras större risker i den operativa verksamheten, däribland utsläpp till luft och miljöpåverkan på depå.

De senaste åren har den lokala förankringen av hållbarhetsarbetet i Sverige förstärkts genom rekrytering av KAMS-chefer till alla trafikområden.

LEVERANTÖRSBEDÖMNING

Inom Nobinas verksamhet görs stora inköp av framför allt varor men även tjänster. Koncernen arbetar aktivt, såväl i den egna organisationen som med uppföljning hos leverantörer och samarbetspartners, för att säkerställa att de varor och tjänster som köps in är producerade under hållbara och ansvarsfulla förhållanden. Risker för kränkningar av mänskliga rättigheter är relativt liten, men är som störst i leverantörsledet. För att minimera risken måste leverantörerna underteckna Nobinas uppförandekod som bygger på FN:s Global Compact och där Nobina ställer krav på att leverantörerna ska stödja principerna för bland annat mänskliga rättigheter.

CERTIFIERAT KVALITETS- OCH MILJÖARBETE

Nobina tar ansvar för kvalitets- och miljöarbetet, tillämpar försiktighetsprincipen och strävar efter ständiga förbättringar. För att syste-

matisera arbetet och stärka koncernens konkurrenskraft är stora delar av verksamheten, inklusive huvudkontoren, certifierade enligt kvalitetsledningssystemet ISO 9001 och miljöcertifieringen ISO 14001.

Under 2017/2018 har samtliga enheter certifierade enligt ISO 9001 och ISO 14001 certifierats enligt de nya standarderna som släpptes 2015. Detta medförde dock inga förändringar i Nobinas processer eftersom koncernens rutiner redan uppfyllde de nya, högre kraven.

2015 certifierades trafikområdet Skaraborg enligt trafiksäkerhetscertifieringen ISO 39001 och 2017 mottog även trafikområdet Värmland samma certifiering. Nobina följer utvecklingen för ISO 39001 och fler trafikområden kan komma att certifieras framöver.

Antal trafikområden i Nobina certifierade enligt ISO 14001

	2017/2018	2016/2017	2015/2016
Sverige ^{1) 2)}	10 av 17	9 av 17	9 av 17
Danmark	4 av 5	4 av 4	4 av 4
Norge ¹⁾	6 av 7	6 av 6	6 av 6
Finland ¹⁾	3 av 3	3 av 3	3 av 3
Totalt	23 av 32	22 av 30	22 av 30

1) Även certifierade enligt kvalitetsstandard ISO 9001.

2) Två trafikområden i Sverige är också certifierade enligt ISO 39001.

Intressentdialog och väsentliga hållbarhetsområden

För att på bästa sätt kunna möta intressenterna och deras behov strävar Nobina efter att ha en kontinuerlig och nära intressentdialog. Det ger koncernen bättre förutsättningar att hantera de förväntningar och krav som ställs på verksamheten. En översikt över dialogen med Nobinas identifierade huvudintressenter och exempel på frågor som berörts under verksamhetsåret 2017/2018 presenteras på nästa sida.

För att tydligare driva prioriterade frågor är Nobina medlem och aktivt del i flera branschorganisationer. Det är viktigt att de branschorganisationer koncernen medverkar i långsiktigt bidrar till ett mer hållbart samhälle och en sundare bransch. I Sverige är Nobina medlem i Sveriges Bussföretag, Samtrafiken AB, SKL:s kommitté för upphandlingar och Svenskt Näringsliv. I Norge är Nobina medlem i NHO Transport och i Danmark i Dansk Industri, Danske Busvognmænd och Dansk Kollektiv Trafik. I Finland är Nobina medlem i Linja-autoliitto ry (LAL) Finnish Bus and Coach Association och Autoliikenteen Työntajaliitto ry (ALT), Employers' Federation of Road Transport.

VÄSENTLIGA HÅLLBARHETSOMRÅDEN

Resultaten från intressentdialogen, tillsammans med koncernens affärsmodell och strategi, utgör centrala delar i den väsentlighetsanalys som Nobina genomför för att definiera koncernens väsentliga hållbarhetsområden. Den senaste fördjupade väsentlighetsanalysen med ledande befattningshavare och chefer på Nobina genomfördes 2016/2017. Det är Nobinas ambition att hållbarhetsarbetet och -rapporteringen möter intressenternas krav och speglar koncernens hållbarhetspåverkan. I ljuset av detta har Nobina valt att i år komplettera koncernens väsentliga hållbarhetsområden med antikorrup-tion samt mångfald och likabehandling.

Hållbarhetsområdena speglar Nobinas mest betydande ekonomiska, miljömässiga och sociala påverkan. De väsentliga hållbarhetsområdenas påverkan i värdekedjan presenteras i modellen nedan.

Intressentdialog 2017/2018

Intressent	Dialogvägar	Väsentliga frågor för intressentgruppen	Hur Nobina arbetar
Uppdragsgivare	• Branschorganisationer • Affärsutvecklingschef i möten med uppdragsgivarna • Uppdragsgivarundersökningen • Den dagliga verksamheten	• Fackligt samarbete • Goda anställningsvillkor • Transparens och värderingar • Medlemskap i branschorganisationer • Gott ledarskap • Antikorruption • Utsläppsnivåer • Certifieringar • Krav på typ av drivmedel • Bullerkrav • Miljökrav kemikalier	• Gemensamma projekt med uppdragsgivare om till exempel nya fordons typer, miljöanpassningar, kundanpassningar
Resenärer	• Resenärsundersökningar • Fokusgrupper • Sociala medier • Kundsynpunkter	• Punktlighet • Prisvärdhet • Bemötande • Enkelhet • Körstil	• Genomför och analyserar kundundersökningar • Återkoppling på kundsynpunkter
Ägare	• Styrelsesammankomster • Bolagsstämma • Kapitalmarknadsdag • Transparent delårsrapportering • Resultatpresentationer kvartalsvis • Års- och hållbarhetsredovisning • Nobinas hemsida	• Lönsamhet • Resurseffektivitet • Marknadsutveckling	• Handlingsplan och rapportering
Politiker	• Branschorganisationer • Möten med politiker	• Regional tillväxt • Infrastruktur i samhället • Resurseffektiva transporter • Samhällsnytta med kollektivtrafik • Kontraktsutformning	• Aktiv påverkan av branschvillkor, trafiksituation och samhällsbyggnad
Leverantörer	• Upphandlingar • Uppföljningar	• Miljökrav	• Ställer krav, utvärderar och följer upp
Medarbetare	• Medarbetarsamtal • Medarbetarundersökningar • Förbättringsgrupper • Utbildningar • Intranät • Nobinas hemsida • Sociala medier	• Säker arbetsplats • Möjlighet att påverka arbetssituation • Trivsel • Sjukfrånvaro • Mångfald och likabehandling	• European Work Council¹⁾ förankrar affärsplan och väsentliga förändringar i verksamhet • Medarbetaransvar för egna mål, mätning och aktiviteter • Regelbunden individuell återkoppling på prestation • Ledarskapsutveckling
Media	• Pressmeddelanden • Intervjuer • Nobinas hemsida • Sociala medier	• Korrekt fakta/redogörelser • Tidhållning och regelbundenhet • Kunskapsbildning inom kollektivtrafik	• Öka kännedom om Nobina och branschen hos journalister • Kommunikationsplattform

1) European Work Council är ett koncernfackligt samarbete som samlar arbetstagarrepresentanter från de olika dotterbolagen och ger dem förankring i koncernens arbete. Läs mer på sid 48.

Nobinas väsentliga hållbarhetsområden

EKONOMISKT RESULTAT

Nobinas verksamhet bidrar till värdeskapande för både Nobina och våra intressenter. Nedan redovisas de ekonomiska värden som genererats och distribuerats på koncernnivå under det gångna verksamhetsåret.

Genererat och distribuerat värde

Belopp MSEK	2017/2018	2016/2017	2015/2016
Intäkter – nettoförsäljning	9 094	8 858	8 317
Övriga intäkter ¹⁾	64	161	38
Summa genererat värde	9 158	9 019	8 355
Rörelsekostnader	-2 854	-2 999	-2 703
Löner och ersättningar till anställda inkl. arbetsgivaravgifter	-4 919	-4 656	-4 561
Betalningar till finansörer, banker	-824	-784	-1 358
Utdelning till aktieägare	-274	-230	802
Betalningar till den offentliga sektorn – punktskatter	-338	-333	-367
Summa distribuerat värde²⁾	-9 209	-9 002	-8 179
Behållet ekonomiskt värde	-52	17	176

1) Inkluderar försäljning av anläggningstillgångar (bussar) och erhållna räntetäkter.

2) Inkluderar betalningar av skatter och sociala avgifter på totalt 1 157 MSEK för räkenskapsåret 2017/2018, 1 168 MSEK för räkenskapsåret 2016/2017 och 1 197 MSEK för räkenskapsåret 2015/2016.

ANTIKORRUPTION

Styrning

Affärsetik och antikorrupktion är viktiga frågor för Nobina. Koncernens antikorrupktionsinstruktion är vägledande i arbetet för att skapa förutsättningar för trygga och transparenta affärer med både uppdragsgivare, leverantörer och andra samarbetspartner. Instruktionen har utvecklats av koncernens vd och ledningsgrupp. Samtliga medarbetare i berörda funktioner, som affärsutvecklare och inköpare, informeras om instruktionen vid nyanställning. Som ett komplement till det löpande arbetet med styrning och företagskultur genomför Nobina var tredje år interna processrevisioner på koncernens staber.

Nobina bedömer risken för korruptionssituationer i koncernen som begränsad, men den är som störst i inköps- och upphandlings-situationer. Alla leverantörer som anlitas av Nobina konkurrans-utsätts i upphandlingsförfaranden för att säkerställa att Nobina väljer den leverantör som på bästa sätt möter Nobinas krav avseende exempelvis kvalitet, hållbarhet, leveranssäkerhet och pris.

I upphandlingar avseende nya trafikkontrakt är kontakten mellan uppdragsgivare och operatörer mycket begränsad. Upphandlingen ska alltid vara transparent och präglas av likabehandling. Nobina noterar dock att det de senaste åren blivit mer vanligt förekommande att uppdragsgivare bjuder in operatörer till samråd inför annonsering av nya trafikkontrakt. Det har skapat nya arenor för påverkan, innan upphandlingarna genomförs.

Utfall 2017/2018

Under året har inga fall av korruption anmälts eller identifierats i interna revisioner.

DRIVMEDELSFÖRBRUKNING OCH UTSLÄPP

Styrning

Nobinas mest väsentliga hållbarhetsområden inom miljö är koncernens drivmedelsförbrukning och de utsläpp till luft som den resulterar i. Nobinas fordonsflotta omfattar 3 600 bussar, varav cirka 66 procent drivs på förnybart drivmedel.

Det dagliga arbetet kännetecknas starkt av Den Gröna Resan (se sid 20–21) som syftar till att minska miljöpåverkan ända ut på individnivå. Uppföljning av framsteg sker månadsvis, ända från gruppchefsnivå till koncernnivå. Det är direktören för HR som är ansvarig för miljöstyrning och utveckling inom området och rapporterar till koncernchefen. Ytterst vilar ansvaret för Nobinas miljö-påverkan på styrelse och vd. För riskhantering kopplat till drivmedelsförbrukning och utsläpp se sid 63.

Utfall 2017/2018

Förbrukningen av fossila drivmedel har de senaste åren minskat till förmån för förnybara drivmedel. Under 2017 har förbrukningen av diesel, naturgas, RME och etanol minskat medan förbrukningen av HVO och el ökat. Läs mer på sid 20–21.

Drivmedelsförbrukning, totalt¹⁾

	2017/2018	Förändring, %	2016/2017	2015/2016
Ej förnybara drivmedel				
Diesel, liter	29 488 726	-15	34 822 359	51 477 300
Naturgas, nm ³	5 746 430	-20	7 194 202	8 175 745
Förnybara drivmedel				
RME, liter	16 004 722	-43	27 907 805	25 746 491
HVO, liter	32 742 057	59	20 541 290	–
Biogas ²⁾ , nm ³	19 939 039	20	16 657 414	20 333 119
Etanol, liter	89 153	-89	778 618	2 633 418
El, kWh ³⁾	245 723	240	72 260	–

1) Data avseende drivmedelsförbrukning har samlats in genom Nobinas produktionssystem OMS.

2) Norge har ej komplett redovisning av förbrukning biogas för 2016/2017.

3) El från förnybara källor.

Utsläpp¹⁾, i relation till körda km

	2017/2018	Förändring, %	2016/2017	2015/2016
Fossil koldioxid (CO ₂), kg/km	0,45	-11	0,51	0,71
Kväveoxider (NO _x), g/km	1,99	-8	2,17	2,52
Kolväten (HC), g/km	0,15	7	0,14	0,15
Partiklar (PM), g/km	0,02	-	0,02	0,02

1) Baseras på Svensk Kollektivtrafiks riktlinjer för uträkning av utsläpp. Nobina klimatkompenserar inte för växthusgasutsläpp.

TRYGG OCH ATTRAKTIV ARBETSPLATS

Styrning

För att skapa en attraktiv och trygg arbetsplats arbetar Nobina mål-inriktat med att förbättra arbetsmiljön och erbjuda medarbetarna utbildning och medarbetarsamtal. Läs mer på sid 24–25.

I den trafikintensiva miljö Nobina verkar i är riskerna klarlagda och styrning etablerad för att minska och eliminera de effekter som de kan orsaka, både vad gäller säker trafikmiljö men också en säker arbetsplats.

Det operativa ansvaret, uppföljning och utvärdering av arbetsmiljö och säkerhet vilar på lokal KAMS-organisation och följs löpande upp i KAMS-råd på trafikområdesnivå. Även på bolagsnivå och koncernnivå rapporteras avvikelser varje månad i ledningens KAMS-råd.

Övergripande ansvar för mångfald och likabehandling samt utbildning ligger hos HR-direktören som rapporterar till koncernchefen. Det operativa arbetet liksom uppföljning och utvärdering fördelas mellan HR-direktören, dotterbolagens HR-chefer och trafikområdenas linjechefer. Det yttersta ansvaret för Nobina som arbetsplats vilar på styrelse och vd.

MEDARBETARE

Kollektivtrafikbranschen är rörlig och personalintensiv. Därför är det viktigt att både skapa motivation hos våra medarbetare och attrahera nya talanger. Nobina är starkt beroende av tillgången på förare och kan påverkas negativt vid en brist på förare. Därför arbetar Nobina för att öka respekten för föraryrket och säkerställa att det finns tillgång till förare i samhället i takt med ökande pensionsavgångar.

Nobina har 11 473 medarbetare inkl. konsulter, samtliga medarbetare förutom konsulterna omfattas av kollektivavtal. Under sommarhalvåret visstidsanställer Nobina personal för att täcka personalbehovet i semestertider men koncernen strävar efter att erbjuda fler medarbetare en tillsvidareanställning. Det ökar tryggheten både för medarbetare och Nobina. I vissa fall förekommer det att Nobina anlitar underentreprenörer, det är dock inte en väsentlig del av verksamheten. För riskhantering kopplat till medarbetare se sid 63 och 65.

Antal medarbetare per anställningstyp, per kön

2017/2018	Män	Kvinnor	Totalt
Tillsvidareanställda	7 724	1 128	8 852
Visstidsanställda	2 287	334	2 621

Antal medarbetare per anställningstyp, per region

2017/2018	Sverige	Norge	Danmark	Finland	Totalt
Tillsvidareanställda	6 235	921	495	1 211	8 862
Visstidsanställda	2 003	395	125	88	2 611

Antal medarbetare per tjänstgöringsgrad¹⁾, per kön

2017/2018	Män	Kvinnor	Totalt
Heltidsanställda	6 984	945	7 929
Deltidsanställda	740	193	933

1) Avser tillsvidareanställda.

HÄLSA OCH SÄKERHET

Nobina kör dagligen cirka en miljon resenärer till deras destinationer. Resan ska vara trygg för både förare och resenärer och därför är säkerhet en central del i hållbarhetsarbetet.

Utfall 2017/2018

Under året har hot och våld ökat avsevärt i samtliga länder. Det beror dels på ökat fokus på området, vilket lett till ökad noggrannhet i rapporteringen. Ökade spänningar i samhället i stort är också en påverkande faktor.

Fordonsskador och allvarliga händelser

	2017/2018	2016/2017	2015/2016
Antal fordonsskador, koncernen	14 411	12 084	10 733
varav Sverige	10 434	8 640	7 541
Total skadekostnad, MSEK, koncernen	110,6	111,0	103,7
varav Sverige	70,6	66,5	66,8
Allvarliga händelser ¹⁾	497	222	236
varav			
Brand	33	33	51
Hot & våld	240	65	99
Rån	0	3	0
Miljö	25	13	17
Trafikolyckor	199	108	69

1) Allvarliga händelser, fordonsskador och skadekostnader följs löpande upp i interna rapporteringssystem.

Arbetsplatsskador, per region

2017/2018	Tillbud ¹⁾	Dödsolyckor
Sverige	37	–
Norge	21	–
Danmark	1	–
Finland	78	–
Koncernen, totalt	137	–

1) Finland startade med inrapportering av arbetsplatsskador under 2017. Övriga bolag har också påbörjat inrapportering men inte fullt ut under året.

MÅNGFALD OCH LIKABEHANDLING

Nobina arbetar aktivt med att främja mångfald och ta tillvara kompetens hos alla medarbetare oavsett kön, sexuell läggning, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnicitet, ålder, religion eller annan trosuppfattning.

Utfall 2017/2018

På koncernnivå var könsfördelningen oförändrad under 2017/2018 jämfört med föregående verksamhetsår. Andelen kvinnor i styrelsen var större. Det var den även i ledningsgruppen om än marginellt jämfört med föregående år.

Könsfördelning per funktion, medarbetare

Andel, %	2017/2018		2016/2017	
	Män	Kvinnor	Män	Kvinnor
Bussförare och föraradministration	88	12	87	13
Verkstad	89	11	89	11
Företagsledning, försäljning, marknad, HR och övrigt	58	42	59	41
Trafikplanering	75	25	73	27
Koncernen, totalt	87	13	87	13

Åldersfördelning per funktion, medarbetare

Andel, %	2017/2018		
	<30 år	30–50 år	>50 år
Bussförare och föraradministration	6	45	48
Verkstad	24	46	31
Företagsledning, försäljning, marknad, HR och övrigt	8	67	25
Trafikplanering	9	54	38
Koncernen, totalt	8	46	46

Könsfördelning, styrelse och ledningsgrupp

Andel, %	2017/2018		2016/2017	
	Män	Kvinnor	Män	Kvinnor
Styrelse	66	34	83	17
Ledningsgrupp	70	30	73	27

Åldersfördelning, styrelse och ledningsgrupp

Andel, %	2017/2018			2016/2017		
	<30 år	30–50 år	>50 år	<30 år	30–50 år	>50 år
Styrelse	–	–	100	–	–	100
Ledningsgrupp	–	44	56	–	45	55

UTBILDNING

Nobina arbetar aktivt för att utveckla sina medarbetare, bland annat genom den egna utbildningsfunktionen NobinaAkademin. Här organiseras gemensamma utbildningar till förare och ledare. Se sid 24.

Utfall 2017/2018

Nobinas medarbetare har i genomsnitt genomgått 33,19 (32,25) timmars kompetensutveckling per medarbetare. Vi har också genomfört 6 545 (7 052) medarbetarsamtal under året.

Revisorns yttrande avseende den lagstadgade hållbarhetsrapporten

Till bolagsstämman i Nobina AB (publ.), org.nr 556576-4569

Uppdrag och ansvarsfördelning

Det är styrelsen som har ansvaret för hållbarhetsrapporten för räkenskapsåret 2017-03-01–2018-02-28 på de i förvaltningsberättelsens sida 64 angivna sidorna och för att den är upprättad i enlighet med årsredovisningslagen.

Granskningens inriktning och omfattning

Vår granskning har skett enligt FARs rekommendation RevR 12 *Revisorns yttrande om den lagstadgade hållbarhetsrapporten*. Detta innebär att min (vår) granskning av hållbarhetsrapporten har en annan inriktning och en väsentligt mindre omfattning jämfört med den inriktning och omfattning som en revision enligt International

Standards on Auditing och god revisionssed i Sverige har. Vi anser att denna granskning ger oss tillräcklig grund för vårt uttalande.

Uttalande

En hållbarhetsrapport har upprättats.

Stockholm den 26 april 2018
PricewaterhouseCoopers AB

Michael Bengtsson
Auktoriserad revisor

GRI-index

GRI-

standard Upplysning

Sidhänvisning

Utelämnad information

GRI 101: FOUNDATION 2016

GRI 102: GENERAL DISCLOSURES 2016

Organisationsprofil

102-1	Organisationens namn	57
102-2	Aktiviteter, varumärken, produkter och tjänster	10–11
102-3	Huvudkontorets lokalisering	76
102-4	Verksamhetens lokalisering	6–7
102-5	Ägande och företagsform	64
102-6	Marknader som organisationen är verksam på	6–7
102-7	Organisationens storlek	10–11, 57, 67–69
102-8	Information om anställda och andra medarbetare	52
102-9	Leverantörskedja	49
102-10	Väsentliga förändringar gällande organisationen och dess leverantörskedja	–
102-11	Försiktighetsprincipen	49
102-12	Externa initiativ	48
102-13	Medlemskap i organisationer	49

Strategi

102-14	Uttalande från Vd	4–5
--------	-------------------	-----

Etik och integritet

102-16	Värderingar, principer, standarder och etiska riktlinjer	2, 48
--------	--	-------

Styrning

102-18	Bolagsstyrning	37–46, 48
--------	----------------	-----------

Intressentdialog

102-40	Lista över intressentgrupper	50
102-41	Kollektivavtal	52
102-42	Identifiering och urval av intressenter	49
102-43	Tillvägagångssätt vid intressentdialog	49–50
102-44	Viktiga frågor som lyfts i intressentdialogen	50

Om redovisningen

102-45	Enheter som inkluderas i den finansiella redovisningen	48, 93
102-46	Process för att definiera redovisningens innehåll och hållbarhetsområdenas avgränsningar	49
102-47	Lista över väsentliga områden	49
102-48	Justeringar av tidigare lämnad information	–
102-49	Förändringar i redovisningen	49
102-50	Redovisningsperiod	48
102-51	Datum för publicering av senaste redovisningen	48
102-52	Redovisningscykel	48
102-53	Kontaktperson avseende redovisningen	48
102-54	Rapportering i enlighet med GRI Standards	48
102-55	GRI-index	54–55
102-56	Extern bestyrkande	48

Väsentliga områden

GRI-standard	Upplysning	Sidhänvisning	Utelämnad information
EKONOMISKA STANDARDS			
Ekonomiskt resultat			
GRI 103: Management Approach 2016			
103-1-3	Beskrivning av det väsentliga området, dess avgränsningar och styrning	10-11, 49	
GRI 201: Economic Performance 2016			
201-1	Skapat och levererat direkt ekonomiskt värde	11, 51	
Antikorruption			
GRI 103: Management Approach 2016			
103-1-3	Beskrivning av det väsentliga området, dess avgränsningar och styrning	45-46, 49, 51	
GRI 205: Anti-corruption 2016			
205-3	Bekräftade fall av korruption och vidtagna åtgärder	51	
MILJÖSTANDARDS			
Energi			
GRI 103: Management Approach 2016			
103-1-3	Beskrivning av det väsentliga området, dess avgränsningar och styrning	20-21, 49, 51-52	
GRI 302: Energy 2016			
302-1	Energianvändning inom organisationen	51	Nobina rapporterar drivmedelsförbrukning eftersom drivmedel är det energislag som har störst påverkan på Nobinas energianvändning.
305-4	Minskning av energianvändning	51	
Utsläpp			
GRI 103: Management Approach 2016			
103-1-3	Beskrivning av det väsentliga området, dess avgränsningar och styrning	20-21, 49, 51-52	
GRI 305: Emissions 2016			
305-4	Intensitet avseende växthusgasutsläpp	52	Nobina redovisar endast utsläpp från förbränning av drivmedel. Utsläpp rapporteras per kilometer i enlighet med branschpraxis.
305-5	Minskning av växthusgasutsläpp	52	
305-7	Kväveoxider (NO _x), svaveloxider (SO _x), och andra betydande utsläpp till luft	52	
SOCIALA STANDARDS			
Hälsa och säkerhet på arbetsplatsen			
GRI 103: Management Approach 2016			
103-1-3	Beskrivning av det väsentliga området, dess avgränsningar och styrning	20, 25, 48-49, 52	
GRI 403: Occupational Health and Safety 2016			
403-1	Arbetsstagarrepresentanter i arbetsmiljö- och säkerhetskommittéer	24, 48-49	Redovisas delvis på grund av insamlings-tekniska begränsningar. ¹⁾
403-2	Typ av skador och frekvens av skador, arbetssjukdom, förlorade arbetsdagar och frånvaro samt antal dödsolyckor i tjänsten	52	
Utbildning			
GRI 103: Management Approach 2016			
103-1-3	Beskrivning av det väsentliga området, dess avgränsningar och styrning	24, 49, 53	
GRI 404: Training and Education 2016			
404-1	Genomsnittligt antal utbildningstimmar per anställd och år	53	Redovisas delvis på grund av insamlings-tekniska begränsningar. ¹⁾
404-2	Andel anställda som får regelbunden utvärdering och uppföljning av sin prestation och karriärutveckling	53	
Mångfald och likabehandling			
GRI 103: Management Approach 2016			
103-1-3	Beskrivning av det väsentliga området, dess avgränsningar och styrning	24-25, 49, 53	
GRI 405: Diversity and Equal Opportunity 2016			
405-1	Mångfald i styrande organ och bland medarbetare	53	

1) Nobina har påbörjat ett arbete för att utveckla ett systemstöd som kommer att öka detaljnivån i rapporteringen av hållbarhetsdata.

Innehåll

FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE	57
Räkenskaper	
Koncernens resultaträkning	67
Rapport över koncernens totalresultat	67
Koncernens balansräkning	68
Koncernens förändringar i eget kapital	70
Koncernens kassaflödesanalys	71
Moderbolagets resultaträkning	72
Rapport över moderbolagets totalresultat	72
Moderbolagets balansräkning	73
Moderbolagets förändringar i eget kapital	74
Moderbolagets kassaflödesanalys	75
Noter	76
Styrelsens undertecknande	105
Revisionsberättelse	106

FÖRVALTNINGS- BERÄTTELSE

Styrelsen och verkställande direktören för Nobina AB (publ) med organisationsnummer 556576-4569, med säte i Stockholm, avger härmed årsredovisning och koncernredovisning för räkenskapsåret 1 mars 2017 till 28 februari 2018.

Samtliga poster är uttryckta i miljoner SEK (MSEK) om inget annat anges. Det räkenskapsår som denna årsredovisning omfattar avslutades den 28 februari 2018 och kallas 2017/2018. Resultatet av årets verksamhet för Nobinakoncernen och moderbolaget framgår av efterföljande resultat- och balansräkningar, kassaflödesanalyser, förändringar i eget kapital samt noter.

VERKSAMHETEN

Nobina är verksamt inom området kollektivtrafik med buss och har som affärsidé att förenkla kundens vardagsresor. Verksamheten omfattar regional trafik i form av kollektivtrafik under kontrakt med myndigheter i de nordiska länderna samt interregional expressbustrafik i egen regi huvudsakligen i Sverige. Nobina är en koncern som består av helägda bolag. I Sverige bedrivs den operativa verksamheten genom dotterbolagen Nobina Sverige AB och Swebus Express AB, samt i de övriga nordiska länderna genom dotterbolagen Nobina Norge AS, Nobina Finland Oy och Nobina Danmark A/S. De operativa bolagen har i vissa fall dotterbolag för delar av verksamheten. All verksamhet förutsätter erhållande av trafiktillstånd för personbefordran. Samtliga dotterbolag innehar erforderliga tillstånd.

I ett av dotterbolagen, Nobina Europe AB, har koncernintern tjänsteverksamhet organiserats i form av IT, ekonomiadministration, personaladministration etc. Nobina har under året bedrivit centraliserad förvaltning av bussflottan, via dotterbolagen Nobina Fleet AB med filialer i Finland och Norge, Nobina Busco AB med filialer i Finland och Norge samt Nobina Fleet Danmark ApS, Nobina Fleet Danmark nr 1 ApS, Nobina Fleet Danmark nr 2 ApS, Nobina Fleet Danmark nr 3 ApS, Nobina Fleet Danmark nr 4 ApS, Nobina Fleet Danmark nr 5 ApS och Nobina Fleet Danmark nr 6 ApS. Dessa bolag hyr ut bussar till de operativa bolagen. Under året har bolagen

Nobina Fleet Danmark nr 2 ApS och Nobina Fleet Danmark nr 3 ApS fusionerats in i Nobina Fleet Danmark nr 5 ApS. I Danmark är samtliga bolag ägda av ett holdingbolag, Nobina Danmark Holding ApS som är ett dotterbolag till Nobina AB. Nobina AB har också dotterbolaget Nobina Technology AB som arbetar med innovationer inom kollektivtrafik.

MSEK	2017/ 2018	2016/ 2017	2015/2016 före börs- noterings- kostnader	2015/2016 efter börs- noterings- kostnader	2014/ 2015	2013/ 2014
Netto-omsättning	9 094	8 858	8 317	8 317	7 549	7 269
EBITDA	1162	1161	1083	879	922	832
Resultat före skatt (EBT)	355	355	299	2	141	87
EBT Marginal (%)	4,0	4,0	3,6	0,0	1,9	1,2
Nettoskuld	3 629	3 753	4 572	4 022	3 867	3 611
Nettoskuld/EBITDA	3,1	3,2	3,7	4,6	4,2	4,3

MARKNAD

Nobina är Nordens största aktör inom offentlig kollektivtrafik med buss med en marknadsandel i slutet av verksamhetsåret på 16 procent av upphandlad trafik (17 föregående år) mätt i antal bussar. Dessutom bedrivs i Swebus regi interregional expressbustrafik i fri konkurrens, huvudsakligen inom Sverige. Med cirka 319 miljoner resenärer per år är Nobina ett av Europas tio största kollektivtrafikföretag.

I Sverige, Norge, Finland och Danmark bedrivs all offentlig kollektivtrafik antingen under kontrakt tilldelade genom offentlig upphandling eller genom kvarvarande tilldelade koncessioner. Trenden i

Marknadsandel baserat på antal konkurrensutsatta bussar

Antal bussar	Nobina	Keolis	Nettbuss	Arriva	Transdev	Tide	Övriga	Summa	Andel upphandling (%)
Sverige	2 137	1 351	540	722	645	0	2 757	7 776	95
Norge	417	0	1 716	0	0	901	3 105	5 946	97
Finland	408	0	0	0	91	0	2 492	2 056	69
Danmark	173	410	0	820	0	350	1 575	3 278	98
Summa regional trafik	3 135	1 761	2 256	1 542	736	1 251	9 929	19 056	92

Marknadsandel baserat på antal konkurrensutsatta bussar

Bussar, %	Nobina	Nettbus	Arriva	Keolis	Tide	Transdev	Övriga
Sverige	27	7	9	17	0	8	35
Finland	20	0	0	0	0	4	121
Norge	7	29	0	0	15	0	52
Danmark	5	0	25	13	11	0	48
Norden	16	12	8	9	7	4	52

samtliga nordiska länder är att inte längre tilldela trafikuppdrag genom koncessioner utan genom annonserade upphandlingar. Denna utveckling är i linje med gällande EU-bestämmelser och kommer på sikt leda till att flera kontrakt kommer konkurrensutsättas genom upphandling efter 2019. Nobinakoncernen innehar endast kontrakt tilldelade genom offentlig upphandling och innehar därmed inga koncessioner.

UPPHANDLINGAR, START OCH AVSLUT AV TRAFIK UNDER ÅRET

Under verksamhetsåret har Nobina startat trafik omfattande 53 bussar under nya kontrakt. Under verksamhetsåret avslutades kontrakt omfattande 98 bussar. Detta ledde till ökad verksamhet i Sverige och Finland, oförändrad i Danmark och minskad verksamhet i Norge. Nobina deltog under verksamhetsåret i upphandlingar omfattande 737 bussar. Av dess vanns kontrakt omfattande totalt 78 bussar (10,6 procent). Anbudsutfall samt start och avslut av trafikuppdrag per land framgår av nedanstående sammanställning.

Trafik som påbörjas under perioden mars 2018–februari 2019

Nobina kommer att starta trafik med 53 bussar, samtliga nya, under de närmaste 12 månaderna. I allmänhet har anbudsutfallet under verksamhetsåret ingen eller begränsad effekt på verksamhetens omfattning eller ekonomi då start av nya kontrakt oftast sker 9 månader eller senare efter tilldelning. Trafikstarter per land framgår av nedanstående sammanställning.

Trafik som avslutas under perioden mars 2018–februari 2019

Nobina kommer att avsluta trafik med 98 bussar under de närmaste 12 månaderna. Samtliga trafikavtal har ett slutdatum då trafikuppdraget under det gamla avtalet upphör och då trafikuppdraget istället tillfaller en operatör under ett nytt avtal, antingen samma operatör igen eller en ny operatör. De flesta trafikuppdrag har optioner till förlängning, normalt med ett till tre års förlängning enligt i de flesta avtal ömsesidig accept mellan uppdragsgivare och operatör. Efter att eventuell optionsförlängning upphör tar trafikuppdraget definitivt slut. Trafikavslut per land framgår av nedanstående sammanställning.

Anbud och trafikförändringar per land

Antal bussar	Upphandlingar under perioden			Trafikförändringar under perioden	
	Inlämnade	Vunna	Ej vunna	Påbörjade	Avslutade
Sverige	138	16	122	103	79
Norge	370	0	370	21	45
Finland	98	41	57	27	16
Danmark	131	21	110	0	0
Summa trafik	737	78	659	151	140

Trafikstarter per land under de närmaste 12 månaderna

	Uppdragsgivare	Antal år	Trafik påbörjas	Antal bussar	Antal nya bussar
Finland	HSL	7	Augusti 2018	28	28
Sverige	Västtrafik	10	December 2018	13	13
	Skånetrafiken	2,5	December 2018	12	12
Summa trafik				53	53

Trafikavslut per land under de närmaste 12 månaderna

	Uppdragsgivare	Trafik avslutas	Antal bussar
Finland	HSL	Augusti 2018	11
Norge	Skyss	Augusti 2018	72
Finland	HSL	December 2018	15
Summa trafik			98

VERKSAMHETSÅRET

Under verksamhetsåret 2017/2018 utvecklades verksamheten fortsatt i positiv riktning:

- Den högsta nettoomsättningen hittills uppnåddes genom en tillväxt på 2,7 procent.
- Rörelseresultatet uppgick till 490 MSEK (494), en minskning med 4 MSEK eller 0,8 procent. Årets rörelseresultat inkluderade engångskostnader för omstrukturering av verksamheten med 23 MSEK och en engångskostnad på 10 MSEK för ändrad avskrivningstid på Expressbussar från tio till åtta år.
- Resultat före skatt uppgick till 355 MSEK (355), dvs var oförändrat mot föregående år. Årets resultat före skatt inkluderade engångskostnader för omstrukturering av verksamheten med 23 MSEK och en engångskostnad på 10 MSEK för ändrad avskrivningstid på Expressbussar från tio till åtta år.
- Årets kassaflöde under året uppgick till -94 MSEK (114). Minskningen med 208 MSEK inkluderar minskat kassaflöde från verksamheten om -60 MSEK, förändring i rörelsekapitalet om -46 MSEK. Under investeringsverksamhet har kontantinvesteringar minskat med 114 MSEK och försäljning av anläggningstillgångar minskat med 98 MSEK, nettoeffekt +16 MSEK jämfört med föregående år. Föregående års period påverkades även av frigjorda spårade medel om 24 MSEK. Kassaflödet från finansieringsverksamheten har påverkats av utdelning om -274 MSEK (-230).
- Investeringarna, som främst avsåg inköp av bussar, uppgick till 716 MSEK (844).

VÄSENTLIGA HÄNDELSE EFTER ÅRETS UTGÅNG

- Nobina fick förlängt förtroende från Västtrafik för avtalen Grön Express och linje 24 med två år fram till 2021. Avtalen omfattar cirka 50 bussar.
- Ny koncernchef, Magnus Rosén, tillträdde den 1 juni.
- Årsstämman för 2016/2017 hölls den 31 maj i Stockholm. Stämman fastställde styrelsens förslag om en utdelning på 3,10 kronor per aktie, med utbetalning 8 juni, och beslut togs om att införa ett prestationsbaserat aktiesparprogram för 22 nyckelpersoner i Nobina. Monica Lingegård samt Liselott Kilaas valdes till nya styrelseledamöter.
- Utbetalning av utdelning om 3,10 SEK per aktie skedde den 8 juni 2017.
- Nytt trafikavtal i Kungälv med Västtrafik omfattande 13 tursatta bussar och ett värde om 320 MSEK. Avtalet startar i juni 2018 och sträcker sig över tio år.
- Förlängt avtal i Malmö med Skånetrafiken och satsning på elbussar. Förlängningen gäller fram till 2021 och omfattar totalt 83 tursatta bussar varav 13 nya elbussar.
- Samarbete med SL för utveckling av stadstrafiken i Norrtälje kommun med satsning på elbussar. Kontraktet sträcker sig till 2021 och fem elbussar ska börja rulla i augusti 2018.
- Troms Fylkestrafikk och Nobina Norge överens om att bara utnyttja halva optionsförlängningen. Nuvarande kontrakt omfattande 127 tursatta bussar avslutas den 31 juli 2019.
- Omstrukturering av Swebus som en konsekvens av den strategiska översynen av den interregionala verksamheten ledde till att Swebus integreras i Nobina Sverige samtidigt som ledningsförändringar genomförs.

- Samarbete initierat med Telia för att analysera resandebehov i kollektivtrafiken.
- Under det tredje kvartalet kommunicerades att Nobina AB (publ) kommer att återköpa egna aktier i samband med aktiesparprogrammet för ledande befattningshavare som beslutades av årsstämman.
- Nobina Technology har utsetts att driva ett nytt stort pilotprojekt med självkörande bussar i Storköpenhamn. Pilotprojektet kommer att drivas i 3 år och innefattar 4 bussar.
- I resultatet ingår engångsposter på 33 MSEK relaterade till övertalighetskostnader på 23 MSEK inklusive omstrukturering av Swebus samt 10 MSEK för förkortad avskrivningstid på Expressbussar.
- Två nya trafikavtal i Helsingfors med HRT/HSL omfattande totalt 42 bussar och ett värde om 570 MSEK över avtalstiderna om 7 respektive 1 år.
- I samband med kontraktsvinst tilldelades Nobina Finland också en miljöpremie om cirka 5 MSEK för sin omställning till biodiesel.
- I januari 2018 blev Nobina det första bussbolaget i Norden med egna självkörande bussar på allmän väg i samband med ett samarbetsprojekt i Kista med bland annat Ericsson, SJ, KTH och Stockholms stad.
- Nytt trafikavtal med MOVIA i Roskilde med 21 tursatta bussar och ett värde om cirka 300 miljoner DKK och planerad trafikstart i april 2019.

VÄSENTLIGA HÄNDELSE EFTER ÅRETS UTGÅNG

- Nysatsning tillsammans med Ruter i Oslo på 20 elbussar med start 2019.
- Nobina utvecklade kreditratingavtalet med Standard and Poor's. Kreditratingen var vid avvecklingstillfället från BB med positiv outlook.
- Förlängning av två kontrakt i Oslo till 2022 omfattande 92 bussar.
- Styrelsen har föreslagit en utdelning om 3,35 (3,10) SEK per aktie med utbetalning i juni 2018, vilket innebär en ökning med 8 procent jämfört med föregående år.
- Nytt kontrakt med Ruter i Osloregionen avseende 141 bussar, varav 22 elbussar, med planerad trafikstart i juli 2019 och ett totalt värde om 2,7 miljarder NOK över avtalstiden om 8 år med en möjlighet till förlängning om ytterligare 3 år.

INTÄKTER OCH RESULTAT FÖR NOBINAKONCERNEN

Intäkter ökade med 236 MSEK eller 2,7 procent från 8 858 MSEK för 2016/2017 till 9 094 MSEK för 2017/2018 drivet av tillväxt inom regional trafik.

Rörelseresultatet minskade med 4 MSEK eller 0,8 procent från 494 MSEK för 2016/2017, till 490 MSEK för 2017/2018. Rörelseresultatet justerat för under året inträffade jämförelsestörande engångskostnader på 33 MSEK ökade med 29 MSEK eller 5,9 procent från 494 MSEK för 2016/2017, till 523 MSEK för 2017/2018. Den svenska kontraktverksamheten svarade för den största delen av rörelseresultatförbättringen med 54 MSEK samtidigt som lönsamheten i den svenska expressbussverksamheten minskade med 39 MSEK.

Drivmedel, däck och övriga förnödenheter

Kostnaderna för drivmedel, däck och övriga förnödenheter ökade med 14 MSEK eller 1,0 procent från 1 637 MSEK för 2016/2017, till 1 651 MSEK för 2017/2018. Kostnadsökningen innehåller reflekter-

rar främst förändringar av trafikproduktion men innehåller också besparingseffekter av de satsningar som Nobina gjort avseende drivmedelseffektiv körstil.

Övriga externa kostnader

Övriga externa kostnader utgörs huvudsakligen av operationella leasingkostnader, hyror, kostnader för köpta konsult-, revisions-, ekonomi- och juristtjänster samt annonsering. Övriga externa kostnader minskade med 42 MSEK eller 2,9 procent från 1 404 MSEK för 2016/2017, till 1 362 MSEK för 2017/2018. Kostnadsminskningen består främst av minskade kostnader för operationell leasing med 13 MSEK och i övrigt minskade kostnader främst för underentreprenörer.

Personalkostnader

Personalkostnaderna ökade med 263 MSEK eller 5,6 procent från 4 656 MSEK för 2016/2017 till 4 919 MSEK för räkenskapsåret 2017/2018. Detta berodde främst på en ökning av löner och lönebi-kostnader drivna av ökade avtalade löneökningar men innefattar också effekter av förändrad trafikproduktion.

Kostnader för utveckling

Nobina bedriver ingen forskningsverksamhet men däremot utvecklingsverksamhet inom kollektivtrafik, bland inom Nobina Technology, som omfattat 43 MSEK under 2017/2018 att jämföra med 35 MSEK under 2016/2017.

Realisationsresultat vid försäljning av anläggningstillgångar

Under året avyttrade Nobina 244 (596) bussar till ett värde av 62 (160) MSEK. Försäljningen medförde en realisationsförlust om -7 (-14) MSEK.

Avskrivningar och nedskrivningar

Avskrivningar och nedskrivningar ökade med 12 MSEK eller 1,8 procent, från 653 MSEK för räkenskapsåret 2015/2016, till 665 MSEK för räkenskapsåret 2016/2017. Avskrivningar och nedskrivningar består till största delen av värdeminskning på bussar men inkluderar också värdeminskning för andra fordon, utrustning, verktyg, inventarier och inredning samt byggnader. Kostnadsökningen drevs av ökad kapitalbindning i anläggningstillgångar genom inköp av nya fordon relaterat till uppstart av nya kontrakt och reinvestering i befintliga kontrakt dels under året.

Resultat från finansnetto

Räntetäkter och liknande resultatposter minskade med 1 MSEK eller 100,0 procent från 1 MSEK för 2016/2017 till 0 MSEK för 2017/2018.

Räntekostnader och liknande resultatposter minskade med 5 MSEK eller 3,6 procent från 140 MSEK för 2016/2017 till 135 MSEK för 2017/2018. Leasingräntor minskade med 10 MSEK på grund av förbättrade finansieringsvillkor och lägre marknadsräntor. Nobinas realiserade och orealiserade valutakursförluster/vinster uppgick totalt till 3 (3) MSEK.

Skatt

Nobinas inkomstskatt utgörs av förändring av beräknad uppskjuten skatt och uppgick till -77 MSEK för 2017/2018 att jämföras med 163 MSEK 2016/2017. Uppskjuten skatt beräknades med tillämpning av de skattesatser som är beslutade och som förväntas gälla när den berörda uppskjutna skattefordran realiseras eller skatteskulden regleras. Uppskjuten skattefordran avseende avdragsgilla temporära skillnader och utnyttjade förlustavdrag har redovisats i den mån de beräknas kunna utnyttjas inom överskådlig framtid och bedömts vara sannolika. Aktuell skatt i Nobina uppgick till -6 (0) MSEK, och förändring av beräknad uppskjutna skattefordringar och uppskjutna skatteskulder, har påverkat räkenskapsårets resultat med -71 (163) MSEK. Effektiv skatt uppgick till -21,7 procent (45,9).

Resultatanalys av koncernens utveckling

Tabellen nedan visar de väsentliga förklaringsposterna för ackumulerat utfall från föregående till innevarande år och avser nettoomsättning, rörelseresultat och resultat före skatt. Resultatanalysen bygger delvis på kvalitativa analyser och bedömningar och kan därmed inte garanteras vara exakt och fullständig.

MSEK	Intäkter	EBIT	EBT
Period 1 mars 2016–28 februari 2017	8 858	494	355
Pris och volym	+128	+37	+37
Kontraktsmigrering	-72	+17	+17
Indexering och effektivitet (netto)	+180	+7	+7
Övrigt	-	-32	-32
Jämförelsestörande poster	-	-33	-33
Finansnetto	-	-	4
Period 1 mars 2017–28 februari 2018	9 094	490	355

Pris- och volym, i befintliga kontrakt, omsättningen påverkas positivt med 128 MSEK samt med 37 MSEK på rörelseresultat och resultat före skatt, främst drivet av förändringar i kontrakt samt extratrafik i Sverige och Finland.

Kontraktsmigrering påverkade nettoomsättningen negativt med -72 MSEK till följd av att uppstart av nya kontrakt innehåller mindre volymavveckling av gamla kontrakt under året. Rörelseresultat och resultat före skatt påverkades positivt med 17 MSEK, på grund av att snittåldern på trafikavtalsportföljen har ökat från 3,7 till 4,3 år. Kontraktsmigrering omfattande både start och avslut av kontrakt har under året förekommit i Sverige, Norge och Finland.

Indexering och effektivitet omfattar nettot av kostnadsindexering och effektivitet i personalplanering, trafikplanering, underhåll, skademinimering och drivmedelsförbrukning och har gått i positiv riktning med +7 MSEK. Detta är primärt drivet av kostnadsbesparingar vad gäller drivmedelsförbrukning och fordonsvård som uppväger ökade kostnader för sjukfrånvaro och fordonsunderhåll.

Övrigt belastar rörelseresultat och resultat före skatt med ökade kostnader om -32 MSEK och innehåller bland annat utvecklings- och IT-relaterade kostnader.

Jämförelsestörande poster omfattar 33 MSEK innevarande år och inkluderar omstruktureringskostnader på 23 MSEK primärt relaterade till integration av Swebus verksamhet i Nobina Sverige och 10 MSEK för förkortad avskrivningstid på expressbussar från tio till åtta år.

Finansnettot förbättrades med 4 MSEK, årets resultat påverkas positivt av lägre bussfinansieringsräntor.

ANALYS AV NETTOOMSÄTTNING OCH RÖRELSERESULTAT PER SEGMENT

Nobina Sverige

Nobina är största operatör i Sverige och har en marknadsandel på cirka 27 procent, beräknad på antal upphandlade bussar, och deltog i sex upphandlingar av svensk regionaltrafik varav två vanns. För närvarande har Nobina närvaro på ett hundratal orter runt om i landet. De största uppdragsgivarna återfinns i de tre storstadsregionerna Stockholm, Göteborg och Malmö. Skillnaden mellan olika regionala trafikavtal är väsentlig avseende såväl ansvar som kommersiella förutsättningar. Utvecklingen går allt snabbare mot upphandlingar med kvalitetsutvärdering och kontrakt med inslag av incitament. Kontraktsvillkoren utvecklas i allt mer positiv riktning och relevanta indexmodeller med omräkning per månad är huvudregel.

Intäkterna från regional trafik i Sverige ökade med 178 MSEK eller 2,9 procent från 6 058 MSEK för 2016/2017 till 6 236 MSEK för 2017/2018. Orsaken till ökningen var uppstart av nya trafikavtal och helårseffekt av nya stora kontrakt startade föregående år. Volymtillväxt i befintliga avtal påverkade omsättningsutvecklingen positivt samtidigt som förhållandevis mycket extratrafik för tågersättning genomfördes.

Rörelseresultatet för regional trafik i Sverige ökade med 54 MSEK eller 13,1 procent från 412 MSEK för 2016/2017 till 466 MSEK för 2017/2018. Rörelseresultatet belastades med betydande negativa effekter från migreringen av kontraktsportföljen relaterat till avslut av två stora kontrakt och uppstart av två nya kontrakt som belastade de två första kvartalen negativt jämfört med föregående år. Indexutveckling var fortsatt positiv.

Viktiga händelser under året i Sverige

- Deltog i sex upphandlingar, med vinst i två.
- Framgångsrika uppstarter av två nya kontrakt med Västtrafik respektive Skånetrafiken.
- Fortsatt ökad andel av incitament i nya avtal.
- Nobina fick förlängt förtroende från Västtrafik för avtalen Grön Express och linje 24 med två år fram till 2021. Avtalen omfattar cirka 50 bussar.
- Nytt trafikavtal i Kungsbacka med Västtrafik omfattande 13 tursatta bussar och ett värde om 320 MSEK. Avtalet startar i juni 2018 och sträcker sig över tio år.
- Förlängt avtal i Malmö med Skånetrafiken och satsning på elbussar. Förlängningen gäller fram till 2021 och omfattar totalt 83 tursatta bussar varav 13 nya elbussar.
- Samarbete med SL för utveckling av stadstrafiken i Norrtälje kommun med satsning på elbussar. Kontraktet sträcker sig till 2021 och fem elbussar ska börja rulla i augusti 2018.

- Omstrukturering av Swebus som en konsekvens av den strategiska översynen av den interregionala verksamheten ledde till att Swebus integreras i Nobina Sverige
- Samarbete initierat med Telia för att analysera resandebehov i kollektivtrafiken.
- I januari 2018 blev Nobina det första bussbolaget i Norden med egna självkörande bussar på allmän väg i samband med ett samarbetsprojekt i Kista med bland annat Ericsson, SJ, KTH och Stockholms stad.

Nobina Danmark

Den danska marknaden för regional trafik är uppdelad i fem regioner och utvecklas i fortsatt positiv riktning vad gäller kontraktsvillkor och incitamentsinslag. Månadsvisa indexomräkningar av intäkterna är standard. Totalt finns sex möjliga uppdragsgivare. Nobina bedriver idag regional trafik för två av dessa. Utvecklingen i Danmark går, precis som i Sverige, allt mer mot avtal som innehåller incitament vilket i de danska avtalen reflekterar antal resenärer, kundnöjdhet och tidtabellshållning.

Nobinas danska verksamhet har cirka fem procent i marknadsandel. Köpenhamnskontraktet fortsatte att utvecklas positivt under året. En struktur för fordonsfinansiering med så kallade årssällskap som ger möjlighet till moms-återvinning finns på plats. Under året har ett bolag för fordonsservice etablerats. Nobina är operatör för totalt sex kontrakt. Trafiken har utvecklats i positiv riktning under 2017/2018.

Intäkterna från busstrafik i Danmark ökade med 9 MSEK eller 1,6 procent från 535 MSEK för 2016/2017 till 544 MSEK för 2017/2018.

Rörelseresultatet försämrades med 3 MSEK från 19 MSEK för 2016/2017, till 16 MSEK för 2017/2018. Den huvudsakliga förklaringen är högre effekt av moms-återvinning föregående år. Samtliga kontrakt i Danmark utvecklas väl i förhållande till målsättningarna och verksamhetens effektivitet är fortsatt hög.

Viktiga händelser under året i Danmark

- Deltog i tre upphandlingar, med vinst i en.
- Nobina Technology har utsetts att driva ett nytt stort pilotprojekt med självkörande bussar i Storköpenhamn. Pilotprojektet kommer att drivas i 3 år och innefattar 4 bussar.
- Nytt trafikavtal med MOVIA i Roskilde med 21 tursatta bussar och ett värde om cirka 300 miljoner DKK och planerad trafikstart i april 2019.

Nobina Norge

Marknaden i Norge är fortsatt fragmenterad och Nobina är sjunde största operatör, med en marknadsandel på cirka sju procent och åtta pågående trafikupdrag, varav de flesta bedrivs i området kring Oslo. Sedan några år tillbaka har andelen upphandlade kontrakt ökat kraftigt på bekostnad av koncessioner (se sid 112 Branschtemer) och motsvarar idag cirka 97 procent av marknaden. Kontraktsvillkoren utvecklas i samband med detta från produktionsavtal i huvudsak betalda per kilometer till betalning fördelad per kilometer, timmar och bussar. Indexering per halvår är dominerande i nyupphandlade kontrakt. Förbättring mot mer balanserade kontraktsvillkor är en tydlig trend där också incitament blir allt vanligare.

I Nobinas norska verksamhet är effektivisering av verksamheten det viktigaste fokusområdet.

Intäkterna från regional busstrafik i Norge ökade med 56 MSEK eller 5,8 procent, från 974 MSEK för räkenskapsåret 2016/2017 till 1 030 MSEK för räkenskapsåret 2017/2018. Ökningen förklaras av uppstarten av linje 25 i Oslo, tågersättningstrafik och utökad produktion i befintliga kontrakt.

Rörelseresultatet minskade från 20 MSEK för 2016/2017 till 1 MSEK för 2017/2018. Resultatutvecklingen berodde på negativa effekter från uppstarten av Linje 25 i Oslo och ökande sjukskrivningstal. Trafikavtalet i Tromsø utgör fortsatt en utmaning för Nobina Norge.

Viktiga händelser under året i Norge

- Deltog i två upphandlingar.
- Uppstart av det nya kontraktet Linje 25 i Oslo.
- Troms Fylkestrafikk och Nobina Norge överens om att bara utnyttja halva optionsförlängningen. Nuvarande kontrakt omfattande 127 tursatta bussar avslutas den 31 juli 2019.
- Nysatsning tillsammans med Ruter i Oslo på 20 elbussar med start 2019.
- Förlängning av två kontrakt i Oslo till 2022 omfattande 92 bussar.
- Ny verkställande direktör, Jan Volsdal tillträdde den 1:a april.

Nobina Finland

Till skillnad från de övriga nordiska länderna upphandlas kontrakt i Helsingfors ofta för specifika linjer, medan hela trafikområden är vanligare i områden i övriga Finland. Idag är 69 procent av den finska marknaden upphandlad, däremot går trenden mot ökad andel annonserade upphandlingar. Detta är en följd av tvingande lagstiftning som anger att gamla koncessionskontrakt ska konkurrensut-sättas från och med 2019 och de gamla koncessionerna (se sid 112 Branschtermerna) kommer att upphöra. Kontraktsvillkoren är förhållandevis utvecklade utanför Helsingfors som däremot har bra villkor med indexomräkning varje månad. Incitamentstyrda kontrakt är ovanliga men förekommer till viss del i Helsingforsregionens kontrakt genom bonus på kundnöjdhet och dessutom förekommer så kallade miljöupphandlingar där operatörer kan erhålla extra ersättning för byte till förnybara drivmedel. Nobinas finska verksamhet är koncentrerad till huvudstadsregionen som också är den största marknaden för upphandlad kollektivtrafik, där Nobina är största trafikoperatör i Helsingforsområdet. Totalt har Nobina 25 pågående trafikkontrakt och är en av Finlands större aktörer med cirka 20 procent i marknadsandel av upphandlad trafik.

Intäkterna från regional busstrafik i Finland ökade med 27 MSEK eller 2,6 procent från 1 044 MSEK för räkenskapsåret 2016/2017, till 1 071 miljoner SEK för räkenskapsåret 2017/2018. Denna ökning berodde huvudsakligen på helårseffekt av tillväxt, indexering och ersättningstrafik för den försenade starten av en ny tunnelbane-linje i Helsingfors.

Rörelseresultatet ökade med 18 MSEK eller 24,4 procent från 73 MSEK för 2016/2017 till 91 MSEK för 2017/2018. Positiva effekter från ersättningstrafik för tunnelbanan samt förbättringar i driften av befintliga kontrakt ligger bakom resultatet.

Viktiga händelser under året i Finland

- Deltog i tre upphandlingar i Helsingfors med vinster i en.
- Uppstart av två nya kontrakt.
- Fler operatörer har blivit aktiva i Helsingforsområdet.
- Tecknande av två nya trafikavtal i Helsingfors med HRT/HSL omfattande totalt 42 bussar och ett värde om 570 MSEK över avtalstiderna om 7 respektive 1 år.
- I samband med kontraktsvinst tilldelades Nobina Finland också en miljöpremie om cirka 5 MSEK för sin omställning till biodiesel.

Swebus

Nobina är genom Swebus marknadsledande med uppemot 50 procent av expressbussresorna i Sverige via ett omfattande linjenät, flyg-busstrafik och partnersamarbeten. Gränsöverskridande trafik körs till Köpenhamn och Oslo.

Cirka 80 procent av biljetterna säljs i digitala kanaler. Härutöver förekommer biljettförsäljning via ombud, automater och vissa egna försäljningsställen.

Intäkterna från Swebus interregionala expressbusstrafik minskade med 37 MSEK eller 13,5 procent från 274 MSEK för 2016/2017 till 237 MSEK för 2017/2018. Denna drevs av färre passagerare och lägre biljettpreiser som följd av ökande konkurrens som drevs på ytterligare av den tyska operatören FlixBus inträde på den svenska marknaden.

Rörelseresultatet minskade med 39 MSEK från en vinst på 3 MSEK för 2016/2017 till en förlust på 36 MSEK för 2017/2018. Resultatet påverkas negativt av engångskostnader för omstrukturering på 14 MSEK samt 10 MSEK för förkortad avskrivningstid på Expressbussar. Dessutom belastades resultatet negativt till följd av lägre trafikmarginal drivet av färre passagerare och lägre biljettpreiser.

Viktiga händelser under året för Swebus

- Nobina genomförde en strategisk översyn av den interregionala verksamheten.
- Omstrukturering av Swebus som ett led i den strategiska översynen av den interregionala verksamheten.
- Swebus integreras i Nobina Sverige samtidigt som ledningsförändringar genomförs.

CENTRALA FUNKTIONER OCH ANDRA POSTER

Centrala funktioner och övriga poster omfattar kostnader för huvudkontor samt resultat från flotta- och verksamheten som handhar bussflottan. Nettokostnaden (rörelseresultatet) för dessa minskade med 15 MSEK eller 45,5 procent från -33 MSEK för 2016/2017, till -48 MSEK för 2017/2018. Under 2017/2018 belastades nettokostnaden (rörelseresultatet) för Centrala funktioner med jämförelsestörande kostnaderna på 6 MSEK för personalavveckling och försämrat flottaresultat på 6 MSEK.

INVESTERINGAR

Nobinas investeringar under året avsåg främst inköp av bussar. 245 (224) bussar anskaffades och finansierades genom finansiell leasing medan 60 (89) bussar har kontant- eller kreditköpsfinansierats. Totalt anskaffade Nobina 305 (313) bussar under året. Kontantfinansierade investeringar uppgick under året till 172 (226) MSEK och lånefinansierade investeringar till 4 (64) MSEK. De kontantfinansierade investeringarna avsåg huvudsakligen utköp av bussar ur utgående leasingavtal. Nobina tecknade via sitt dotterbolag Nobina Fleet AB finansiella leasingavtal som uppgick till 540 (554) MSEK i anskaffningsvärde. Dessa klassificerades som anläggningstillgångar i balansräkningen. Leasingåtagandet redovisas som skuld i balansräkningen. I resultaträkningen redovisas avskrivnings- och räntekostnader.

FINANSIERING, LIKVIDITET OCH VÄRDERING

Nobina har som strategiskt antagande att endast uppta lån och krediter för finansiering av anläggningstillgångar. Under räkenskapsåret 2017/2018 har Nobina inte ingått några avtal om lån och krediter utöver vad som redovisas för finansiering av bussar.

Nobina har en bankkredit på 150 MSEK, varav 0 SEK var utnyttjat per den 28 februari 2018.

Likvida medel minskade under året med 84 MSEK, från 804 MSEK per den 28 februari 2017 till 720 MSEK per den 28 februari 2018. Soliditeten var för koncernen 18,4 (17,9) och för moderbolaget 55,0 (59,0) procent.

De metoder och antaganden som används av Nobina vid beräkning av verkligt värde för de finansiella instrumenten beskrivs i not 30. Det har inte skett några överföringar mellan någon av värdenivåerna under perioden.

FINANSIELLA MÅL

Nobinas styrelse har antagit finansiella mål för verksamheten vilka presenteras nedan tillsammans med utfall:

- Nettoomsättningstillväxt: Nobina har som mål att öka nettoomsättningen i snabbare takt än marknaden. Den var för räkenskapsåret 2,7 (6,5) procent medan marknaden estimerades växa med cirka 4 procent.
- EBT-marginal: Nobina har som mål att på årlig basis nå en EBT-marginal över 4,5 procent på medellång sikt. Den var för räkenskapsåret 4,3 (4,0) procent, före engångskostnader.
- Skuldsättningsmål: Under normala omständigheter avser Nobina att hålla en nettoskuldsättningsgrad inom 3,0x till 4,0x EBITDA. Den var 3,1 (3,2) före börsnoteringskostnader.

UTDELNINGSPOLICY

Under normala omständigheter förväntar sig Nobina att årligen dela ut mer än 75 procent av EBT.

FINANSIELL STYRNING

I och med att trafikavtal i huvudsak innehåller givna fasta intäkter, utöver ibland förekommande rörliga incitamentsintäkter, så blir anbudspriset avgörande för lönsamheten i de fall Nobina vinner trafikavtal. Nobina sätter ett avkastningskrav på sysselsatt kapital i respektive anbud som lämnas in för möjlig vinst av nya trafikavtal i anslutning till upphandlingar.

I samband med att anbud ska läggas förhandlar Nobina fram bindande offerter från bussleverantörer inklusive finansiering för att tillförsäkra förmåga att starta trafiken om Nobina vinner upphandlingen. En trafikstart binder upp mycket kapital varför Nobina jämnar ut kassaflödet under kontraktperioden genom leasingfinansiering. För att leverera en avkastning i linje med avkastningskravet så krävs, förutom riskminimering och förhandling om eventuella trafikändringar, en effektiv drift. Denna genomförs dels baserat på väl utvecklade trafikplaner där högsta möjliga kapacitetsutnyttjande av förare och bussar säkerställs. Baserat på dessa trafikplaner bedrivs verksamheten med stöd av ett flertal nyckeltal för effektivitetsmätning såsom övertid, sjukfrånvaro, underhållskostnad per kilometer, skadekostnad per kilometer, drivmedelsförbrukning per kilometer med flera. Effektiviteten är normalt som lägst i ett nystartat trafikavtal och förbättras över tid samtidigt som värdet av det investerade kapitalet för bussar minskar i takt med att bussarna blir äldre.

MEDARBETARE

Under perioden var medelantalet medarbetare 11 047 (12 495) och antalet anställda omräknat till heltidstjänster 9 629 (8 889). I samtliga länder där Nobina AB har verksamhet, tillämpas kollektivavtal enligt överenskommelse med det fackförbund som representerar anställda inom den bransch där respektive bolag är verksamt. Mellan arbetstagarrepresentanter och företaget finns en väl utarbetad praxis för hur arbetstider, kompensationsvillkor, information och samverkan förhandlas fram och tillämpas. Nobina arbetar med program för värderingar och personalrelationer som ska öka personalens motivation i arbetet och därigenom förbättra tjänster och service till kunderna.

MILJÖPÅVERKAN

Nya bussar förses med motorer av senaste emissionsklass som ger lägsta möjliga utsläppsvärden vid förbränning. De är utrustade med lösningar för avgasrening och möter framtida utsläppskrav vilka också uttrycks i krav i trafikavtalen. Förnybara drivmedel med koldioxidneutral påverkan blir allt vanligare i form av biogas och biodiesel samtidigt som eldrift väntas växa i omfattning inom de närmaste åren. För Nobinas fasta anläggningar investeras i miljöförbättringar genom nya och förbättrade reningsanläggningar i tvätthallarna. De totala utsläppen reduceras genom uppgradering av motorklasser samt kontroll av däcktryck och hjulinställning samt övergång till förnybara drivmedel. Drivmedelsförbrukningen ska reduceras och verksamheten utvärderar kontinuerligt nya och förbättrade drivmedelsprodukter. Nobina bedriver anmälningspliktig verksamhet enligt miljöbalken (SFS 1998:808) för de depåer som driver tvätthanläggningar och verkstäder i egen regi. De påverkar miljön främst genom utsläpp av vatten från busstvättar. I samband med start och avveckling av depåer miljöbesiktigas aktuella anläggningar för att fastställa bolagets miljöansvar och påverkan. De rörelse-drivande bolagen genomför mindre saneringsinsatser löpande efter behov. Hittills har inget betydande saneringsansvar relaterat till den egna verksamheten konstaterats.

LAGSTADGAD HÅLLBARHETSRAPPORT

I enlighet med Årsredovisningslagen 6 kap 11§ har Nobina valt att avge lagstadgad hållbarhetsinformation och rapport avskilt från årsredovisningen. Hållbarhetsinformationen och rapporten omfattar samtliga dotterbolag och presenteras på sidorna 10–11, 20–21, 24–25 respektive 48–53.

SÄSONGSEFFEKTER

Nobinas verksamhet påverkas av säsongseffekter. Inom regional trafik utförs verksamheten i enlighet med tidtabeller som sätts av kollektivtrafikmyndigheter. Dessa tidtabeller innehåller mindre trafikvolym under helger och den allmänna semesterperioden. Det innebär att omsättningen och resultat är lägre under dessa perioder och att denna effekt blir större när längre helger inträffar mitt i en vecka. Kapacitetsutnyttjandet är avgörande för nivån på lönsamheten i enskilda kvartal. För den regionala verksamheten är tredje kvartalet det starkaste beroende på en högre trafikvolym, ett större antal vardagar samt en hög resandeaktivitet i samhället, medan det andra och det fjärde kvartalet är svagare på grund av lägre trafikvolym under semester- och helgperioder respektive högre kostnader under vinterperioden.

Inom interregional expressbusstrafik har säsongseffekterna ett annat mönster. Trafikvolymen anpassas efter efterfrågan och efterfrågan beträffande långväga resor är störst under större helger och semesterperioden vilket medför att kvartal två är det starkaste.

ERSÄTTNINGSPRINCIPER TILL LEDANDE BEFATTNINGSHAVARE

Dessa ersättningsprinciper har gällt för verksamhetsåret och avses gälla även fortsättningsvis. Ersättningen till ledande befattningshavare utgörs av dels fast lön som huvudregel omprövas en gång per år och ska beakta individens ansvar och prestation. Den fasta lönen ska vara konkurrenskraftig. Rörlig ersättning ska baseras på individens prestation samt bolagets prestation i förhållande till i förväg uppställda mål. Utvärdering av målen ska ske årligen. Den rörliga ersättningen för verkställande direktören består av en kontant bonus enligt styrelsens beslut. Ledande befattningshavare inom Nobinakoncernen har i händelse av uppsägning av anställningen maximalt 18 månaders ersättning. Som grund gäller sex månaders ömsesidig uppsägningstid mellan företaget och verkställande direktör. För övriga befattningshavare kan kortare uppsägningstid än sex månader förekomma. Därutöver utgår ytterligare maximalt sex månaders ersättning i händelse av att företaget har avslutat anställningen. Mer information om tillämpningen av ersättningsprinciperna finns i not 7.

TVISTER

Nobina Finland Oy har sedan tidigare inlett en tvist mot HSL, trafik-huvudmannen i Helsingfors, angående begränsningar av tilldelning av vunna kontrakt och under året dessutom en tvist avseende försämrat depåläge. Nobina Sverige har under året inlett en tvist med Läns-trafiken Örebro avseende felaktig gaskvalitet.

AKTIEN OCH ÄGARFÖRHÅLLANDEN

Bolaget är ett publikt aktiebolag (organisationsnummer 556576-4569 med säte i Stockholm) och börsnoterat på Nasdaq i Stockholm. Aktien är noterad på mid-cap listan och innehåller av totalt cirka

18 000 aktieägare. De 10 största ägarna är Invesco, Swedbank Fonder, SEB Fonder, Danske Invest Fonder, JP Morgan Asset Management, Artemis, Deutsche Asset & Wealth Management, Länsförsäkringar Fonder, Tredje AP-fonden och Avanza Pension, som sammantaget representerade 33,7 procent av röster och kapital per den 28 februari 2018. För mer information se sidan 35–36.

BESTÄMMELSER I BOLAGSORDNINGEN

Bolagsordningen innehåller inga särskilda bestämmelser angående tillsättning och entledigande av styrelseledamöter eller ändring av bolagsordning.

Incitamentsprogram

I samband med Nobinas bolagsstämma 31 maj 2017 tog stämman beslut om ett aktieincitamentsprogram om totalt 342 087 aktier, som omfattar 22 ledande befattningshavare, inklusive den verkställande direktören. Aktieincitamentsprogrammet löper på tre år räknat från den 1 mars 2018.

Styrelsen bemyndigades också att förvärva högst 427 096 egna aktier för att möjliggöra genomförandet av aktiesparprogrammet samt att överlåta sådana egna aktier på Nasdaq Stockholm för att täcka kostnader för sociala avgifter som kan uppstå i samband med aktieprogrammet.

Väsentliga avtal mellan bolaget och styrelsen samt verkställande direktör

Arvodet till styrelsen fastställs på årsstämman eller via extra bolagsstämma. Om uppdraget som styrelseledamot upphör i förtid utgår ingen särskild ersättning. Vid uppsägning från bolagets sida av verkställande direktör utgår lön under uppsägningstiden, som omfattar 12 månader. Beträffande övrig information om arvode till styrelsen samt löner och ersättning till ledande befattningshavare se not 7.

Väsentliga avtal mellan bolaget och leverantörer

Nobinas dotterbolag är för driften av verksamheten beroende av leverantörer, främst inom fordons- och energisektorer. Inköpsavtal tecknas huvudsakligen på koncernnivå. Endast beträffande diesel-försörjningen har de enskilda dotterbolagen samarbetsavtal med specifika lokala leverantörer. Dessa avtal har sin grund i att en fungerande nordisk detaljhandel för drivmedel saknas och att dotterbolagen är synnerligen beroende av löpande leveranser av drivmedel för att kunna bedriva trafik på ett tillförlitligt sätt. I vissa avtal med leasingbolag förekommer change of control klausuler.

VÄSENTLIGA RISKER, OSÄKERHETSFAKTORER OCH RISKHANTERING

De risker som kan uppstå med påverkan på finansiella rapporteringen berör värdering av tillgångar, skulder, intäkter och kostnader eller avvikelser från upplysningskrav och andra risker som rör väsentliga felaktigheter i redovisningen. Ett exempel kan vara om det skulle visa sig att verklig livslängd på bussar inte överensstämmer med avskrivningstiden. Bolaget kan också påverkas av bedrägeri, förlust eller förskingring av tillgångar, otillbörligt gynnande av annan part på bolagets bekostnad.

Nobina använder samma typ av riskbedömning för alla processer vilken baseras på COSO-ramverket. Den sker i tre steg och initieras genom ledningens genomgång. Basen för bedömningen är en nulägesanalys av Nobina samt ledningens tidigare erfarenheter. De risker som bedöms påverka den finansiella rapporteringen väsentligt klassificeras som högre risker. De risker som får motsatt bedömning klassificeras som lägre risker. I steg två provas de högst värderade riskerna i verksamheten i samband med en kartläggning av delprocesserna. Expertkompetens från processerna används för en noggrann värdering av alla risker i respektive process. Arbetsgången för detta är;

- Identifiera riskerna och placera dem i berörda processteg.
- Beskriv förebyggande åtgärder idag.
- Värdera sannolikhet/påverkan/upptäcktsrisk.
- Beräkna risktal.
- Föreslå förbättringsåtgärd vid höga risktal.

Nobinas styrelse gör en gång per år en genomgång av väsentliga risker.

OPERATIONELLA RISKER

Förmågan att vinna nya trafikkontrakt och förlänga befintliga kontrakt med kollektivtrafikmyndigheter

Under räkenskapsåret 2017/2018 representerade Nobinas kontrakt med kollektivtrafikmyndigheter merparten av den totala nettoomsättningen. Möjligheten att vinna nya kontrakt grundar sig till stor del på Nobinas förmåga att presentera anbud med konkurrenskraftig prissättning. Prissättningen beror till stor del på Nobinas förmåga att öka effektiviteten i verksamheten och realisera potentiella stordriftsfördelar. Konkurrenskraften är därför nära kopplad till effektiv hantering av bussflottan och befintliga kontrakt. En försämring av Nobinas konkurrenskraft skulle kunna påverka förmågan att vinna nya kontrakt med kollektivtrafikmyndigheter, vilket i sin tur skulle kunna få en väsentlig negativ påverkan på Nobinas verksamhet, finansiella ställning och rörelseresultat.

Antaganden och risker förknippade med anbudsprissättning i upphandlingsprocessen

Varje trafikkontrakt tilldelas efter en formell konkurrensutsatt upphandlingsprocess. Om några av Nobinas antaganden för bestämmande av pris är inkorrekta kan Nobina komma att vinna kontrakt med låga vinstmarginaler eller kontrakt som måste drivas med förlust. Sådana kontrakt kan vara förlustbringande under en kort period eller under hela kontraktets löptid. Vanligtvis ingår Nobina kontrakt med kollektivtrafikmyndigheter för en löptid på fem till tio år varvid faktorer såsom pris, prisindex och verksamhetens omfattning är fastställda vid ingången av kontraktet. Efter ingången av ett kontrakt finns det generellt inga eller endast begränsade möjligheter att omförhandla villkoren för kontraktet. Ett förlustbringande kontrakt kan därmed bringa Nobina avsevärd skada över tiden. Ingående av kontrakt med låg marginal eller förlustbringande kontrakt skulle få en negativ påverkan på Nobinas intäkter och rörelsevinst, vilket skulle ha en väsentlig negativ påverkan på finansiell ställning och rörelseresultat. På senare år har så kallade incitamentskontrakt börjat upphandlas vilka i tillägg till övriga risker också innehåller incitament baserat på antalet resenärer som nyttjar kollektivtrafiken. Detta gör att bolaget i växande grad till del blir beroende av intäkter baserade på resenärernas intresse av att nyttja kollektivtrafiken.

Löpande villkorshantering och fakturering

Nobina möter löpande önskemål från trafikhuvudmännen om förändringar av trafikförutsättningarna, antingen i enlighet med eller utanför gällande kontraktsvillkor. Det är då viktigt att dels säkerställa att justering av ersättning sker i linje med villkoren för förändringar i kontrakten och, i de fall förändringarna är utöver gällande kontraktsvillkor, förhandla om justering av ersättning. Samtliga trafikändringar och ändrade ersättningsvillkor behöver identifieras och inkluderas i den löpande faktureringen på ett säkert sätt för att lönsamheten i de aktuella trafikavtalen ska bibehållas.

Nivån på anslag till kollektivtrafikmyndigheter

Efterfrågan från kollektivtrafikmyndigheterna på Nobinas tjänster är i betydande grad beroende av länens budgetar och medel som tilldelas för kollektivtrafik. En försvagning av länens ekonomi skulle kunna minska budgetarna för de kollektivtrafikmyndigheter som är ansvariga för att tilldela och finansiera många av Nobinas kontrakt. Detta innebär att den tillgängliga marknaden skulle kunna minska.

Tillgång på bussförare

Bolaget är starkt beroende av tillgången på bussförare i de länder där Nobina är verksamma. Det finns flera faktorer som skulle kunna leda till att Nobina får en temporär eller långvarig brist på bussförare, däribland konkurrens om utbildade förare inom transportsektorn eller en minskning av antalet personer som väljer bussföraryrket.

Underhållskostnader för bussar

I händelse av försämrad kvalitet på nylevererade bussar eller ökande komplexitet i teknologi som tillämpas vid konstruktion och produktion av bussar kan underhållskostnaderna öka. Detta kan i sin tur leda till en ökning av reklamationer och kompensationskrav mot enskilda bussleverantörer. Underhållskostnaderna kan också komma att öka om kompetens och arbetsprocesser för underhåll inte är i paritet med aktuell teknologi och komplexitet i de bussar som ingår i bussflottan.

Nya lagar och föreskrifter eller nya tolkningar av befintliga lagar och föreskrifter

Nobinas verksamhet lyder under och omfattas av både nationella och EU-lagar och föreskrifter. Ytterligare lagar och föreskrifter eller nya tolkningar av befintliga lagar och föreskrifter som påverkar Nobina kan komma att föreslås med jämna mellanrum vilket skulle kunna belasta Nobinas verksamhet med ytterligare kostnader, krav eller restriktioner. Antagandet av sådana nya lagar eller nya tolkningar av befintliga lagar och föreskrifter skulle kunna ha en väsentlig negativ påverkan på Nobinas verksamhet, finansiella ställning eller rörelseresultat.

UTSIKTER INFÖR 2018/2019

Inför verksamhetsåret 2018/2019 förväntas en fortsatt omsättnings-tillväxt dels av helårseffekt från trafikstarter genomförda under verksamhetsåret 2017/2018 och dels av sedvanlig volymtillväxt och indexering i befintliga kontrakt. Resultatet kommer dels att påverkas i positiv riktning av underliggande förbättringar i äldre kontrakt som väntas överträffa negativ påverkan av kontraktsmigrering från kontrakt som löper ut och nya kontrakt som startas. Effekten av

sådan kontraktsmigrering väntas vara begränsad under verksamhetsåret 2018/2019 då endast 98 bussar omfattas av avslutade kontrakt och endast 53 bussar omfattas av nystartade kontrakt. Den sedan tidigare år kraftigt förnygrade bussflottan till följd av omfattande starterna av nya kontrakt väntas bli i genomsnitt äldre under det kommande året. Sammantaget väntas vinstmarginalen för resultat före skatt att utvecklas positivt och ytterligare närma sig målet på 4,5 procent. Kapitalbindningen väntas minska genom mer begränsad nyinvestering i 100-talet nya bussar varav cirka 53 är relaterade till nystartade kontrakt. Bolaget lämnar dock inga prognoser.

MODERBOLAGET

Moderbolaget har 11 (11) anställda som är delaktiga i den övergripande ledningen av Nobinakoncernen, inklusive finansiell analys, uppföljning samt finansiering.

För verksamhetsåret uppgick nettoomsättningen, som uteslutande utgörs av interna tjänster, till 46 MSEK (44) och resultat före skatt till 82 MSEK (246). Likvida och spärrade medel uppgick i slutet av verksamhetsåret till 686 (796) MSEK. Investeringar i immateriella och materiella anläggningstillgångar uppgick till 0 (0) MSEK för helåret. Eget kapital för moderbolaget uppgick till 2 676 (2 889) MSEK per den 28 februari 2018. Soliditeten var 55 (59) procent.

STYRELSENS FÖRSLAG TILL UTDELNING

Styrelsen har föreslagit årsstämman en utdelning för 2017/2018 om 3,35 SEK per aktie (3,10), vilket är i linje med utdelningspolicyn. Den föreslagna utdelningen motsvarar en direktavkastning på 6,1 procent baserat på aktiekursen 55,20 den 28 februari 2018.

Styrelsens yttrande över föreslagen utdelning

Med anledning av styrelsens förslag om vinstutdelning ovan, får styrelsen härmed avge följande yttrande enligt 18 kap. 4 § aktiebolagslagen (2005:551). Som framgår av styrelsens förslag till vinstdisposition står disponibla vinstmedel uppgående till 2 357 773 396 SEK till årsstämmans förfogande. Förutsatt att årsstämman 2018 beslutar i enlighet med styrelsens förslag om vinstdisposition, kommer 2 061 781 861 SEK att balanseras i ny räkning. Full täckning finns för bolagets bundna egna kapital efter föreslagen vinstutdelning. Föreslagen utdelning utgör sammanlagt 12,6 procent av bolagets eget kapital och 20,5 procent av koncernens eget kapital. Efter genomförd vinstutdelning uppgår bolagets och koncernens soliditet till 52,6 procent respektive 15,2 procent. Det egna kapitalet har inte ökat eller minskat på grund av att tillgångar eller skulder har värderats enligt 4 kap. 14 a § årsredovisningslagen.

Styrelsen har beaktat bolagets och koncernens konsolideringsbehov och likviditet genom en allsidig bedömning av bolagets och koncernens ekonomiska ställning samt bolagets och koncernens möjligheter att på sikt infria sina åtaganden. Den föreslagna utdelningen äventyrar inte bolagets förmåga att göra de investeringar som

bedömts erforderliga. Bolagets ekonomiska ställning ger inte upphov till annan bedömning än att bolaget kan fortsätta sin verksamhet samt att bolaget förväntas kunna fullgöra sina förpliktelser på kort och lång sikt. Utöver bedömningen av bolagets och koncernens konsolideringsbehov och likviditet har styrelsen även tagit hänsyn till alla övriga kända förhållanden som kan ha betydelse för bolagets och koncernens ekonomiska ställning.

Med hänvisning till ovanstående bedömer styrelsen att utdelningen är försvarlig med hänvisning till de krav som verksamhetens art, omfattning och risker samt konjunkturläget ställer på storleken av bolagets och koncernens egna kapital och soliditet, samt bolagets och koncernens konsolideringsbehov, likviditet och ställning i övrigt.

Beträffande bolagets och koncernens resultat och ställning i övrigt hänvisas till resultat- och balansräkningar, kassaflödesanalyser samt bokslutskommentarer och noter.

Förslag till vinstdisposition (SEK)

Till årsstämmans förfogande:

Överkursfond	1 335 198 568
Balanserad vinst	961 221 938
Årets resultat	61 352 890
Summa	2 357 773 396
Utdelning till aktieägare (3,35 SEK/aktie)	-295 991 535
I ny räkning överförs	2 061 781 861
Summa	2 061 781 861

VALBEREDNING I NOBINA

I enlighet med årsstämmans beslut ska Nobina ha en valberedning bestående av en representant för var och en av de tre till röstetalet största aktieägarna som önskar delta i valberedningen jämte styrelseordföranden.

Valberedningens ledamöter har utsetts baserat på ägarförhållandena per den 30 september 2017, och utgörs av Nuno Caetano, Invesco Limited, Evert Carlsson, Swedbank Robur Fonder, Mattias Cullin, Danske Capital samt styrelsens ordförande Jan Sjöqvist.

Valberedningen ska bereda och lämna förslag till årsstämman 2018 om stämмоordförande, styrelseledamöter, styrelseordförande, styrelsearvode och eventuell ersättning för kommittéarbete, revisor samt revisorsarvode. Vidare kommer valberedningen att bereda och till årsstämman lämna förslag till principer för valberedningens sammansättning.

Årsstämman äger rum på World Trade Center i Stockholm den 31 maj 2018 kl 14.00.

Avseende bolagets och koncernens resultat och ställning i övrigt presenteras detta på följande sidor vilka inkluderar resultaträkningar, rapporter över totalresultat, ekonomiska räkningar, balansräkningar, kassaflödesanalyser samt bokslutskommentarer och noter vilka utgör en integrerad del av denna årsredovisning.

Koncernens resultaträkning

	Not	2017-03-01 –2018-02-28	2016-03-01 –2017-02-28
Nettoomsättning	1, 2, 3	9 094	8 858
Rörelsens kostnader			
Drivmedel, däck och andra förnödenheter	4	–1 651	–1 637
Övriga externa kostnader	4, 5, 6	–1 362	–1 404
Personalkostnader	4, 7	–4 919	–4 656
Realisationsresultat vid försäljning av anläggningstillgångar	8	–7	–14
Avskrivningar/nedskrivningar av immateriella och materiella anläggningstillgångar	9	–665	–653
Rörelseresultat	1, 2	490	494
Resultat från finansnetto			
Finansiella intäkter	10	–	1
Finansiella kostnader	11	–135	–140
Finansnetto		–135	–139
Resultat före skatt		355	355
Inkomstskatt	16	–77	163
ÅRETS RESULTAT		278	518
Periodens resultat hänförligt till moderbolagets aktieägare under året		278	518
Medeltal aktier före utspädning (tusental)	22	88 356	88 356
Medeltal aktier efter utspädning (tusental)	22	88 356	88 356
Resultat per aktie hänförligt till moderbolagets aktieägare, före utspädning (SEK)	22	3,15	5,86
Resultat per aktie hänförligt till moderbolagets aktieägare, efter utspädning (SEK)	22	3,15	5,86
Antal utestående aktier vid periodens slut (tusental)	21	88 356	88 356

Rapport över koncernens totalresultat

	Not	2017-03-01 –2018-02-28	2016-03-01 –2017-02-28
Årets resultat		278	518
Övrigt totalresultat			
Poster som inte ska omklassificeras till resultaträkningen			
Omvärdering av förmånsbestämd pensionsplan	23	0	0
Skatt på poster som inte ska omföras till periodens resultat	16	0	0
Poster som senare kan omklassificeras till resultaträkningen			
Valutakursdifferenser på utländska verksamheter		11	23
Övrigt totalresultat, netto efter skatt		11	23
Årets totalresultat			541
TOTALRESULTAT HÄNFÖRLIGT TILL MODERBOLAGETS AKTIEÄGARE		289	541

Koncernens balansräkning

	Not	2018-02-28	2017-02-28
TILLGÅNGAR			
Anläggningstillgångar			
Immateriella anläggningstillgångar			
Goodwill	12	581	586
Övriga immateriella anläggningstillgångar	12	6	4
Summa immateriella tillgångar		587	590
Materiella anläggningstillgångar			
Förbättringsutgifter på annans fastighet	13	32	34
Inventarier, verktyg och installationer	13	93	72
Fordon	13	5 093	5 178
Summa materiella anläggningstillgångar		5 218	5 284
Finansiella anläggningstillgångar			
Uppskjutna skattefordringar	16	253	306
Tillgångar för pensionsåtaganden	23	18	20
Övriga långfristiga fordringar		5	1
Summa finansiella anläggningstillgångar		276	327
Summa anläggningstillgångar		6 081	6 201
Omsättningstillgångar			
Lager	17	44	48
Kundfordringar	18	549	495
Övriga kortfristiga fordringar		48	81
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	19	365	328
Spärrade medel	20	0	0
Likvida medel	20	720	804
Summa omsättningstillgångar		1 726	1 756
SUMMA TILLGÅNGAR	1, 2	7 807	7 957

Koncernens balansräkning, forts.

	Not	2018-02-28	2017-02-28
EGET KAPITAL OCH SKULDER			
Eget kapital			
Aktiekapital		318	318
Övrigt tillskjutet kapital		3 212	3 212
Omräkningsdifferenser		39	28
Balanserade förlustmedel		-2 133	-2 137
Totalt eget kapital hänförligt till moderbolagets aktieägare	21	1 436	1 421
Långfristiga skulder			
Upplåning	25	3 582	3 832
Uppskjutna skatteskulder	16	143	124
Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser	23	41	46
Övriga avsättningar	24	40	56
Summa långfristiga skulder		3 806	4 058
Kortfristiga skulder			
Leverantörsskulder		543	569
Upplåning	25	726	679
Övriga kortfristiga skulder	26	192	215
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	27	1 104	1 015
Summa kortfristiga skulder		2 565	2 478
Summa skulder	2	6 371	6 536
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER	1	7 807	7 957
STÄLLDA SÄKERHETER OCH EVENTUALFÖRPLIKTELSE	28		

Koncernens förändringar i eget kapital

	Aktiekapital	Övrigt tillskjutet kapital	Omräknings- differenser	Balanserade förlustmedel	Totalt eget kapital hänförligt till moderbolagets aktieägare
Ingående eget kapital 2016-03-01	318	3 212	5	-2 425	1 110
Årets resultat	–	–	–	518	518
Övrigt totalresultat	–	–	23	–	23
Summa årets totalresultat	–	–	23	518	541
Transaktioner med ägare					
Utdelning	–	–	–	-230	-230
Utgående eget kapital 2017-02-28	318	3 212	28	-2 137	1 421
Årets resultat	–	–	–	278	278
Övrigt totalresultat	–	–	11	–	11
Summa årets totalresultat	–	–	11	278	289
Transaktioner med ägare					
Utdelning	–	–	–	-274	-274
Utgående eget kapital 2018-02-28	318	3 212	39	-2 133	1 436

Innehav utan bestämmande inflytande finns ej.

Koncernens kassaflödesanalys

	Not	2017-03-01 –2018-02-28	2016-03-01 –2017-02-28
Kassaflöde från den löpande verksamheten			
Resultat efter finansiella poster		355	355
Justeringar för poster som ej ingår i kassaflödet			
– Avskrivningar och nedskrivningar	9	665	653
– Realisationsförlust/-vinst vid försäljning av anläggningstillgångar	8	7	14
– Orealiserad valutakursvinst/-förlust		–	–3
– Finansiella intäkter	10	–	–3
– Finansiella kostnader	11	135	145
– Förändringar i avsättningar, pensioner etc		–43	19
– Övriga poster		–	–1
Kassaflöde från den löpande verksamheten före förändringar av rörelsekapitalet		1 119	1 179
Kassaflöde från förändringar i rörelsekapital			
Förändring av lager		4	–2
Förändring av rörelsefordringar		–53	–41
Förändring av rörelseskulder		57	97
Summa förändringar i rörelsekapitalet		8	54
Erhållna ränteintäkter	10	–1	1
Betald skatt	16	–6	–
Kassaflöde från den löpande verksamheten		1 120	1 234
Kassaflöde från investeringsverksamheten			
Förändring av spärrade medel	20	–	24
Investeringar i immateriella och materiella anläggningstillgångar exkl. finansiell leasing	14	–176	–290
Försäljning av anläggningstillgångar		62	160
Kassaflöde från investeringsverksamheten		–114	–106
Kassaflöde från finansieringsverksamheten			
Amortering på finansiell leasingsskuld	25	–653	–667
Amortering på övriga externa lån	25	–44	–39
Nyupplåning övriga externa lån	14, 25	4	64
Betald ränta	11	–133	–142
Utdelning		–274	–230
Kassaflöde från finansieringsverksamheten		–1 100	–1 014
Årets kassaflöde		–94	114
Likvida medel vid årets början		804	683
Årets kassaflöde		–94	114
Kursdifferens		10	7
LIKVIDA MEDEL VID ÅRETS SLUT	20	720	804

Moderbolagets resultaträkning

	Not	2017-03-01 –2018-02-28	2016-03-01 –2017-02-28
Nettoomsättning	1, 3	46	44
Rörelsens kostnader			
Övriga externa kostnader	4, 5	–22	–22
Personalkostnader	4, 7	–37	–43
Avskrivningar/nedskrivningar av immateriella och materiella anläggningstillgångar		–	–
Rörelseresultat	1, 2	–13	–21
Resultat från andelar i koncernföretag	15	98	277
Finansiella intäkter	10	5	6
Finansiella kostnader	11	–4	–16
Finansnetto		99	267
Resultat före skatt		86	246
Inkomstskatt	16	–25	–55
ÅRETS RESULTAT		61	191

Rapport över Moderbolagets totalresultat

	Not	2017-03-01 –2018-02-28	2016-03-01 –2017-02-28
Årets resultat		61	191
Övrigt totalresultat			
Poster som inte ska omklassificeras till resultaträkningen			
Omvärdering av nettopensionsförpliktelser	23	–	–
Skatt på poster som inte kan omföras till periodens resultat	16	–	–
Övrigt totalresultat, netto efter skatt		–	–
Årets totalresultat		61	191

Moderbolagets balansräkning

	Not	2018-02-28	2017-02-28
TILLGÅNGAR			
Anläggningstillgångar			
Finansiella anläggningstillgångar			
Andelar i koncernföretag	15	3 678	3 685
Uppskjutna skattefordringar	16	–	25
Summa finansiella anläggningstillgångar		3 678	3 710
Summa anläggningstillgångar		3 678	3 710
Omsättningstillgångar			
Fordringar hos koncernföretag		445	398
Övriga kortfristiga fordringar		1	–
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	19	7	1
Likvida medel	20	686	796
Summa omsättningstillgångar		1 139	1 195
SUMMA TILLGÅNGAR	1	4 817	4 905
EGET KAPITAL OCH SKULDER			
Eget kapital			
Aktiekapital		318	318
Reservfond		1	1
Summa bundet eget kapital	21	319	319
Fritt eget kapital			
Överkursfond		1 336	1 336
Balanserat resultat		960	1 043
Årets resultat		61	191
Summa fritt eget kapital		2 357	2 570
Summa eget kapital	21, 32	2 676	2 889
Långfristiga skulder			
Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser	23	8	10
Summa långfristiga skulder		8	10
Kortfristiga skulder			
Leverantörsskulder		2	1
Skulder till koncernföretag		2 113	1 991
Övriga kortfristiga skulder	26	3	1
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	27	15	13
Summa kortfristiga skulder		2 133	2 006
Summa skulder		2 141	2 016
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER	1	4 817	4 905
STÄLLDA SÄKERHETER OCH EVENTUALFÖRPLIKTELSE			
Ställda säkerheter		406	224
Eventualförpliktelser		4 033	4 511
Summa ställda säkerheter och eventualförpliktelser	28	4 439	4 735

Moderbolagets förändringar i eget kapital

	Aktiekapital	Reservfond	Överkursfond	Balanserade vinstmedel	Årets resultat	Summa eget kapital
Ingående eget kapital 2016-03-01	318	1	1 336	1 871	-598	2 928
Årets resultat	-	-	-	-	191	191
Övrigt totalresultat	-	-	-	-	-	-
Summa totalresultat	-	-	-	-	191	191
Transaktioner med ägare						
Utdelning	-	-	-	-230	-	-230
Omföring av föregående års resultat	-	-	-	-598	598	-
Summa transaktioner med ägare	-	-	-	-828	598	-230
Utgående eget kapital 2017-02-28	318	1	1 336	1 043	191	2 889
Årets resultat	-	-	-	-	61	61
Övrigt totalresultat	-	-	-	-	-	-
Summa totalresultat	-	-	-	-	61	61
Transaktioner med ägare						
Utdelning	-	-	-	-274	-	-274
Omföring av föregående års resultat	-	-	-	191	-191	-
Summa transaktioner med ägare	-	-	-	-83	-191	-274
Utgående eget kapital 2018-02-28	318	1	1 336	960	61	2 676

Moderbolagets kassaflödesanalys

	Not	2017-03-01 –2018-02-28	2016-03-01 –2017-02-28
Kassaflöde från den löpande verksamheten			
Resultat efter finansiella poster		86	246
Justeringar för poster som ej ingår i kassaflödet			
– Finansiella intäkter och utdelning	10, 15	–103	–283
– Finansiella kostnader	11	3	16
– Orealiserade kursvinster/–förluster		2	–
– Övriga poster		–2	2
Kassaflöde från den löpande verksamheten före förändringar av rörelsekapitalet		–14	–19
Kassaflöde från förändringar i rörelsekapital			
Förändring av rörelsefordringar		–7	2
Förändring av rörelseskulder		1	2
Summa förändring av rörelsekapital		–6	4
Erhållna ränteintäkter	10	6	12
Kassaflöde från den löpande verksamheten		–14	–3
Kassaflöde från investeringsverksamheten			
Förvärv av dotterbolag	15	–1	–
Investering i dotterbolag	15	–16	–
Kassaflöde från investeringsverksamheten		–17	–
Kassaflöde från finansieringsverksamheten			
Erhållna koncernbidrag från koncernföretag	15	251	131
Återbetalning av lån från koncernföretag		–	–1 022
Fordran Cashpool	20	–18	–481
Skuld Cashpool	20	–35	1 048
Övertagande av Cashpool	20	–	–567
Upptag av lån från koncernföretag		–	1 963
Betald ränta	11	–3	–43
Utdelning		–274	–230
Kassaflöde från finansieringsverksamheten		–79	799
Årets kassaflöde		–110	796
Likvida medel vid årets början		796	0
Årets kassaflöde		–110	796
LIKVIDA MEDEL VID ÅRETS SLUT	20	686	796

Företagsinformation

Bolaget är ett publikt bolag (organisationsnummer 556576-4569 med säte i Stockholm) där aktien är noterad på Nasdaq Stockholm och tillhör segmentet MidCap och sektor industri. Nobina AB utgör det övergripande moderbolaget i Nobinakoncernen (Nobina). Huvudkontorets adress är Armégatan 38, 171 71 Solna.

Nobina ABs verksamhet består i att genom sina dotterbolag tillhandahålla reguljär kontraktsreglerad busstrafik till kollektivtrafikmyndigheter i Sverige, Norge, Danmark och Finland. Utöver kontraktsreglerad busstrafik erbjuder Nobina även expressbusstjänster över stora delar av Sverige. Nobina AB är ett holdingbolag vars huvudsakliga tillgång utgörs av investeringen i sina dotterbolag. Resultaträkningen och balansräkningen för moderbolaget respektive totalresultatrapporten och balansrapporten för koncernen har godkänts för publicering enligt styrelsebeslut den 26 april 2018. Resultaträkningen och balansräkningen för moderbolaget respektive totalresultatrapporten och balansrapporten för koncernen blir föremål för fastställelse på årsstämman den 31 maj 2018, i Stockholm. Om ingen presenteras anges belopp i miljoner SEK (MSEK) eller annan angiven valuta och avser perioden 1 mars–28 februari året efter för resultat och kassaflödesrelaterade poster respektive den 28 februari för poster relaterade till finansiell ställning.

Tillämpade regelverk

Koncernredovisningen har i likhet med föregående år upprättats i enlighet med International Financial Reporting Standards (IFRS) sådana de antagits av EU och med tillämpning av RFR 1 "Kompletterande redovisningsregler för koncerner" samt den svenska årsredovisningslagen samt andra uttalanden. Rekommendationen ska tillämpas av juridiska personer vars värdepapper vid rapporteringsperiodens slut är noterade på svensk börs eller auktoriserad marknadsplats och specificera de regler och tillägg till IFRS upplysningskrav, som föranleds av bestämmelserna i årsredovisningslagen. Årsredovisningen för moderbolaget är upprättad enligt årsredovisningslagen samt rekommendationen RFR 2 "Redovisningsregler för juridiska personer" och uttalanden utgivna av Rådet för finansiell rapportering. Moderföretaget tillämpar samma redovisningsprinciper som koncernen utom i de fall som anges under avsnittet "Moderföretagets redovisningsprinciper".

De avvikelser som förekommer föranleds av begränsningar i möjligheterna att tillämpa IFRS i moderföretaget till följd av årsredovisningslagen samt i vissa fall av skatteskäl.

Att upprätta rapporter i överensstämmelse med IFRS kräver användning av en del viktiga redovisningsmässiga uppskattningar. Vidare krävs att ledningen gör vissa bedömningar vid tillämpning av företagets redovisnings- och fortlevnadsprinciper. Under avsnittet "bedömningar och uppskattningar i de finansiella rapporterna" finns de områden som innefattar en hög grad av bedömning eller sådana områden där antaganden och uppskattningar är av väsentlig betydelse för koncernredovisningen.

Värderingsgrunder vid upprättande av moderbolagets och koncernens finansiella rapporter

Tillgångar och skulder är redovisade till historiska anskaffningsvärden, förutom vissa finansiella tillgångar och skulder, som värderas till verkligt värde eller upplupet anskaffningsvärde.

Transaktioner som ska elimineras vid konsolidering

Koncerninterna fordringar och skulder, intäkter, kostnader eller realiserade vinster eller förluster som uppkommer från koncerninterna transaktioner mellan koncernföretag, elimineras i sin helhet vid upprättande av koncernredovisningen.

Transaktioner i utländsk valuta

Transaktioner i utländsk valuta omräknas till den funktionella valutan till den valutakurs som föreligger på transaktionsdagen. Funktionell valuta är valutan i de primära ekonomiska miljöer där bolagen bedriver sin verksamhet. Monetära tillgångar och skulder i utländsk valuta räknas om till den funktionella valutan till den valutakurs som föreligger på balansdagen. Valutakursdifferenser som uppstår vid omräkningarna redovisas i resultaträkningen. Utländska dotterbolags räkenskaper vars funktionella valuta är annan än SEK omräknas till balansdagens valutakurs vad gäller balansräkningsposter. Resultaträkningens poster omräknas till årets medelkurs.

Bedömningar och uppskattningar i de finansiella rapporterna

Vid upprättande av de finansiella rapporterna måste företagsledningen och styrelsen göra bedömningar och antaganden som påverkar redovisade tillgångs- och skuldposter respektive intäkt- och kostnadsposter samt därmed sammanhängande upplysningar om eventualposter. Dessa bedömningar baseras på historiska erfarenheter och de olika antaganden som ledningen och styrelsen bedömer vara rimliga under rådande omständigheter. Härigenom dragna slutsatser utgör grunden för avgörande rörande redovisade värden på tillgångar och skulder, i de fall dessa inte utan vidare kan fastställas genom information från andra källor. Faktiskt utfall kan skilja sig från dessa bedömningar om andra antaganden skulle göras eller andra förutsättningar vara för handen, med betydande inverkan på Nobinas resultat och ställning. Vissa antaganden om framtiden och vissa uppskattningar och bedömningar per balansdagen, har särskild betydelse för värderingen av tillgångarna och skulderna i balansräkningen. Risken för förändringar av bokförda värden under nästföljande år, på grund av att antaganden eller uppskattningar kan behöva ändras, bedöms främst föreligga inom följande områden:

Intäktsredovisning

Intäktsredovisningen baseras på gällande kontraktsvillkor och efter faktiskt utförd trafikproduktion. Återkommande så genomförs förhandlingar om förändrade leveras- och ersättning inom vissa kontrakt. Emellanåt leder förhandlingarna till materiella ersättningsändringar. Så snart en nivå för ändring kan anses som säker baserat på aktuellt förhandlingsläge, reflekteras den i intäktsredovisningen. Ofta är även retroaktiv förändring aktuell.

Nedskrivning av goodwill

Nedskrivningsbehov avseende det redovisade värdet på goodwill prövas årligen och i övrigt närhelst händelser indikerar att redovisat värde för en tillgång inte kan återvinnas. Vid bedömning av kassagenererande enheters återvinningsvärde för eventuellt nedskrivningsbehov av goodwill, har flera antaganden om framtida förhållanden och uppskattningar gjorts. Prognoser för framtida kassaflöden baseras på bästa möjliga bedömningar av framtida intäkter, som bland annat kan påverkas av framtida förändringar i gällande villkor i trafikavtalen samt rörelsekostnadsutveckling, vilka i sin tur grundas på historisk information, allmänna marknadsförutsättningar samt annan tillgänglig information. Prognoserna är upprättade utifrån koncernens segment och grundar sig på respektive bolags resultat före avskrivningar inklusive leasingkostnader för fordon (bussar). Kassaflödesprognoserna nuvärdeberäknas med en skälig diskonteringsränta för kapital plus en rimlig riskpremie vid tidpunkten för värdering, se not 12.

Övertaliga fordon (bussar)

Innan fordon anses som övertaliga görs ett flertal antaganden om framtida omplaceringalternativ. Är ett fordon övertaligt görs uppskattningar om framtida försäljningsvärden. Avseende fordon som ledningen bedömt vara övertaliga, har värdering skett till verkligt värde, se not 13.

Not 1 forts.

Nyttjandeperiod för fordon (bussar)

Vid bedömning om nyttjandeperioden för standardfordon (bussar) överensstämmer med verklig nyttjandeperiod, görs ett flertal antaganden om framtida förhållanden. Ledningen för koncernen anser att nyttjandeperioden motsvarar det genomsnittliga kontraktet, som är åtta år med möjlighet till förlängning upp till sex år, det vill säga totalt 14 år.

Skattefordran

Vid bedömning om värdering ska ske av tidigare ackumulerade underskottsavdrag, se not 16, har ledningen för koncernen beslutat att redovisa en del av koncernens nuvarande underskottsavdrag. Uppskjuten skatt har beräknats med tillämpning av de skattesatser som är beslutade och som förväntas gälla när den berörda uppskjutna skattefordran realiseras eller skatteskulden regleras. Uppskjutna skattefordringar redovisas i den omfattning det är troligt att framtida skattemässiga överskott kommer att finnas tillgängliga, mot vilka de temporära skillnaderna kan utnyttjas. Merparten av underskottsavdragen är hänförliga till länder med lång eller obegränsad nyttjandetid. Uppskjuten skattefordran avseende avdragsgilla temporära skillnader och outnyttjade förlustavdrag har redovisats i den mån de beräknas kunna utnyttjas inom överskådlig framtid och bedömts vara sannolika.

Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser

De mest väsentliga antaganden som ledningen måste göra i samband med den försäkringstekniska beräkningen av pensionsförpliktelser och pensionskostnader berör diskonteringsränta, förväntad avkastning på förvaltningstillgångar, förväntad löneökningstakt och framtida pensionsökningstakt.

Faktor diskonteringsränta avspeglar den räntenivå vid vilken pensionsförpliktelserna skulle kunna lösas i sin helhet. Den räntesats som används för diskontering av pensionsförpliktelserna ska fastställas genom hänvisning till den marknadsmässiga avkastningen på förstaklassiga bostadsobligationer vid rapporteringsperiodens slut. Faktor förväntad årlig avkastning på förvaltningstillgångar avspeglar den förväntade genomsnittliga avkastningen på befintliga investeringar.

Förvaltningstillgångarna består huvudsakligen av räntebärande papper. Faktor förväntad årlig löneökningstakt avspeglar förväntade framtida löneökningar samt sammansatt effekt av inflation och tjänsteålder. Bedömningen baseras på historiska uppgifter om löneökningar och på den förväntade framtida inflationstakten. Faktor framtida pensionsökningstakt bedöms utifrån de anställdas nuvarande åldersfördelning och förväntad personalomsättning.

Nya redovisningsprinciper

Nya och förändrade väsentliga standarder och tolkningar som ännu inte trätt i kraft under 2017/2018

- **IFRS 9** Finansiella instrument. Denna standard är en del i en fullständig omarbetning av den nuvarande standarden IAS 39. Standarden innebär en minskning av antalet värderingskategorier för finansiella tillgångar och innebär att huvudkategorierna redovisas till anskaffningsvärde (upplupet anskaffningsvärde) respektive verkligt värde via resultaträkningen. Denna första del av standarden kommer att kompletteras med regler om nedskrivningar, säkringsredovisning och kvittning i balansräkningen. IFRS 9 skall tillämpas för räkenskapsår som påbörjas den 1 januari 2018 eller senare.
- **IFRS 15** är den nya standarden för intäktsredovisning. En intäkt redovisas när kunden erhåller kontroll över den försålda varan eller tjänsten. En kund har kontroll över en vara eller tjänst när den kan bestämma över användningen av denna tillgång och erhålla kvarvarande nyttan av den. IFRS 15 gäller från den 1 januari 2018 eller senare.
- **IFRS 16** är den nya standarden för redovisning av leasing. Standarden innebär förändringar framför allt för leasetagaren. Begreppet operationell leasing försvinner och istället ska en "right-of-use asset" och en leasingsskuld redovisas för merparten av leasingavtalen. IFRS 16 gäller från den 1 januari 2019 eller senare.

Beskrivning och värdering av nya redovisningsprinciper, som ännu inte trätt i kraft under 2017/2018

Införande av **IFRS 9**, kommer att påverka Nobinakoncernen genom ändrade principer för reservering och nedskrivning av kreditförluster. Kreditvärderingmodellen enligt IFRS 9 bygger på en tre stegsmodell, där redovisningen ska ta sin utgångspunkt i förväntade kreditförluster i samband med att man ställer ut en faktura. Effekterna av IFRS 9 förväntas inte medföra några större effekter på Nobinakoncernens resultat- och balansräkning. Nobinakoncernen avser att implementera IFRS 9, med räkenskapsåret som påbörjas i mars 2018 (2018/2019).

IFRS 15

Har till uppgift att ersätta samtliga nuvarande regelverk, med ett nytt gemensamt regelverk för intäktsredovisning. En intäkt redovisas när kunden erhåller kontroll över den försålda varan eller tjänsten och kunden har kontroll över varan eller tjänsten, när den kan bestämma över användningen av denna tillgång och erhålla kvarvarande nyttan av denna. Nobinakoncernen har fortsatt under verksamhetsåret, med att identifiera, klassificera och analysera koncernen ingående kundavtal enligt IFRS 15, med interna workshops med kompletterande inhyrd extern IFRS kompetens, för att tolka och identifiera ingångna prestationsåtaganden. Nobinakoncernens avtalsformer är idag **1) trafikavtal för upphandlad trafikproduktion**, som föregås av ett upphandlat trafikavtal, som är undertecknat av båda parter, där det framgår köparens och säljarens rättigheter och förpliktelser, leveransvillkor, bonusförutsättningar, viten för tex inställda turer samt betalningsvillkor etc. Betalningsvillkoren för upphandlad trafik skiljer sig mellan Nobinas olika trafikavtal, där likvidregleringsbeloppen följer i regel en avtalad likvidregleringsplan. Slutregleringen mellan likvidreglerat belopp och faktiskt produktionsutfall, regleras enligt avtal antingen efterföljande månad-, kvartal eller året efter utförd trafikproduktion. **2) Passagerarintäkter**, där parternas rättigheter och skyldigheter accepteras via en genomförd likvidtransaktion (biljettinköp) och i nära anslutning till att tjänsten levereras. **3) Beställningstrafik och övriga intäkter**, omfattas idag av en accepterad offert eller faktura, i nära anslutning till att tjänsterna levereras av Nobinakoncernen. Betalningsvillkoren för beställningstrafik och övriga intäkter, kan variera mellan förskott, efterskott med 10–30 dagars kreditvillkor, beroende på kundens kreditnivå.

Nobinas intäktsströmmar för upphandlad trafikproduktion

Den största delen av Nobinas intäkter utgörs av ersättning från tidtabells-lagd busstrafik hänförliga till trafikhuvumannaavtal som löper på fem till åtta år, med option till förlängning på ett till två år. Antalet trafikavtal för upphandlad trafikproduktion uppgår idag till 69 i Nobina Sverige, 6 avtal i Nobina Danmark, 8 avtal i Nobina Norge och 25 avtal i Nobina Finland. Option till förlängning av gällande trafikavtal, ger varken trafikhuvudmannen eller bolaget någon speciell förmån, varför värdering av optionsvärdet inte värderas i det totala kontraktsvärdet. Ett utnyttjande av en optionsförlängning, är att betraktas som ett nytt trafikavtal i befintlig struktur. För samtliga intäktsflöden, oavsett betalningsströmmarna i kontraktets drift, redovisar Nobina intäkterna när tjänsterna är utförda och överförd till kund. I avtalen mellan operatör och trafikhuvudman, återfinns parternas kommersiella villkor, tex vem som ansvarar för drift av trafik, driftstörningar, minskad eller utökad trafikvolym, optionsförlängning etc. Merparten av tjänsterna som Nobinakoncernen levererar i upphandlad trafik, är att betrakta som en serie integrerade tjänster som utgör den sammanlagda prestationen över tid, där kunden kan dra nytta av tjänsterna vid varje enskild tidsangivelse. Trafikhuvudmannen har rätt att öka eller minska avtalad produktionsvolym, enligt avtalad produktionsintervall. Förändring av gällande trafikproduktion, inom en avtalad frivolym i kontraktet, ger inte trafikhuvudmannen någon väsentlig förmån, varför samtliga intäkter redovisas som ett åtagande för operatören. Nobinakoncernen kan ibland få betala viten vid tex inställda turer etc. Viten redovisas som en intäktsreduktion till skillnad mot tidigare år då detta redovisats som en kostnad i Nobinakoncernens resultaträkning. Viten redovisas i samma period, som när tjänsterna är utförda och överförda till kund.

Not 1 forts.

Ersättningsformerna för avtalad trafik för Nobinakoncernen kan vara produktionsavtal och incitamentsavtal.

Avtalsform – produktionsavtal

Cirka 80 procent av Nobinas trafikhuvudmannavtal är så kallade produktionsavtal, där ersättningen är helt baserad på antalet kilometer eller timmar som körs och är helt oberoende av antalet passagerare. Ersättningsans storlek är ofta knuten till vissa kostnadsindex för att kompensera trafikföretagen för kostnadsökningar under kontraktens löptid. Ersättningarna justeras under kontraktstiden utifrån förändringar i dessa index. Nobina justerar sina intäkter under kontraktperioden enligt de överenskomna indexjusteringarna.

Avtalsform – incitamentsavtal

Nobinas trafikavtal kan också vara konstruerade så att hela eller delar av ersättningarna är baserade på antalet passagerare, så kallade incitamentsavtal, cirka 20 procent av de totala kontraktintäkterna. Intäkterna för dessa kontrakt redovisas på den dagen resenärer reser med Nobina.

Rörliga intäkter som ingår i avtalsformerna produktion- och incitamentsavtal

Nobinakoncernens trafikavtal omfattar i vissa fall, även en rörlig del för beräknad och erhållen kvalitets- och prestationsersättning för utförd trafikproduktion. Intäktsredovisning sker efter det mest sannolika utfallsbeloppet. Likvidreglering av tilldelad kvalitets- och prestationsersättning, sker antingen månad-, kvartal- eller helårsvis i efterskott, beroende trafikavtalens avtalade förutsättningar, där avstämning sker mellan Nobinakoncernen och trafikhuvudmannen.

Övriga intäktsströmmar

Expressbusstrafik

Intäkter från passagerarintäkter hänförs till biljettintäkter från resenärer, som Swebus Express AB transporterar. Intäkterna redovisas den dagen resenärer reser med Nobina. Förskottsbetalning förekommer, då betalningen utförs i nära anslutning till resan. Merparten av Swebus biljettförsäljning sker via webben webbus.se, som förköp inför en avresa. Kunden väljer på web-sidan varifrån man vill resa samt önskat resmål och köper biljetten för hela sträckan. Det är inte alltid som Swebus trafikerar hela eller delar av resan själv, men kunden kan trots detta boka hela resan på webbus.se. Kunden uppfattar det som om att hela biljetten säljs av Swebus oavsett vem som utför trafiken. Kunden godkänner köpvillkoren som är Swebus villkor, trots att det kan vara en annan aktör som trafikerar resan. Swebus ansvarar för hela resan gentemot kunden, tar kreditrisken och om kunden inte är nöjd med resan, kan kunden klaga till Swebus. Swebus har ett antal tjänster som kan köpas till resan tex platsgaranti, avboknings- och ombokningsskydd etc, även om inte resan trafikeras av Swebus. Swebus är huvudman för tjänsten eftersom företaget kontrollerar hela affären, kreditrisker, förseningar, överbokningar och kundklagomål, genom att affären styrs via Swebus hemsida. Swebus prissätter hela resan. En del av biljettersättningen som erläggs från kunden, betalas åter till eventuella samarbetspartners baserat på ett pris i samarbetsavtalen. Således redovisar Swebus hela biljettintäkten gentemot sina kunder, som intäkt i verksamhet oavsett vem som utför trafikuppdraget.

Beställningstrafik

Nobina bedriver utöver kontrakterad kollektivtrafik och passagerarintäkter även avtalad behovsstyrd trafik, som vi kallar beställningstrafik. Denna trafik är ett komplement till Nobinakoncernens övriga verksamhet. Utgångspunkten är att i de flesta av Nobinas trafikavtal finns i regel även ett utrymme att använda trafikavtalets fordon fritt inom vissa begränsningar för kommersiell trafik, där intäkterna kan antingen komma från en uppdragsgivare, privatperson eller fristående företag. Intäkterna redovisas den dagen när Nobina utför trafikuppdraget och tjänsterna övergår till kunden.

Övriga tjänster

Övriga tjänster kan vara uthyrning av kontorsplatser, försäljning av drivmedel eller underhållstjänster. Samtliga övriga intäkter redovisas när varorna levereras eller tjänsterna utförs. Utöver angivna övriga intäkter, redovisas erhållna bidrag tex arbetsmarknadsbidrag, bidrag för teknikutveckling etc, under rubriken övriga intäkter. I de fall intäkterna erhålls genom korttidsuthyrning av bussar fördelas intäkterna jämt över perioden.

ÖVERGÅNGSREGLER OCH EFFEKTER VID INFÖRANDE AV IFRS 15

Nobinakoncern har vid sin analys, kvantifierat bedömda effekter av IFRS 15 och inga övergångseffekter har identifierats. Endast minder omklassificeringar, mellan redovisade intäkter och övriga externa kostnader uppgående till minus 55 MSEK i intäktsreduktion per helår och plus 55 MSEK som kostnadsreduktion bland övriga externa kostnader. Således ingen effekt på rörelse-, årets resultat eller balansräkning. Nobinakoncernen avser att implementera IFRS 15, för räkenskapsåret som påbörjas i mars 2018 (2018/2019), med retroaktiv tillämpning av räkenskapsåret 2017/2018, med justeringar av samtliga perioder som presenteras.

IFRS 16

Den nya IFRS 16 standarden tar bort klassificeringen av leasingavtal mellan operationella eller finansiella åtaganden såsom krävs enligt IAS 17. Enligt den nya modellen resulterar alla leasingavtal i att leasingtagaren ges rätten att förfoga över en tillgång vid leasingavtalets början och om betalningar görs över tid också erhålla finansiering. Leasingperioden definieras som den icke uppsägningsbara perioden plus förlängningsperioden, vilka leasetagaren med rimlig sannolikhet kan förväntas utnyttja. Den nya standarden har en kontrollmodell och mindre lättnadsregler (ej väsentliga leasingavtal), när man ska fastställa vilka leasingavtal som omfattas enligt IFRS 16. Leasetagaren ska redovisa tillgångar och skulder för samtliga leasingavtal med kontraktstid längre än 12 månader och när det underliggande tillgången är av större värde. I resultaträkningen redovisa avskrivningar på leasade tillgångar och räntekostnader på leasing-skulder i resultaträkningen. Nobinakoncernen redovisar i dag merparten av sina leasingavtal (bussar) enligt finansiell leasing (tillgång och skulder i balansräkningen) i koncernen, varmed mindre del av koncernens kvarvarande operationella leasingavtal (bussar), se not 6, och hyror, fastighetstillbehör kommer att omfattas av IFRS 16. Effekterna av IFRS 16 bedöms komma att påverka Nobinakoncernens balansomslutning med cirka 1 000 MSEK i ökat värde, jämfört med nuvarande balansomslutning för koncernen. Nobina koncernens soliditet bedöms påverkas negativt med cirka minus 3,0 procentenheter. Nettoskuld/EBITDA beräknas påverkas från idag 3,1 till cirka 3,3. Nobinakoncernen avser att implementera IFRS 16, för räkenskapsåret som påbörjas i mars 2019 (2019/2020), med retroaktiv tillämpning av räkenskapsåret 2018/2019, med justering av samtliga perioder som presenteras.

BETYDELSEFULLA REDOVISNINGSPRINCIPER

Koncernredovisning

Koncernredovisningen omfattar samtliga bolag där Nobina AB direkt eller indirekt innehar mer än 50 procent av rösterna eller på annat sätt har det bestämmande inflytandet. Dotterföretag är alla företag (inklusive strukturerade företag) över vilka koncernen har bestämmande inflytande. Koncernen kontrollerar ett företag när den exponeras för eller har rätt till rörlig avkastning från sitt innehav i företaget och har möjlighet att påverka avkastningen genom sitt inflytande i företaget. Dotterföretag inkluderas i koncernredovisningen från och med den dag då det bestämmande inflytandet överförs till koncernen. De exkluderas ur koncernredovisningen från och med den dag då det bestämmande inflytandet upphör. Koncernredovisningen upprättas enligt förvärvsmetoden. Detta innebär att förvärvade dotterföretags tillgångar och skulder, redovisas till verkliga värden enligt en förvärvsanalys, upprättad per förvärvsdagen. Överstiger anskaffningsvärdet för aktier i dotterföretag och eventuellt innehav utan bestäm-

Not 1 forts.

mande inflytande (minoritetsintresse) det verkliga värdet av företags identifierbara nettotillgångar enligt förvärvsanalysen, utgörs skillnaden av koncernmässig goodwill, vilken nedskrivningsprövas enligt "Impairment test". För varje förvärv väljs om innehav utan bestämmande inflytande ska värderas till verkligt värde eller till den proportionella andelen av den förvärvade rörelsens nettotillgångar. Alla förvärvsrelaterade kostnader kostnadsförs. Endast resultat uppkomna efter förvärvstidpunkten ingår i koncernens eget kapital. Resultat från företag som förvärvats under året inkluderas i koncernens redovisning från och med förvärvstidpunkten. Företag som avyttras under året ingår i koncernens resultaträkning med intäkter och kostnader för perioden fram till avyttringstidpunkten.

Segmentsrapportering

Nobina bedriver kontrakterad kollektivtrafik på uppdrag av samhället i stora delar av Sverige samt i storstadsområdena i Danmark, Norge och Finland samt Expresstrafik (Swebus Express) mellan utvalda städer. Den största delen av Nobinakoncernen intäkter kommer från kontrakt med kollektivtrafikmyndigheter som representerar de olika länen. I nästan samtliga fall erhåller kollektivtrafikmyndigheterna biljettintäkterna och kontraktbolagen får en fast ersättning som betalning för de kontrakterade tjänsterna.

Swebus Express (Swebus) trafikerar vissa bestämda sträckor över hela Sverige. Intäkter erhålls från biljettförsäljning till passagerarna. Vissa av bolagen bedriver också beställningstrafik, främst genom att använda fordon och personal under tid då dessa inte är uppbundna av de ordinarie trafikuppdragen.

Koncernens verksamhet rapporteras och styrs på ett sätt som överensstämmer med den interna rapportering, se not 2, som lämnas till bolagens verkställande direktör. Redovisningsprinciperna för de rapporterade segmenten är desamma som de som används i koncernredovisningen. Nobina utvärderar verksamheten i respektive segment baserat på rörelse-resultatet för varje rapporterad rörelsegren och redovisar normalt sett försäljning och överföringar mellan rörelsegrenarna som om de vore till tredje part, det vill säga värderade till marknadspris.

Centrala funktioner

Kostnader för koncerngemensamma stödfunktioner såsom IT, systemförvaltning och juridiktjänster etc, fördelas till rörelsegrenar och länder efter utnyttjandegrad. Allmänna administrationskostnader från Nobina AB (huvudkontor) och andra kostnader som uppkommit på central nivå och som är hänförliga till hela företaget, ingår ej i segmentgrenarnas resultat. Huvudkontoret består av övergripande ledning av koncernen, finansiell administration, kontroller och analyser och icke rörelsedrivande bolag. De operativa tillgångar som ingår i respektive segment innefattar alla rörelse-tillgångar som används i verksamheterna, huvudsakligen Goodwill, immateriella tillgångar, materiella tillgångar, finansiella leasingtillgångar (bussar), lager och kundfordringar. Merparten av tillgångarna är direkt hänförliga till respektive rörelsegren. De operativa skulder som ingår i respektive rörelsegren innefattar alla rörelseskulder som används, upplupna kostnader och förutbetalda intäkter samt finansiella leasingskulder (bussar) som respektive segment nyttjar. Merparten av skulderna är direkt hänförliga till respektive rörelsegren. Beräknad uppskjuten skatt, externa och interna lån, likvida medel, ingår ej i verksamheternas sysselsatta kapital.

Intäktsredovisning

Den största delen av Nobinas intäkter utgörs av ersättning från tidtabells-lagd busstrafik hänförliga till trafikhuvudmannaaftal som löper på fem till tio år, med option till förlängning. Option till förlängning av gällande trafikavtal, ger inte trafikhuvudmannen eller bolaget någon speciell förmån, varför värdering av optionsvärdet inte värderas i det totala kontraktsvärdet. Ett utnyttjande av en optionsförlängning, är att betraktas som ett nytt trafikavtal i befintlig struktur. För samtliga intäktsflöden, oavsett betalningsströmmarna i kontraktets drift, redovisar Nobina intäkterna när

tjänsterna utförda och överförda till kunden. I avtalen mellan operatör och trafikhuvudman, återfinns parternas kommersiella villkor, tex vem som ansvarar för drift av trafik, driftstörningar, minskad eller utökad trafikvolym, optionsförlängning etc. Merparten av tjänsterna som Nobinakoncernen levererar i upphandlad trafik, är att betrakta som en serie integrerade tjänster som utgör den sammanlagda prestationen över tid, där kunden kan dra nytta av tjänsterna vid varje enskild tidsangivelse tex dag. Trafikhuvudmannen har rätt att öka eller minska avtalad trafikproduktionsvolym, enligt avtalad frivolyt i kontraktet. Detta ger inte trafikhuvudmannen någon väsentlig förmån, varför samtliga intäkter redovisas som ett åtagande för operatören.

Avtalsform - produktionsavtal

Merparten av trafikhuvudmannaaftalen är så kallade produktionsavtal, där ersättningen är helt baserad på antalet kilometer eller timmar som körs och är helt oberoende av antalet passagerare. Ersättningarnas storlek är ofta knutna till vissa kostnadsindex för att kompensera trafikföretagen för kostnadsökningar under kontraktens löptid. Ersättningarna justeras under kontraktstiden utifrån förändringar i dessa index. Nobina justerar sina intäkter under kontraktperioden enligt de överenskomna indexjusteringarna.

Avtalsform - incitamentsavtal

Nobinas trafikavtal kan också vara konstruerade så att hela eller delar av ersättningarna är baserade på antalet passagerare, så kallade incitamentsavtal. Intäkterna för dessa kontrakt redovisas på den dagen passageraren reser med Nobina. Ersättning från biljettförsäljning tillfaller inte Nobina, utan vidarebefordras direkt till uppdragsgivarna.

Övriga rörliga intäkter som ingår i avtalsformerna produktionsavtal och incitamentsavtal

Nobinakoncernens trafikavtal omfattar i vissa fall, även en rörlig del för beräknad och erhållen kvalitets- och prestationsersättning för utförd trafikproduktion. Beräkning sker efter det mest sannolika utfallsbeloppet vid avstämning mellan Nobinakoncernen och trafikhuvudmannen.

Beställningstrafik

Nobina bedriver utöver kontrakterad kollektivtrafik även avtalad behovsstyrd trafik, som vi kallar beställningstrafik. Denna trafik är ett komplement till Nobinas övriga verksamhet. Utgångspunkten är att i de flesta av Nobinas trafikavtal är att det finns ett utrymme att använda trafikavtalets fordon fritt inom vissa begränsningar för kommersiell trafik, där intäkterna kommer från en uppdragsgivare som antingen är en privatperson eller företag. Beställningstrafik är inte en del av det kontrakterade kollektivtrafikavtalet. Intäkterna redovisas den dagen när Nobina utför trafikuppdraget.

Passagerarintäkter

Intäkter från trafik från Swebus Express hänförs till biljettintäkter från passagerarna. Intäkterna redovisas den dagen då passageraren reser med Nobina.

Övriga intäkter

Intäkter i form av kontorsplatser, försäljning av drivmedel och underhållstjänster redovisas när varorna levereras och tjänsterna utförs. Utöver angivna övriga intäkter, redovisas erhållna bidrag tex arbetsmarknadsbidrag, bidrag för teknikutveckling etc, under rubriken övriga intäkter. I de fall intäkter erhålls genom korttidsuthyrning av bussar fördelas intäkterna jämt över perioden.

Kostnader

Koncernens rörelsekostnader avser huvudsakligen drivmedel, däck, operationella leasingkostnader för fordon, personalkostnader, vilket inkluderar löner, sociala kostnader, pensioner, kostnader för inhyrda bussförare, samt avskrivningskostnader för finansiellt leasade fordon och ägda fordon.

Not 1 forts.

Utvecklingskostnader

Nobina bedriver ingen forskningsutveckling som resulterar i några väsentliga immateriella tillgångar. Viss utvecklingsverksamhet förekommer dock, som inte resulterat i några väsentliga materiella kostnader.

Leasing

Leasing klassificeras i koncernredovisningen antingen som finansiell leasing eller operationell leasing. Huvuddelen av Nobinas leasing är klassificerad som finansiell leasing, se not 6. Vid finansiell leasing överförs de huvudsakliga ekonomiska riskerna och fördelarna till leasetagaren. Om detta inte är fallet betraktas avtalet som operationell leasing. Finansiell leasing redovisas som anläggningstillgång i balansräkningen och motsvarande leasingåtagande redovisas som skuld. Tillgången och skulden vid leasingavtalets ingång beräknas som det lägsta av verkligt värde och nuvärdet av framtida leasingbetalningar. Tillgångar enligt finansiella leasingavtal skrivs av över beräknad nyttjandetid enligt samma grunder som för liknande anläggningsgrupper. Nyttjandeperioderna följer inte leasingavtalens betalningstider, då bolaget anser sig ha nytta av det leasade fordonet längre än det finansiella åtagandet. Betalningen av leasingavgifterna delas upp i finansiella kostnader och amortering av skulden på ett sådant sätt att en genomsnittlig räntesats uppnås på den redovisade skulden. I resultaträkningen redovisas leasingkostnaderna som avskrivningar och räntekostnader.

Vid operationell leasing redovisas inga tillgångar eller skulder i balansräkningen. I resultaträkningen redovisas leasingkostnaderna linjärt över kontraktets löptid.

Avskrivningar

Avskrivningar av immateriella och materiella anläggningstillgångar baseras på historiska anskaffningsvärden och bedömda nyttjandeperioder för olika grupper av anläggningstillgångar. Avskrivning sker linjärt över nyttjandeperioden till ett bedömt restvärde. Avseende under året anskaffade tillgångar beräknas avskrivningarna från anskaffningstidpunkten.

Aktuella nyttjandeperioder

Övriga immateriella tillgångar

Programvaruutveckling	max 3 år
-----------------------	----------

Datorer	3 år
---------	------

Kontorsmaskiner och möbler	5 år
----------------------------	------

Fordon

Standardbussar	14 år
----------------	-------

Långväga bussar	8 år
-----------------	------

Specialbussar	Individuell värdering
---------------	-----------------------

Ombyggnad i hyrda lokaler	5 år, dock maximalt kontraktstidens längd
---------------------------	---

Realisationsresultat vid försäljning av anläggningstillgångar (bussar)

Försäljning av anläggningstillgångar (bussar) redovisas till försäljningsbeloppet minus bokfört restvärde. Nedskrivning av övertaliga bussar, som ännu inte försålts, redovisas även under denna rubrik, se not 8.

Finansiella intäkter och kostnader

Finansiella intäkter och kostnader består av ränteutgifter på bankmedel, fonderade pensionsmedel och fordringar, räntekostnader på lån, räntekostnader på finansiellt leasade fordon, räntedelen i pensionsåtaganden samt realiserade och orealiserade vinster och förluster hänförliga till finansieringen. Ränteutgifter och räntekostnader resultatförs i den period de uppstår.

Inkomstskatter

Koncernens skatter utgörs av aktuell skatt samt uppskjuten skatt. Inkomstskatter redovisas i resultaträkningen, såvida inte den underliggande

transaktionen redovisas direkt mot eget kapital eller övrigt totalresultat. I sådana fall redovisas även den tillhörande skatteeffekten direkt mot eget kapital eller i övrigt totalresultat. Aktuell skatt beräknas på det skattepliktiga resultatet för året. Uppskjuten skatt beräknas utifrån temporära skillnader mellan redovisade värden och skattemässiga värden på tillgångar och skulder samt skatt på koncernens skattemässiga underskott. Uppskjuten skatt beräknas enligt gällande skattesats för respektive land. Uppskjuten skattefordran redovisas endast i den utsträckning det är sannolikt att denna kan utnyttjas mot framtida beskattningsbara vinster. Skattelagstiftningen i Sverige och Finland medger avsättning till särskilda reserver och fonder, vilka utgör temporära skillnader. Härigenom kan företagen inom vissa gränser disponera och kvarhålla redovisade vinster i rörelsen utan att de omedelbart beskattas. De obeskattade reserverna blir föremål för beskattning först då de upplöses. Under de år då verksamheten går med förlust kan dock de obeskattade reserverna tas i anspråk för att täcka förlusten utan att någon beskattning blir aktuell. I koncernens balansräkning redovisas de enskilda bolagens obeskattade reserver uppdelade på eget kapital och uppskjuten skatteskuld. I resultaträkningen redovisas som uppskjuten skatt bland annat den skatt som är hänförlig till årets förändring av obeskattade reserver. Uppskjutna skattefordringar och skatteskulder netto redovisas då det föreligger en legal rätt att kvitta aktuella skattefordringar mot aktuella skatteskulder och de uppskjutna skatterna avser samma skattesubjekt och samma skattemyndighet.

Immateriella och materiella anläggningstillgångar Goodwill

Goodwill värderas efter det första redovisningstillfället, till anskaffningsvärde efter avdrag för eventuella ackumulerade nedskrivningar. Goodwill skrivs inte av, men testas årligen och oftare om det finns indikationer på värdenedgång. Nedskrivningar återförs inte. I syfte att kunna pröva nedskrivningsbehovet allokteras goodwill, till koncernens kassagenererade enheter, som sammanfaller med de som används i segmentsredovisningen. Återvinningsbart belopp fastställs baserat på beräkningar av nyttjandevärde. Återvinningsvärdet är det högsta av nyttjandevärdet och nettoförsäljningsvärdet. Beräkningarna utgår från en intern bedömning av de närmaste fyra åren med olika tillväxttakter per segmentsområde. Förväntade framtida kassaflöden enligt dessa bedömningar utgör grunden för beräkningen. Härvid har rörelsekapitalförändringar och investeringsbehov beaktats. Om en sådan analys indikerar att redovisat värde är högre än återvinningsvärdet, vilket är det högsta av verkligt värde och nyttjandevärdet, görs en nedskrivning mellan skillnaden mellan goodwillvärdets redovisade värde och återvinningsvärdet. Nyttjandevärde mäts som av tillgången genererade förväntade framtida diskonterade kassaflöden.

Övriga immateriella och materiella anläggningstillgångar

Övriga immateriella och materiella anläggningstillgångar redovisas till anskaffningsvärde med avdrag för avskrivningar och eventuella nedskrivningar. Anskaffningsvärdet utgörs av inköpspriset samt kostnader som är direkt hänförliga till tillgången för att få den på plats och i skick för att kunna nyttjas. Från inköpspriset dras eventuella rabatter och bonusar av från anskaffningsvärdet. Övriga immateriella anläggningstillgångar består till huvuddelen av externt balanserade utvecklingskostnader, huvudsakligen mjukvara. Egenutvecklad programvara och underhåll av programvara kostnadsförs när de uppstår. En materiell tillgång redovisas som tillgång när anskaffningsvärdet kan beräknas på ett tillförlitligt sätt och det på basis av tillgänglig information är sannolikt att den framtida ekonomiska nyttan som är förknippad med innehavet kommer till företagets del. Tidpunkten när en materiell anläggningstillgång redovisas är vid leveranstidpunkten, angiven på fakturan eller följesedel. Bokförda värden på anläggningstillgångar prövas löpande för att fastställa eventuella nedskrivningsbehov. Om det vid bokslutstidpunkten föreligger en indikation på att en anläggningstillgång minskat i värde sker en beräkning av tillgångens nettoförsäljningsvärde och nyttjandevärde. Nettoförsäljningsvärdet utgörs av det pris som beräknas kunna uppnås vid försäljning av tillgången med avdrag för försäljningskostnader. Nedskrivningsbehov anses föreligga för anläggningstillgångar om nuvärdet av framtida kassaflödet från dessa tillgångar understiger deras bokförda värde. Nedskriv-

Not 1 forts.

ningsbeloppet utgörs av skillnaden mellan det högsta av nyttjandevärdet eller nettoförsäljningsvärdet och bokfört värde. För anläggningstillgångar som skall avyttras beräknas eventuellt nedskrivningsbelopp som skillnaden mellan beräknad försäljningsintäkt med avdrag för därmed sammanhängande kostnader och tillgångens bokförda värde.

Lager

I lager ingår reservdelar som inköpts huvudsakligen för reparation av egna eller förhyrda bussar samt lagerförd drivmedel. Lagret värderas till det lägsta av anskaffningsvärdet enligt först in/först ut-metoden respektive verkligt värde. Erforderliga reserveringar sker för inkurans dels genom individuell värdering, dels genom kollektiv värdering.

Finansiella tillgångar och skulder och andra finansiella instrument

Finansiella instrument redovisas initialt till anskaffningsvärde motsvarande instrumentets verkliga värde med tillägg för transaktionskostnader för alla finansiella instrument förutom de som tillhör kategorin finansiella tillgångar som redovisas till verkligt värde över resultaträkningen. Redovisning sker därefter beroende av hur de har klassificerats enligt nedan.

En finansiell tillgång eller finansiell skuld tas upp i balansräkningen när bolaget blir part till instrumentets avtalsmässiga villkor. Kundfordringar tas upp i balansräkningen när faktura har skickats. Skuld tas upp när motparten har presterat och avtalsenlig skyldighet föreligger att betala, även om faktura ännu inte mottagits. Leverantörsskulder tas upp när faktura mottagits.

En finansiell tillgång tas bort från balansräkningen när rättigheterna i avtalet realiserar, förfaller eller bolaget förlorar kontrollen över dem. Detsamma gäller för del av en finansiell tillgång. En finansiell skuld tas bort från balansräkningen när förpliktelsen i avtalet fullgörs eller på annat sätt utsläcks. Detsamma gäller för del av en finansiell skuld. Vid varje rapporttillfälle utvärderas om det finns objektiva indikationer på att en finansiell tillgång eller grupp av finansiella tillgångar är i behov av nedskrivning. Koncernen har inte tillämpat någon säkringsredovisning för räkenskapsåren 2017/2018 och 2016/2017.

Finansiella tillgångar och skulder värderade till verkligt värde via resultaträkningen

Tillgångar och skulder i denna kategori består av derivat som löpande värderas till verkligt värde med värdeförändringar redovisade i resultaträkningen. Verkliga värden har baserats på priser noterade på en aktiv marknad, vilket motsvarar nivå 1 enligt IFRS.

Gränsdragning mellan kortfristiga och långfristiga poster

Finansiella tillgångar och skulder med förfallotidpunkt mer än ett år efter rapportperiodens slut redovisas som långfristiga. Övriga finansiella tillgångar och skulder redovisas som kortfristiga. Finansiella tillgångar och skulder tas bort från balansrapporten med tillämpning av likviditets redovisning.

Lånefordringar och kundfordringar

Fordringar redovisas till det belopp som förväntas inflyta efter avdrag för osäkra fordringar som bedömts individuellt. Då fordrans förväntade löptid är kort, redovisas värdet till nominellt belopp utan diskontering. Nedskrivning av fordringar redovisas i rörelsens kostnader.

Spärrade bankmedel

Spärrade bankmedel består av mindre depositioner, för framtida avtalade åtaganden.

Likvida medel

Likvida medel består av kassamedel samt omedelbart tillgängliga tillgodohavanden hos banker. I balansräkningen redovisas utnyttjad checkräkningskredit i posten kortfristiga räntebärande skulder. Nobina AB är huvudkontohavare för koncernens cashpool. Fordringar och skulder inom koncernens cashpool, redovisas som kortfristiga fordringar och skulder med Nobina AB.

Andra finansiella skulder

Skulder klassificeras som andra finansiella skulder vilket innebär att de initialt redovisas till erhållet belopp efter avdrag för transaktionskostnader. Avgifter som betalas för långfristig upplåning, kostnadsförs över lånets löptid.

Efter anskaffningstidpunkten värderas skulderna till upplupet anskaffningsvärde enligt effektivräntemetoden. Leverantörsskulder klassificeras i kategorin andra finansiella skulder. Leverantörsskulder har kort förväntad löptid och värderas utan diskontering till nominellt belopp.

Nedskrivning av finansiella tillgångar

Eventuellt nedskrivningsbehov på finansiella tillgångar tillhörande kategorierna som hålls till förfall och lånefordringar och kundfordringar vilka redovisas till upplupet anskaffningsvärde, beräknas som nuvärdet av framtida kassaflöden diskonterade med den effektiva ränta som gällde då tillgången redovisades första gången. Tillgångar med en kortare löptid än ett år diskonteras inte. Nedskrivningar av investeringar som hålls till förfall och lånefordringar och kundfordringar som redovisas till upplupet anskaffningsvärde återförs om en senare ökning av återvinningsvärdet objektivt kan hänföras till en händelse som inträffat efter det att nedskrivningen gjordes.

Övriga avsättningar och avsättningar för pensioner och eventualposter

En avsättning redovisas i balansräkningen när koncernen har en befintlig legal eller informell förpliktelse som en följd av en inträffad händelse, och där det är troligt att ett utflöde av ekonomiska resurser kommer att krävas för att reglera förpliktelsen samt en tillförlitlig uppskattning av beloppet kan göras. Där effekten av tidpunkten för betalning är väsentlig, beräknas avsättningar genom diskontering av det förväntade framtida kassaflödet till en räntesats före skatt som återspeglar aktuella marknadsbedömningar av pengars värde.

Ersättningar vid uppsägning

En avsättning redovisas om koncernen beslutat om en större verksamhetsförändring där företaget är bevisligen förpliktad att avsluta flera anställningar, före den normala tidpunkten. I de fall företaget säger upp personal upprättas en detaljerad plan som minst innehåller arbetsplats och ersättningar för varje person och tiden för planens genomförande.

Förlustkontrakt

En stor andel av intäkterna hänförs till kontrakt med kollektivtrafikmyndigheter där kontrakten löper mellan fem och tio år. Kontraktsvillkoren stipulerar vanligen att intäkterna ska räknas upp enligt fastställda index, antingen konsumentprisindex eller olika producentprisindex. På grund av förändrade förhållanden och beroende på att kostnaderna ökar mer än intäkterna kan kontrakten bli ett förlustkontrakt, vilket de är när de återstående kontrakterade intäkterna inte är tillräckliga för att täcka kostnaderna hänförliga till kontrakten för att fullgöra kontraktsåtagandet. En avsättning för framtida förluster görs då i den period ledningen identifierat kontraktet som ett förlustkontrakt. Förlusten beräknas genom att inkludera direkta och indirekta kostnader hänförliga till kontraktet inklusive avskrivningar på bussar som utnyttjas för att fullgöra åtagandet. Avsättningen görs på trafik huvudmannanivå i de fall det finns en naturlig koppling mellan de olika kontrakten. I ett anbudsförfarande kan anbud läggas på flera kontrakt, där vissa är lönsamma och andra förlustbringande men affären som sådan ger ett överskott.

Åtagande mot tredje part

Avsättning sker för skador inträffade på eget fordon, som ej uppfyller trafik-säkerhetskrav eller kontraktskrav, samt mot tredje part. Avsättningen ska täcka framtida åtaganden mot tredje part.

Miljöåtaganden

Avsättning sker för inträffade och beräknade miljöåtaganden på förhyrd mark och markanläggning som nyttjats eller nyttjas inom verksamheten.

Not 1 forts.

Ersättning till anställda

Kortfristiga ersättningar till anställda beräknas utan diskontering och redovisas som kostnad när de relaterade tjänsterna erhålls.

Pensioner

I koncernen finns både avgiftsbestämda och förmånsbestämda pensionsplaner. Pensionsskulder avser förmånsbestämda pensioner och beräknas årligen i koncernen enligt IAS 19 med hjälp av en oberoende aktuarie. I avgiftsbestämda pensionsplaner betalar Nobina en fastställd avgift enligt plan och har inga förpliktelser att betala ytterligare avgifter efter avslutad anställning. I förmånsbestämda pensionsplaner för Nobina Europe AB, utgår ersättning till före detta anställda baserat på lön vid pensioneringen och antal tjänsteår. Koncernen bär risken för att de utfästa ersättningarna utbetalas.

Den svenska verksamhetens pensionsåtaganden omfattas av en förmånsbestämd pensionsplan som omfattar flera arbetsgivare. Planen är försäkrad i det ömsesidiga försäkringsbolaget Alecta. Tillgång till tillräcklig information som gör det möjligt att redovisa koncernens proportionella andel av den förmånsbestämda förpliktelsen och av de förvaltningstillgångar och kostnader som är förbundna med planen saknas. Därför redovisas planen som en avgiftsbestämd plan vilket innebär att erlagda premier redovisas som en personalkostnad. I den svenska verksamheten finns även en förmånsbestämd pensionsplan som är fonderad. Alectas konsolideringsgrad uppgår per den 31 december 2017 till 154 procent (148 procent). Koncernens förpliktelser avseende övriga förmånsbestämda pensionsplaner beräknas separat för varje plan enligt den så kallade Projected Unit Credit Method. Den innebär att förpliktelsen beräknas som nuvärdet av de beräknade framtida pensionsutbetalningarna. Den på så sätt beräknade förpliktelsen jämförs med verkligt värde på förvaltningstillgångar som tryggar utfästelsen. Skillnadsbeloppet redovisas som skuld/tillgång med beaktande av periodisering av aktuariella vinster och förluster. Beräkningen av de framtida utbetalningarna baseras på aktuariella antaganden om bland annat livslängd, framtida lönehöjningar, personalomsättning och andra faktorer som har betydelse för valet av diskonteringsränta. Nettovärdet av avkastningen på tillgångar och räntekostnader för pensionskulder redovisas i finansiella intäkter eller kostnader. Löneskatt hänförlig till aktuariella vinster och förluster vägs in i beräkningen av aktuariella vinster och förluster.

Eventualförpliktelser

En eventualförpliktelse redovisas när det finns ett möjligt åtagande som härrör från en inträffad händelse och vars förekomst träffas endast av en eller flera osäkra framtida händelser eller när det finns ett åtagande som inte redovisas som skuld eller avsättning på grund av att det inte är troligt att ett utflöde av resurser kommer att krävas.

Vinst per aktie

Vinst per aktie före utspädning beräknas genom att nettovinst hänförlig till moderbolagets aktieägare divideras med genomsnittligt antal utestående aktier. Vinst per aktie efter utspädning beräknas genom att nettovinst hänförlig till moderbolagets aktieägare divideras i tillämpliga fall justerat med summan av det genomsnittliga antal stamaktier om potentiella stamaktier som kan ge upphov till utspädningseffekt.

Eget kapital hänförliga till moderbolagets ägare

Eget kapital hänförligt till moderbolagets ägare indelas i aktiekapital, övrigt tillskjutet kapital, omräkningsdifferenser och balanserade förlustmedel. Som aktiekapital upptas det legala registrerade aktiekapitalet i Nobina AB. Övrigt tillskjutet kapital omfattar tillskott som gjorts av aktieägare i form av överkurs vid nyemission. Utdelning föreslås av styrelsen i enlighet med bestämmelserna i aktiebolagen och fastställs av bolagsstämman.

Aktiesparprogram

Nobina AB har beslutat, via styrelsen och bolagsstämman, att inrätta ett prestationsbaserat aktiesparprogram, som träder ikraft den 1 mars 2018. Nobina AB har därför bemyndigats att återköpa en del egna aktier, för att möjliggöra en framtida överlåtelse av matchnings- och prestationsaktier enligt aktiesparprogrammet, se not 7.

Kassaflöde

Kassaflödesanalysen har upprättats med utgångspunkt från resultaträkningen och övriga förändringar mellan ingående och utgående balanser i balansräkningen med hänsyn tagen till omräkningsdifferenser. Kassaflödet upprättas enligt indirekt metod. Det redovisade kassaflödet omfattar transaktioner som medför in- eller utbetalningar. Likvida medel i kassaflödesanalysen innefattar handkassar, förarkassar, bankmedel exklusive spärrade medel. Poster som inte påverkar kassaflödet utgörs av avsättningar, avskrivningar och orealiserade valutakursdifferenser, eftersom de inte är kassamässiga poster. Realiserade vinster och förluster i samband med försäljning av tillgångar redovisas separat då kassaeffekten av avyttring av anläggningstillgångar rapporteras under kassaflödet från investeringsverksamheten. Utbetalda räntor, t ex räntedelen på finansiellt leasade fordon och extern kort- och långfristig belåning, redovisas under poster från finansieringsverksamheten, medan erhållna ränteintäkter redovisas i kassaflödet från den löpande verksamheten.

Moderbolagets redovisningsprinciper

De finansiella rapporterna för moderbolaget Nobina AB har upprättats i enlighet med årsredovisningslagen, övrig svensk lagstiftning samt rekommendationen RFR 2 "Redovisning för juridiska personer". De avvikelser som förekommer mellan moderbolaget och koncernens principer föranleds av begränsningar i möjligheterna att tillämpa IFRS i moderbolaget till följd av årsredovisningslagen samt i vissa fall skatteskäl.

Koncernbidrag för juridiska personer

Koncernbidrag som Nobina AB erhåller från dotterföretag redovisas enligt RFR2 och IAS 27 som en finansiell intäkt och koncernbidrag som Nobina AB lämnar till dotterföretag redovisas mot andelar i dotterföretag, det vill säga i likhet med aktieägartillskott. Ett lämnat eller erhållit koncernbidrag från annat bolag inom samma koncern, är i grunden ett sätt att reducera koncernens beskattningsbara inkomster. Ibland kan också ett koncernbidrag jämföras med en form av kapitalöverföring mellan företag inom samma koncern, beroende på dess syfte.

Aktier i dotterbolag

Andelar i dotterbolag redovisas i moderbolaget enligt anskaffningsvärde-metoden. All utdelning från dotterbolag redovisas i moderbolagets resultaträkning. Under särskilda omständigheter kan en sådan utdelning utgöra en indikation på att aktievärdet har sjunkit och att en nedskrivningsprövning därför ska utföras.

Pensioner

Pensionsförpliktelser värderas enligt Tryggandelagen.

NOT 2 NOBINAS RÖRELSESEGMENT

2017/2018	Nobina Sverige	Nobina Danmark	Nobina Norge	Nobina Finland	Swebus ¹⁾	Centrala funktioner samt övriga poster ²⁾	Eliminering inom koncernen	Totalt
Intäkter	6 236	544	1 030	1 071	237	6	-30	9 094
Rörelseresultat	466	16	1	91	-36	-48	-	490
EBIT (%)	7,5	2,9	0	8,5	-15,2	-	-	5,4
Finansnetto	-93	-7	-22	-17	-1	5	-	-135
Inkomstskatt	-1	-	-	-6	-	-70	-	-77
Årets resultat	372	9	-21	68	-37	-113	-	278
EBT (%)	6,0	1,7	-2,0	7,9	-15,6	-	-	3,9
Varav operationella leasingkostnader	-28	-5	-1	-	-7	-	-	-40
Av- och nedskrivningar	-444	-31	-68	-79	-9	-34	-	-665
Varav avskrivning av finansiella leasingtillgångar	-414	-3	-58	-72	-12	-	-	-559
EBITDAR (%)	15,0	9,6	6,7	15,9	-8,4	-	-	13,2
Totala tillgångar	4 877	380	830	815	79	826	-	7 807
Varav immateriella tillgångar, goodwill	424	-	124	29	4	-	-	581
Varav finansiella leasingtillgångar	3 539	28	451	624	43	-	-	4 685
Årets investeringar i materiella och finansiella tillgångar	535	1	80	29	52	19	-	716
Totala skulder	4 246	343	712	731	87	252	-	6 371
Varav finansiella skulder	3 116	223	451	503	47	-	-	4 340
Medeltalet anställda	7 451	674	1 302	1 245	231	144	-	11 047
Antal anställda omräknat till heltidstjänster	6 690	512	1 118	1 020	161	128	-	9 629

2016/2017	Nobina Sverige	Nobina Danmark	Nobina Norge	Nobina Finland	Swebus ¹⁾	Centrala funktioner samt övriga poster ²⁾	Eliminering inom koncernen	Totalt
Intäkter	6 058	535	974	1 044	274	16	-43	8 858
Rörelseresultat	412	19	20	73	3	-33	-	494
EBIT (%)	6,8	3,6	2,0	7,0	0,1	-	-	5,6
Finansnetto	-96	-7	-27	-18	-2	11	-	-139
Inkomstskatt	1	-	-	-2	-	164	-	163
Årets resultat	316	12	-7	55	0	142	-	518
EBT (%)	5,2	2,2	-0,7	5,3	-	-	-	5,8
Varav operationella leasingkostnader	-41	-7	-	-1	-5	-	-	-54
Av- och nedskrivningar	-440	-31	-69	-72	-10	-31	-	-653
Varav avskrivning av finansiella leasingtillgångar	-415	-5	-60	-67	-6	-	-	-553
EBITDAR (%)	14,7	10,7	9,1	13,9	6,6	-	-	13,7
Totala tillgångar	4 599	334	897	859	116	1 152	-	7 957
Varav immateriella tillgångar, goodwill	383	0	129	29	45	-	-	586
Varav finansiella leasingtillgångar	3 520	29	511	664	55	-	-	4 779
Årets investeringar i materiella och finansiella tillgångar	594	66	10	168	-	6	-	844
Totala skulder	4 356	303	771	784	93	229	-	6 536
Varav finansiella skulder	3 158	225	508	565	55	-	-	4 511
Medeltalet anställda	8 869	697	1 219	1 244	325	141	-	12 495
Antal anställda omräknat till heltidstjänster	6 108	539	935	1 021	158	128	-	8 889

1) Merparten av Swebus verksamhet hänförs till Sverige.

2) Centrala funktioner består av Nobinas centrala administration, koncernens finansiella nettoresultat samt koncernens inkomsskatter.

NOT 3 NETTOOMSÄTTNING

Nettoomsättningen inkluderar övriga rörelseintäkter, som främst innefattar intäkter från uthyrning, bidragsersättning, försäljning av drivmedel samt intäkter från verkstadstjänster till externa kunder. Försäljning till tre (två) större kunder i segmentet Nobina Sverige representerar 43 procent (34

procent) av Nobinas omsättning och i segmentet Nobina Finland representera en (en) större kund 12 procent (11 procent) av Nobinas omsättning.

	Koncernen		Moderbolaget	
	2017-03-01 –2018-02-28	2016-03-01 –2017-02-28	2017-03-01 –2018-02-28	2016-03-01 –2017-02-28
Intäkter Regional och Interregional trafik	8 959	8 691	–	–
Uthyrning, verkstadstjänster och drivmedelsförsäljning	135	167	–	–
Försäljning till koncernföretag	–	–	46	44
Summa nettoomsättning	9 094	8 858	46	44

NOT 4 RÖRELSENS KOSTNADER

	Koncernen		Moderbolaget	
	2017-03-01 –2018-02-28	2016-03-01 –2017-02-28	2017-03-01 –2018-02-28	2016-03-01 –2017-02-28
Drivmedel	1 125	1 072	–	–
Reservdelar	202	203	–	–
Däck och andra förnödenheter	324	362	–	–
Summa drivmedel och andra förnödenheter	1 651	1 637	–	–
Leasingkostnader	40	53	–	–
Övriga externa kostnader	1 322	1 351	22	22
Summa övriga kostnader	1 362	1 404	22	22
Lönekostnader	3 659	3 469	23	24
Arbetsgivaravgifter	856	805	7	7
Pensionskostnader	298	282	6	10
Övriga personalkostnader	106	100	1	2
Summa personalkostnader	4 919	4 656	37	43

NOT 5 ERSÄTTNING TILL REVISORER

	Koncernen		Moderbolaget	
	2017-03-01 –2018-02-28	2016-03-01 –2017-02-28	2017-03-01 –2018-02-28	2016-03-01 –2017-02-28
Arvode och kostnadsersättning för revision, TSEK				
PwC				
Revisionsuppdrag	3 180	2 791	906	803
Revisionsverksamhet utöver revisionsuppdrag:	122	–	115	–
Skatterådgivning	–	–	–	–
Övriga tjänster	295	70	282	–
Summa	3 596	2 861	1 303	803

Med revisionsuppdrag avses granskning av årsredovisningen och bokföringen, inklusive styrelsens och verkställande direktörens förvaltning, och övriga arbetsuppgifter som det ankommer på bolagets revisor att utföra, samt rådgivning eller annat biträde vid revisionen eller handläggning av liknande uppgifter. Allt annat arbete anses vara revisionsverksamhet utöver revisionsuppdraget. Av det totala arvudet för revisionsuppdrag

om 3 180 KSEK avser 2 108 KSEK belopp fakturerade av PricewaterhouseCoopers (PwC) i Sverige för den lagstadgade revisionen. Hela det övriga arvudet om 122 respektive 295 KSEK är fakturerat av PwC i Sverige och avser redovisningsrelaterad rådgivning och granskning utöver den ordinarie revisionen.

NOT 6 LEASING

Finansiella leasingavtal bussar

Finansiella leasingtillgångar	Koncernen	
	2018-02-28	2017-02-28
Anskaffningsvärde		
Ingående balans	7 392	7 350
Årets nyteckning	540	554
Årets försäljning	-248	-620
Kursdifferens	31	108
Utgående anskaffningsvärde	7 715	7 392
Akkumulerade avskrivningar		
Ingående ackumulerade avskrivningar	-2 613	-2 433
Årets avskrivningar	-559	-553
Årets försäljning	152	409
Kursdifferens	-10	-36
Utgående ackumulerade avskrivningar	-3 030	-2 613
Planenligt restvärde	4 685	4 779

Koncernen har under året ingått finansiella leasingkontrakt värda 540 (554) MSEK, via dotterbolaget Nobina Fleet AB. Tillgångar som innehas som finansiella leasingkontrakt skrivs av enligt samma avskrivningsregler som ägda tillgångar. Grunden för hur bolagets avgifter fastställs baseras på leasingkontraktens villkor. Leasingkostnaderna baseras normalt på antingen en rak amortering eller en annuitetsbetalning med variabel amortering över tiden. Andelen rak amortering uppgår till cirka 46 procent. Nobinas standardkontrakt har en löptid över 10 år till 10 procent restvärde. Räntekostnaden beräknas som kontraktsräntan på vid varje tillfälle utestående skuld. Kontraktsräntan utgörs normalt av en rörlig räntebas till exempel STIBOR, med tillägg av en fast marginal. Nobina ansvarar för kvarstående restvärde vid avtalens slut. Någon väsentlig vidareuthyrning av leasade bussar har ej skett under verksamhetsåret.

Finansiella leasingtillgångar per segment	Koncernen	
	2018-02-28	2017-02-28
Nobina Sverige	3 539	3 520
Nobina Danmark	28	29
Nobina Norge	451	511
Nobina Finland	624	664
Swebus	43	55
Summa Finansiella leasingtillgångar	4 685	4 779

Finansiella leasingsskulder per segment	Koncernen	
	2018-02-28	2017-02-28
Nobina Sverige	3 110	3 152
Nobina Danmark	18	20
Nobina Norge	382	439
Nobina Finland	503	565
Swebus	47	55
Summa Finansiella leasingsskulder	4 060	4 231

Finansiella leasingavgifter per segment	Koncernen	
	2017-03-01 –2018-02-28	2016-03-01 –2017-02-28
Nobina Sverige	570	582
Nobina Danmark	4	6
Nobina Norge	84	95
Nobina Finland	104	100
Swebus	9	12
Summa Finansiella leasingavgifter	771	795

Avskrivning av finansiella leasingtillgångar per segment	Koncernen	
	2017-03-01 –2018-02-28	2016-03-01 –2017-02-28
Nobina Sverige	414	415
Nobina Danmark	3	5
Nobina Norge	58	60
Nobina Finland	72	67
Swebus	12	6
Summa Avskrivning av finansiella leasingtillgångar	559	553

Räntekostnader för finansiella leasingsskulder per segment	Koncernen	
	2017-03-01 –2018-02-28	2016-03-01 –2017-02-28
Nobina Sverige	86	89
Nobina Danmark	1	1
Nobina Norge	16	21
Nobina Finland	14	15
Swebus	1	2
Summa Räntekostnader för finansiella leasingsskulder	118	128

Not 6 forts.

Fördelning av framtida minimileaseavgifter avseende finansiella leasingavtal och dess nuvärde fördelat på förfallotid

Förväntat förfall 2018-03-01 och framåt	Q1	Q2	Q3	Q4	2019/2020	2020/2021	2021/2022	Senare	Summa
Framtida minimileaseavgifter	198	214	196	230	836	625	538	1 586	4 423
Nuvärde av framtida minimileaseavgifter	197	212	192	224	804	583	488	1 360	4 060

Förväntat förfall 2017-03-01 och framåt	Q1	Q2	Q3	Q4	2017/2018	2018/2019	2019/2020	Senare	Summa
Framtida minimileaseavgifter	197	202	193	187	780	770	555	1 783	4 667
Nuvärde av framtida minimileaseavgifter	196	200	190	182	747	719	501	1 497	4 232

Framtida minimileaseavgifter avseende finansiella leasingavtal och dess nuvärde	Koncernen	
	2018-02-28	2017-02-28
Totala framtida minimileaseavgifter	4 423	4 667
Avgår räntebelastning	-363	-435
Nuvärde av framtida minimileaseavgifter	4 060	4 232

Operationella leasingavtal – bussar

Operationella leasingavtal (fordon)	Koncernen	
	2017-03-01 –2018-02-28	2016-03-01 –2017-02-28
Årets operationella leasingavgifter	40	54
Antal operationella leasingavtal	262	321

Framtida minimileaseavgifter avseende icke uppsägningsbara operationella leasingavtal	Koncernen	
	2018-02-28	2017-02-28
Totala framtida minimileaseavgifter	148	174
Avgår räntebelastning	-6	-8
Nuvärde av framtida minimileaseavgifter	142	166

Grunden för hur variabla avgifter fastställs baseras på leasingkontraktens villkor. Leasingkostnaderna baseras antingen på en rak amortering eller en annuitetsbetalning med variabel amortering över tiden. Andelen kontrakt med annuitetsbetalningar uppgår till cirka 95 procent av de operationella kontrakten. Löptiderna i de operationella kontrakten är uppdelade i trancher, där den första vanligtvis är på fem år med restvärde på cirka 40 procent och därefter förlängningar på upp till sju år och ner till 0 procent i restvärde. Räntekostnaden beräknas som kontraktsräntan på vid varje tillfälle utestående skuld. Kontraktsräntan utgörs normalt av en rörlig räntebas till exempel STIBOR eller EURIBOR, med tillägg av en fast marginal. Vid kontraktens utgång återlämnas bussarna till leasegivaren. Leasegivaren ansvarar för restvärdet. Någon väsentlig vidareuthyrning av leasade bussar har ej skett under verksamhetsåret.

Operationella leasingkostnader per segment	Koncernen	
	2017-03-01 –2018-02-28	2016-03-01 –2017-02-28
Nobina Sverige	28	41
Nobina Danmark	5	7
Nobina Norge	–	–
Nobina Finland	–	1
Swebus	7	5
Summa Operationella leasingkostnader	40	54

Nominellt värde av framtida minimileaseavgifter per segment	Koncernen	
	2017-03-01 –2018-02-28	2016-03-01 –2017-02-28
Nobina Sverige	130	148
Nobina Danmark	–	–
Nobina Norge	–	–
Nobina Finland	–	–
Swebus	18	26
Summa Nominellt värde av framtida minimileaseavgifter	148	174

Nuvärde av framtida minimileaseavgifter avseende operationella leasingavtal per segment	Koncernen	
	2017-03-01 –2018-02-28	2016-03-01 –2017-02-28
Nobina Sverige	124	141
Nobina Danmark	–	–
Nobina Norge	–	–
Nobina Finland	–	–
Swebus	18	25
Summa Nuvärde av framtida minimileaseavgifter avseende operationella leasingavtal	142	166

Fördelning av framtida minimileaseavgifter avseende operationella leasingavtal fördelat på förfallotid

Förväntat förfall 2018-03-01 och framåt	Q1	Q2	Q3	Q4	2019/2020	2020/2021	2021/2022	Senare	Summa
Framtida minimileaseavgifter	7	7	7	7	29	24	20	47	148
Nuvärde av framtida minimileaseavgifter	7	7	7	7	29	23	19	43	142

Förväntat förfall 2017-03-01 och framåt	Q1	Q2	Q3	Q4	2018/2019	2019/2020	2020/2021	Senare	Summa
Framtida minimileaseavgifter	10	9	7	7	28	27	22	64	174
Nuvärde av framtida minimileaseavgifter	10	9	7	7	28	27	21	57	166

Not 6 forts.

Övriga operationella leasingavtal – Koncernen

	2017-03-01 –2018-02-28	2018/2019	2019/2020	2020/2021	Senare	Summa
Fastighetshyror	216	182	152	136	210	896
Hyresavtal för fordon exklusive bussar	6	3	1	–	–	10
Övriga operationella leasingavtal	1	–	–	–	–	1
Summa Nominellt värde av övriga operationella leasingavtal	223	185	153	136	210	907

	2016-03-01 –2017-02-28	2017/2018	2018/2019	2019/2020	Senare	Summa
Fastighetshyror	207	220	206	188	613	1 434
Hyresavtal för fordon exklusive bussar	12	12	10	7	2	43
Övriga operationella leasingavtal	19	23	22	21	54	139
Summa Nominellt värde av övriga operationella leasingavtal	238	255	238	216	669	1 616

NOT 7 PERSONAL

	Koncernen		Moderbolaget	
	2017-03-01 –2018-02-28	2016-03-01 –2017-02-28	2017-03-01 –2018-02-28	2016-03-01 –2017-02-28
Antal anställda				
Medeltalet anställda	11 047	12 495	11	12
varav män	9 613	10 766	8	8
varav kvinnor	1 434	1 729	3	4
Antal anställda omräknat till heltidstjänster	9 629	8 889	11	11
Sverige	7 826	9 335	11	12
varav män	6 661	7 966	8	8
varav kvinnor	1 165	1 389	3	4
Antal anställda omräknat till heltidstjänster	6 979	6 394	11	11
Danmark	674	697	–	–
varav män	579	602	–	–
varav kvinnor	95	95	–	–
Antal anställda omräknat till heltidstjänster	512	539	–	–
Norge	1 302	1 219	–	–
varav män	1 193	1 036	–	–
varav kvinnor	109	183	–	–
Antal anställda omräknat till heltidstjänster	1 118	935	–	–
Finland	1 245	1 244	–	–
varav män	1 180	1 162	–	–
varav kvinnor	65	62	–	–
Antal anställda omräknat till heltidstjänster	1 020	1 021	–	–

Personalkostnader

	Koncernen 2017-03-01–2018-02-28			Koncernen 2016-03-01–2017-02-28		
	Löner och andra ersättningar	Sociala kostnader	Varav pensions- kostnader	Löner och andra ersättningar	Sociala kostnader	Varav pensions- kostnader
Moderbolag	23	13	6	24	17	10
Dotterbolag i Sverige	2 364	892	155	2 232	833	137
Totalt Sverige	2 387	905	161	2 256	850	147
Dotterbolag utomlands						
Danmark	287	47	26	291	36	27
Norge	482	92	19	428	86	21
Finland	503	110	92	494	115	87
Totalt utomlands	1 272	249	137	1 213	237	135
Koncernen totalt	3 659	1 154	298	3 469	1 087	282

Not 7 forts.

Löner och andra ersättningar fördelade per land och mellan koncernens ledande befattningshavare och övriga anställda	Koncernen 2017-03-01-2018-02-28			Koncernen 2016-03-01-2017-02-28		
	Koncernens ledande befattningshavare	Varav tantiem och dylikt	Övriga anställda	Koncernens ledande befattningshavare	Varav tantiem och dylikt	Övriga anställda
Moderbolag	15	2	8	14	5	10
Dotterbolag i Sverige	11	1	2 353	16	4	2 216
Totalt Sverige	26	3	2 361	30	9	2 226
Dotterbolag utomlands						
Danmark	2	1	285	3	0	288
Norge	2	0	480	2	0	426
Finland	2	1	501	3	1	491
Totalt utomlands	6	2	1 266	8	1	1 205
Koncernen totalt	32	5	3 627	38	10	3 431

Ersättning till styrelsens ordförande och ledamöter

Till styrelsens ordförande och ledamöter utgår arvode enligt bolagsstämans beslut. Ersättning till styrelsen utöver vad bolagsstämman beslutat utgår inte.

Innehav av antal aktier avseende styrelse och övriga ledande befattningshavare

Antal aktier	Koncernen	
	2018-02-28	2017-02-28
Styrelsens ordförande		
Jan Sjöqvist	193 737	193 737
Styrelseledamöter		
Graham Oldroyd	34 375	34 375
Liselott Kilaas	–	–
Monica Lingegård	–	–
John Allkins	54 963	54 963
Ragnar Norbäck	700 000	700 000
Ledande befattningshavare		
Magnus Rosén	30 000	–
Per Skärgård	217 878	217 878
Jan Bosaeus	210 913	210 913
Tom Ward	112 066	112 066
Niels Peter Nielsen	79 005	79 005
Jan Volsdal	4 000	–
Martin Pagrotsky	66 844	66 844
Tomas Hansson	19 000	–
Anna Jonasson	5 900	–
Summa antal aktier	1 728 681	1 729 972

Ersättning till verkställande direktör och övriga ledande befattningshavare

Ledande befattningshavare inom Nobina är verkställande direktör, dotterbolagens verkställande direktörer, ekonomidirektör, direktör för HR, chefsjurist & chief compliance officer och direktör för verksamhetsutveckling & koncernfunktioner ingår. Den totala ersättningen till verkställande direktören tillika koncernchef samt övriga ledande befattningshavare innefattar fasta löner, kortsiktig och långsiktig rörlig ersättning, pensioner och andra förmåner. Ledande befattningshavare kan även på marknads-mässiga villkor erbjudas att delta i olika incitamentsprogram utgivna av Nobina AB. Det övergripande syftet med sådana incitamentsprogram ska vara att skapa en intressegemenskap mellan Nobinas ledande befattningshavare och aktieägarna. Ledande befattningshavare inom Nobina har i händelse av uppsägning av anställningen maximalt 18 månaders

ersättning. Som grund gäller sex månaders ömsesidig uppsägningstid mellan företaget och verkställande direktör. För övriga befattningshavare kan kortare uppsägningstid än sex månader förekomma. Därutöver utgår ytterligare maximalt sex månaders ersättning i händelse av att företaget har avslutat anställningen.

Rörlig ersättning till verkställande direktör

Utöver fast ersättning, har verkställande direktören rätt till en särskild bonus. Den rörliga ersättningen ska baseras på individens prestation samt bolagets prestation i förhållande till i förväg uppställda mål. Utvärdering av målen ska ske årligen. Den rörliga ersättningen ska bestå av en kontant bonus enligt styrelsens beslut och kan maximalt uppgå till 60 procent av en årslön.

Rörlig ersättning till övriga ledande befattningshavare

Utöver fast ersättning, har övriga ledande befattningshavare rätt till en särskild bonus. Den rörliga ersättningen ska baseras på individens prestation samt bolagets prestation i förhållande till i förväg uppställda mål. Utvärdering av målen ska ske årligen. Den rörliga ersättningen för bolagschefer kan maximalt uppgå till 60 procent av en årslön, medan stabschefer är den maximalt 30 procent av en årslön.

Prestationsbaserat aktiesparprogram

Styrelsen i Nobina har beslutat att införa ett långsiktigt incitamentsprogram för att ytterligare motivera Nobinas nyckelpersoner, vilket i sin tur bedöms förstärka Nobinas möjligheter till att behålla och rekrytera nyckelpersoner. Styrelsen har bemyndigat att Nobina AB förvärvar högst 427 096 (överlåtelse av aktier och för att täcka sociala avgifter) egna aktier för att möjliggöra genomförandet av aktiesparprogrammet. Aktiesparprogrammet omfattar 342 087 aktier i Nobina AB. Upp till 22 ledande befattningshavare och andra nyckelpersoner i Nobinakoncernen omfattas av programmet, som maximalt kan uppgå till 17 procent av deltagarens årliga fasta grundlön för 2017/2018. Aktiesparprogrammet omfattar två olika former, matchnings- och prestationsaktier, där deltagarna förutsätts att förvärva aktier i Nobina AB alternativt använder aktier som redan innehas. Kostnaderna för aktiesparprogrammet kommer att periodiseras över sparperioden, som börjar den förste mars 2018 och gäller under en treårsperiod. Kostnaderna för aktiesparprogrammet beräknas uppgå till maximalt 12 MSEK över sparperioden. Överlåtelse av matchnings- och prestationsaktierna, kommer att överlåtas senast 45 dagar efter offentliggörandet av Nobinas bokslutskommuniké för 2020/2021, om deltagarna fortfarande är anställda inom Nobinakoncernen.

Pensionsvillkor till verkställande direktör

Pensionskostnader utgörs av avgiftsbestämd pension, där premien är 35 procent av den pensionsgrundande lönen. Med pensionsgrundande lön avses grundlön så länge som den verkställande direktören kvarstår som anställd i bolaget. Uppsättningslön är pensionsgrundande. Avgiftsbestämd pensionskostnad till verkställande direktör uppgick till 1,4 (1,4) MSEK.

Not 7 forts.

Pensionsvillkor till övriga ledande befattningshavare

Pensionskostnaden utgörs av avgiftsbestämd pension för övriga ledande befattningshavare, där premien är maximalt 35 procent av den pensionsgrundande lönen. Kapitalförsäkring har i vissa fall använts till ledande befattningshavare när nivån på den pensionsform företaget utfäst överstigit inkomstskattelagens tillåtna belopp. Övriga ledande befattningshavare som är anställda i Sverige tillämpas en kompletterande pensionsplan motsvarande ITP-plan.

Övriga anställningsförmåner till verkställande direktör

Förutom beskrivna skattepliktiga förmåner finns även sjukvårdsförsäkring och innehav av aktier i Nobina AB.

Semester till verkställande direktör och övriga ledande befattningshavare

Den verkställande direktören och övriga ledande befattningshavare har rätt till 30 semesterdagar per år.

Ersättning till tidigare styrelseledamöter och verkställande direktör

Nobina AB har under året betalt ut pensionsersättning till tidigare styrelseledamöter och verkställande direktör uppgående till 0 (0,0) MSEK. Ersättning till tidigare medlemmar ur koncernledningen, uppgår per bokslutsdagen till 9 (10) MSEK, där ersättningen betalas ut via en kapitalförsäkring. Ersättning till tidigare Verkställande direktör (pensionering vid 62 års ålder), uppgår per bokslutsdagen till 8 (10) MSEK. Nobinas åtagande gentemot tidigare verkställande direktören upphör vid 65 års ålder.

VD tillika koncernchef och vice VD:ar

Ledande befattningshavare (koncernledning) i moderbolaget är verkställande direktör tillika koncernchef, ekonomidirektör tillika vice VD i koncernen, verkställande direktör i Nobina Sverige AB tillika vice VD i koncernen.

Redovisning av ersättning till ledande befattningshavare, 2017-03-01-2018-02-28

	År	Grundlön/ Styrelse- arvode	Rörlig ersättning	Incitaments- program notering	Pensions- kostnad	Övrig ersättning	Totalt
Jan Sjöqvist (ordförande)	2017	0,9	–	–	–	–	0,9
Graham Oldroyd (styrelseledamot)	2017	0,5	–	–	–	–	0,5
Liselott Kilaas (styrelseledamot)	2017	0,3	–	–	–	–	0,3
Monica Lingegård (styrelseledamot)	2017	0,3	–	–	–	–	0,3
John Allkins (styrelseledamot)	2017	0,5	–	–	–	–	0,5
Ragnar Norbäck (VD t o m 2017-06-01) (styrelseledamot)	2017	4,8	–	–	1,2	–	6,0
Magnus Rosén (VD från 2017-06-01)	2017	4,6	1,0	–	1,4	–	7,0
Övriga ledande befattningshavare, 10 personer ¹⁾	2017	15,3	4,0	–	5,8	–	25,1
Totalt 2017-2018		27,2	5,0	–	8,4	–	40,6

1) Avser Martin Pagrotsky, Niels Peter Nielsen, Jan Volsdal, Tom Ward, Anna Jonasson, Per Skärgård, Jan Bosaeus och Tomas Hansson (från 2018-02-01). Annika Molander (t o m 2017-10-31), Joakim Palmqvist (t o m 2017-08-31), Annika Kolmert (t o m 2018-01-31), del av ledningsgruppen.

Redovisning av ersättning till ledande befattningshavare, 2016-03-01-2017-02-28

	År	Grundlön/ Styrelse- arvode	Rörlig ersättning	Incitaments- program notering	Pensions- kostnad	Övrig ersättning	Totalt
Jan Sjöqvist (ordförande)	2016	0,9	–	–	–	–	0,9
Graham Oldroyd (styrelseledamot)	2016	0,5	–	–	–	–	0,5
Birgitta Kantola (styrelseledamot)	2016	0,5	–	–	–	–	0,5
Gunnar Reitan (t o m 2016-05-31)	2016	0,1	–	–	–	–	0,1
Axel Hjärne (styrelseledamot)	2016	0,4	–	–	–	–	0,4
John Allkins (styrelseledamot)	2016	0,5	–	–	–	–	0,5
Ragnar Norbäck VD (styrelseledamot)	2016	5,1	4,4	–	1,4	–	10,9
Övriga ledande befattningshavare, 10 personer ¹⁾	2016	20,2	5,9	–	5,7	–	31,8
Totalt 2016-2017		28,2	10,3	–	7,1	–	45,6

1) Avser Joakim Palmqvist, Annika Kolmert, Martin Pagrotsky, Niels Peter Nielsen, Tom Ward, Philipp Engerdahl (t o m 2016-12-31), Anna Jonasson, Annika Molander fr o m 2016-04-04 då del av ledningsgruppen, Per Skärgård och Jan Bosaeus.

Styrelseledamöter och ledande befattningshavare	Koncernen 2018-02-28		Koncernen 2017-02-28	
	Antal	Varav män	Antal	Varav män
Styrelsen inklusive Verkställande direktör	6	66%	6	83%
Övriga ledande befattningshavare	10	70%	10	70%

NOT 8 REALISATIONSRESULTAT VID FÖRSÄLJNING AV ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR

	Koncernen	
	2017-03-01 –2018-02-28	2016-03-01 –2017-02-28
Försäljningsintäkter avseende bussar som försålts under året	65	160
Bokfört restvärde avseende bussar som försålts under året	–68	–170
Nedskrivning av bussar till försäljning	–4	–4
Summa	–7	–14

NOT 9 ÅRETS AVSKRIVNINGAR/NEDSKRIVNINGAR AV IMMATERIELLA OCH MATERIELLA ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR

	Koncernen	
	2017-03-01 –2018-02-28	2016-03-01 –2017-02-28
Goodwill	–	–
Övriga immateriella anläggningstillgångar	4	7
Förbättringsutgifter på annans fastighet	7	6
Inventarier, verktyg och installationer	29	26
Fordon	625	614
Summa	665	653

NOT 10 RÄNTEINTÄKTER OCH LIKANDE RESULTATPOSTER

	Koncernen		Moderbolaget	
	2017-03-01 –2018-02-28	2016-03-01 –2017-02-28	2017-03-01 –2018-02-28	2016-03-01 –2017-02-28
Finansiella intäkter	–	–	–	–
Ränteintäkter	–	1	–1	–
Ränteintäkter från koncernbolag	–	–	6	6
Summa	–	1	5	6

På banktillgodohavanden erhåller koncernen ränta enligt räntesats baserad på bankernas dagliga placeringsränta. Av ovanstående ränteintäkter och liknande resultatposter har -1 (1) MSEK erhållits under året.

NOT 11 RÄNTEKOSTNADER OCH LIKANDE RESULTATPOSTER

	Koncernen		Moderbolaget	
	2017-03-01 –2018-02-28	2016-03-01 –2017-02-28	2017-03-01 –2018-02-28	2016-03-01 –2017-02-28
Räntekostnader finansiell leasing	–118	–128	–	–
Räntekostnader obligationslån och övriga externa lån	–9	–10	–	–1
Övriga finansiella kostnader	–5	–5	–1	–1
Räntekostnader till koncernbolag	–	–	–	–14
Realiserade och orealiserade valutakursvinster och kursförluster, netto	–3	3	–3	–
Summa	–135	–140	–4	–16

Betalda räntekostnader uppgår till –133 (–142) MSEK. Räntekostnaderna är hänförliga till skulder som redovisats till upplupet anskaffningsvärde.

NOT 12 IMMATERIELLA ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR

Fördelning av goodwill per segment	Koncernen	
	2018-02-28	2017-02-28
Nobina Sverige ²⁾	424	383
Nobina Danmark	–	–
Nobina Norge ¹⁾	124	129
Nobina Finland	29	29
Swebus ²⁾	4	45
Summa Koncerngoodwill	581	586

1) Förändring i Nobina Norges goodwill avser valutakursförändring.

2) Swebus har under verksamhetåret samordnats med Nobina Sverige AB företagsledning och drift av trafiken, varmed koncernens aktievärde i Swebus Express AB har delvis omallokerats till Nobina Sverige AB för att motsvara genomförda förändringar i samordningen.

Ledningen för koncernen har upprättat den sedvanliga testningen av goodwill, så kallat "nedskrivningstest". Vid bedömning av kassagenrerande enheters återvinningsvärde för bedömning av eventuellt nedskrivningsbehov av goodwill, har flera antaganden om framtida förhållanden och uppskattningar av variabler gjorts, för att prognostisera framtida kassaflöden. Redovisat värde vid prövning av nedskrivningsbehov definie-

ras som operativt segmentskapital, vilket exkluderar kassa, bank, spärade medel, koncerninterna fordringar och skulder och externa lån samt finansiella leasingeffekter, se not 1. Bolagens kassaflöden grundar sig på operativt resultat, med tillägg för operationella och finansiella leasingkostnader. I finansiella leasingkostnader ingår både ränta och amortering. Huvudkontorskostnader är exkluderade i bolagens operativa resultat. Prognoser för framtida kassaflöden baseras på bästa möjliga bedömningar av framtida intäkter och rörelsekostnader, vilka i sin tur grundas på bolagens affärsplaner samt historisk utveckling, allmänna marknadsförutsättningar samt annan tillgänglig information. Ledningen anser att nyttjandevärdet baserat på interna affärsplaner (fyra år) ger en mer korrekt bild av värdet av Nobina, samt en mer långsiktig värdering jämfört med börsvärden som i vissa fall kan vara lägre än de verkliga värden som härleds från interna affärsplaner. Det diskonterade kassaflödesvärdet, givet en fyraårig explicit prognosperiod och därefter ett så kallat terminalvärde, har sin grund i respektive bolags resultat före avskrivningar vilken påverkas av enheternas befintliga och framtida marknadsandelar. Tillväxttakten har beräknats separat för varje verksamhetsområde för en fyraårsperiod. Därefter har tillväxttakten beräknats till noll procent (noll). Kassaflödesprognoserna har nuvärdeberäknats med ett avkastningskrav, WACC, om 7,0 (7,0) procent.

	2018-02-28				2017-02-28			
	Nobina Sverige	Nobina Norge	Nobina Finland	Swebus	Nobina Sverige	Nobina Norge	Nobina Finland	Swebus
Försäljningstillväxt under en fyra års period	6,5%	1,1%	1,9%	1,7%	7,3%	4,1%	2,5%	2,8%
Diskonteringsränta före skatt vid nuvärdeberäkning av uppskattade framtida kassaflöden	7,0%	7,0%	7,0%	7,0%	7,0%	7,0%	7,0%	7,0%

Per balansdagen har en känslighetsanalys av nyttjandevärdet genomförts i form av en generell sänkning med 0,5 procentenheter i prognosperioden av den organiska tillväxten och rörelsemarginalen, samt en generell ökning av den vägda kapitalkostnaden med 0,5 procentenheter. Känslighetsanalysen genererade inget nedskrivningsbehov i någon kassagenrerande enhet.

Övriga immateriella anläggningstillgångar	Koncernen	
	2018-02-28	2017-02-28
Anskaffningsvärde		
Ingående anskaffningsvärden	23	22
Inköp	6	1
Försäljning/Utrangering	–	–
Utgående anskaffningsvärden	29	23
Accumulerade avskrivningar		
Ingående ackumulerade avskrivningar	–19	–12
Årets avskrivningar	–4	–7
Försäljning/utrangering	–	–
Utgående ackumulerade avskrivningar	–23	–19
Planenligt restvärde	6	4

NOT 13 MATERIELLA ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR

Förbättringsutgifter på annans fastighet	Koncernen	
	2018-02-28	2017-02-28
Anskaffningsvärde		
Ingående anskaffningsvärden	57	54
Inköp	5	3
Försäljning/utrangering	–	–1
Omräkningsdifferens	–	1
Utgående anskaffningsvärden	62	57
Akkumulerade avskrivningar		
Ingående ackumulerade avskrivningar	–23	–18
Årets avskrivningar	–7	–6
Försäljning/utrangering	–	1
Utgående ackumulerade avskrivningar	–30	–23
Planenligt restvärde	32	34

Inventarier, verktyg och installationer	Koncernen	
	2018-02-28	2017-02-28
Anskaffningsvärde		
Ingående anskaffningsvärden	197	179
Inköp	51	29
Försäljning/utrangering	–22	–14
Omräkningsdifferens	2	3
Utgående anskaffningsvärden	228	197
Akkumulerade avskrivningar		
Ingående ackumulerade avskrivningar	–125	–112
Försäljning/utrangering	21	14
Årets avskrivningar	–29	–26
Omräkningsdifferens	–2	–1
Utgående ackumulerade avskrivningar	–135	–125
Planenligt restvärde	93	72

Fordon	Koncernen	
	2018-02-28	2017-02-28
Anskaffningsvärde		
Ingående anskaffningsvärden	7 954	7 826
Inköp	654	811
Försäljning/utrangering	–326	–811
Omräkningsdifferens	45	128
Utgående anskaffningsvärden	8 327	7 954
Akkumulerade avskrivningar		
Ingående ackumulerade avskrivningar	–2 772	–2 583
Försäljning/utrangering	182	462
Årets avskrivningar	–625	–611
Omräkningsdifferens	–15	–40
Utgående ackumulerade avskrivningar	–3 230	–2 772
Akkumulerade nedskrivningar		
Ingående ackumulerade nedskrivningar	–4	–5
Försäljning/utrangering	4	5
Årets nedskrivningar	–4	–4
Utgående ackumulerade nedskrivningar	–4	–4
Planenligt restvärde	5 093	5 178

Finansiell leasing ingår i ovanstående belopp, se not 6 och nedskrivningar av bussar till försäljning, se noterna 8 och 9. Årets nedskrivningar avser bussar där nettoförsäljningsvärdet understiger bokfört värde, se not 1 avseende övertaliga bussar.

NOT 14 ÅRETS NETTOINVESTERINGAR

Investeringar	Koncernen	
	2017-03-01 –2018-02-28	2016-03-01 –2017-02-28
Övriga immateriella tillgångar	–6	–1
Förbättringsutgifter på annans fastighet	–4	–3
Inventarier, verktyg och installationer	–51	–29
Fordon	–655	–811
Summa investeringar	–716	–844
Leasing finansierade fordon	540	554
Icke leasingfinansierade investeringar	–176	–290
Varav lånefinansierade investeringar	4	64
Summa årets kontantinvestering	–172	–226

NOT 15 ANDELAR I KONCERNFÖRETAG

	Moderbolaget		Resultat från andelar i koncernföretag, MSEK	Moderbolaget	
	2018-02-28	2017-02-28		2017-03-01 –2018-02-28	2016-03-01 –2017-02-28
Andelar i koncernföretag					
Ingående balans	3 685	3 685	Nobina Sverige AB, koncernbidrag	336	307
Kapitaltillskott Nobina Fleet AB	71	41	Nobina Technology AB, koncernbidrag	3	–
Nedskrivning av kapitaltillskott Nobina Fleet AB	–71	–41	Nobina Fleet AB, nedskrivning av koncernbidrag	–71	–41
Kapitaltillskott Nobina Norge AS	16	–	Nobina Europe AB, koncernbidrag	7	11
Nedskrivning av kapitaltillskott och bokfört värde i Nobina Norge AS	–132	–	Swebus Express AB, nedskrivning av koncernbidrag	–45	–
Kapitaltillskott Nobina Technology AB	3	–	Nobina Norge, nedskrivning	–132	–
Koncerninternt köp av Nobina Fastigheter AB	2	–	Summa	98	277
Kapitaltillskott Swebus Express AB	46	–			
Nedskrivning av kapitaltillskott Swebus Express AB	–45	–			
Kapitaltillskott Nobina Busco AB	103	–			
Utgående bokförda värden i andelar i koncernföretag	3 678	3 685			

	Organisations-nummer	Verksamhet	Eget kapital	Antal aktier	Resultat för året	Ägarandel värde (%)	Aktie-kapital	Bokfört värde 28 feb 2018
Dotterbolag till Nobina AB:								
Nobina Fleet AB (Stockholm)	556031-1812	Innehar bussar	42	70 000	10	100	7	22
Nobina Busco AB (Stockholm)	556583-0527	Innehar bussar	134	1 000	119	100	0	108
Nobina Technology AB (Stockholm)	556210-1500	Teknikutveckling	3	2 500	0	100	0	3
Nobina Europe AB (Stockholm)	556031-8569	Servicebolag	217	160 000	3	100	16	200
Nobina Sverige 2 AB (Stockholm)	556028-1122	Vilande bolag	0	300	0	100	0	0
Nobina Fastigheter AB (Stockholm)	556416-2419	Fastighetsbolag	2	1 000	0	100	0	2
Svenska rörelsedrivande bolag								
Swebus Express AB (Stockholm)	556358-3276	Interreg. trafik	17	5000	–1	100	0	23
Nobina Sverige AB (Stockholm)	556057-0128	Regional trafik	474	3000	2	100	0	2 716
Utländska rörelsedrivande dotterbolag								
Nobina Finland Oy (Helsingfors)	0505988-8	Regional trafik	150	2 000	3	100	29	318
Dotterbolag till Nobina Finland Oy :								
Nobina Finland West Oy (Helsingfors)	2175179-4	Regional trafik	59	2 600	23	100	0	
Nobina Finland South Oy (Helsingfors)	2175178-6	Regional trafik	28	2 600	6	100	0	
Nobina Finland East Oy (Helsingfors)	2175186-6	Regional trafik	9	2 600	4	100	0	
Nobina Norge AS (Oslo)	915768237	Regional trafik	2	4 268	–32	100	37	79
Nobina Danmark Holding ApS(Glostrup)	36078480	Holdingbolag	10	100	0	100	1	207
Dotterbolag till Nobina Danmark Holding ApS:								
Nobina Danmark A/S (Glostrup)	29513376	Regional trafik	61	10 001	34	100	1	
Nobina Danmark Service ApS (Glostrup)	38558420	Verkstadsstjäns-ter	–28	500	–28	100	0	
Nobina Fleet Danmark ApS (Glostrup)	31586429	Innehar bussar	–3	1 250	–1	100	0	
Dotterbolag till Nobina Fleet Danmark ApS:								
Nobina Fleet Danmark No 1 ApS (Glostrup)	36077719	Innehar bussar	0	100	0	100	0	
Nobina Fleet Danmark No 4 ApS (Glostrup)	36558598	Innehar bussar	0	100	0	100	0	
Nobina Fleet Danmark No 5 ApS (Glostrup)	37422983	Innehar bussar	1	100	0	100	0	
Nobina Fleet Danmark No 6 ApS (Glostrup)	38127543	Innehar bussar	1	100	0	100	0	
Summa								3 678

NOT 16 SKATTER

	Koncernen		Moderbolaget	
	2017-03-01 –2018-02-28	2016-03-01 –2017-02-28	2017-03-01 –2018-02-28	2016-03-01 –2017-02-28
Aktuell skatt på årets resultat	–5	–	–	–
Justeringar avseende tidigare år	–	–	–	–
Summa aktuell skatt	–5	–	–	–
Uppskjuten skatt				
Redovisning av tidigare oredovisade uppskjutna skatter	4	245	–	–
Periodens förändring över resultatet	–76	–82	–25	–55
Periodens förändring över totalresultatet	–	–	–	–
Summa uppskjuten skatt	–72	163	–25	–55
Summa inkomstskatt	–77	163	–25	–55

Skattesatsen för företag i Norge är 24 procent, Danmark 22 procent, Finland 20 procent och Sverige 22 procent. Koncernens skattekostnad uppgick till –77 (+163) miljoner SEK, –21,7 procent (45,9) av årets resultat. Aktuell skatt uppgick till 5 miljoner SEK (0).

	Koncernen		Moderbolaget	
	2018-02-28	2017-02-28	2018-02-28	2017-02-28
Skattefordringar och skatteskulder				
Uppskjutna skattefordringar, brutto				
Senarelagda avskrivningar, nedskrivningar och verkligt värdejusteringar, övriga anläggningstillgångar	11	10	–	–
Senarelagda kostnader för avsättningar	2	2	–	–
Osäkra kundfordringar	–	–	–	–
Övriga uppskjutna skattefordringar hänförlig till pensioner	2	5	–	–
Skattemässiga underskottsavdrag	372	437	–	25
Summa	387	454	–	25
Avdrag för ej redovisade uppskjutna skattefordringar	–134	–148	–	–
Summa uppskjutna skattefordringar	253	306	–	25
Uppskjutna skattefordringar, netto				
Ingående redovisat värde	306	121	25	80
Periodens förändring över resultatet av tidigare oredovisade uppskjutna skatter	4	245	–	–
Periodens förändring över tillskjutet eget kapital	–	–	–	–
Periodens förändring över resultatet	–57	–60	–25	–55
Utgående redovisat värde, netto	253	306	–	25
Uppskjutna skatteskulder, brutto				
Snabbare avskrivningstakt och verkligt värdejusteringar, övriga anläggningstillgångar	–143	–124	–	–
Summa uppskjutna skatteskulder	–143	–124	–	–
Uppskjutna skatteskulder, netto				
Ingående redovisat värde	–124	–102	–	–
Periodens förändring över resultatet	–19	–22	–	–
Reserverad kvittning av skatteskulder/fordringar, övrig omklassificering	–	–	–	–
Utgående redovisat värde, netto	–143	–124	–	–
Summa netto skattefordringar och skatteskulder	110	182	–	25
Nettoökning (+)/nettominskning (–) av skattefordringar/skulder	–72	163	–25	–55

Not 16 forts.

	Koncernen		Moderbolaget	
	2018-02-28	2017-02-28	2018-02-28	2017-02-28
Ej redovisade uppskjutna skattefordringar				
Ingående ej redovisat värde	148	368	–	–
Tillkommande av tidigare ej aktiverade underskottsavdrag	1	5	–	–
Ändring av gällande skattesatser	–1	8	–	–
Periodens förändring redovisade i resultaträkningen	–	–245	–	–
Kursdifferenser	–14	12	–	–
Summa uppskjutna ej redovisade skattefordringar	134	148	–	–
Kvittning av uppskjutna skatteskulder	–	–	–	–
Summa uppskjutna ej redovisade skattefordringar	134	148	–	–

	Koncernen		Moderbolaget	
	2018-02-28	2017-02-28	2018-02-28	2017-02-28
Förväntade förfall av både redovisade och ej redovisade skattemässiga underskottsavdrag				
2018/19	–	–	–	–
2019/20	–	–	–	–
2020/21	–	–	–	–
2021/22	–	–	–	–
2022/23	–	–	–	–
Obegränsade	1 658	1 877	–	115
Summa	1 658	1 877	–	115

	Koncernen		Moderbolaget	
	2018-02-28	2017-02-28	2018-02-28	2017-02-28
Uppskjutna, netto, skattemässiga redovisade underskottsavdrag per land				
Sverige	242	293	–	25
Danmark	11	13	–	–
Norge	–	–	–	–
Finland	–	–	–	–
Summa uppskjutna skattemässiga redovisade underskottsavdrag	253	306	–	25

Koncernens teoretiska skattesats uppgår till 22 procent av koncernens resultat före skatt. Skillnaden mellan redovisad skattekostnad och förväntad skattekostnad förklaras enligt nedan. Koncern har inte redovisat någon uppskjuten skattefordran för Nobina Norge, då framtida affärsplaner (fyra år) inte i dagsläget bedöms ha bevisad förmåga att generera tillräckligt skattepliktigt överskott för att avräknas mot tidigare skattemässiga underskott.

	Koncernen		Moderbolaget	
	2017-03-01 –2018-02-28	2016-03-01 –2017-02-28	2017-03-01 –2018-02-28	2016-03-01 –2017-02-28
Resultat före skatt	355	355	86	246
Genomsnittlig inkomstskattesats (22 procent)	–78	–78	–19	–54
Skatteeffekt av:				
Ej skattepliktiga intäkter och ej avdragsgilla kostnader	1	–1	–	–1
Övriga temporära skillnader	2	2	–6	–
Temporära skillnader i uppskjutna skattefordringar	–	–	–	–
Aktivering av tidigare ej redovisade underskottsavdrag	4	245	–	–
Ej redovisade förlustavdrag	–6	–5	–	–
Summa	–77	163	–25	–55
Effektiv skattesats (procent)	–21,7%	45,9%	–29,1%	–22,4%

NOT 17 VARULAGER

	Koncernen	
	2018-02-28	2017-02-28
Reservdelar	26	26
Drivmedel	18	22
Summa	44	48

I reservdelar ingår inköpt material huvudsakligen till reparationer av egna eller förhyrda fordon. Årets inköp redovisas till inköpsvärdet av reservdelar och drivmedel. Årets förbrukning av reservdelar och drivmedel återfinns i not 4. Någon inkuransnedskrivning har ej förekommit.

NOT 18 KUNDFORDRINGAR

	Koncernen	
	2018-02-28	2017-02-28
Kundfordringar	550	496
Reservering för osäkra kundfordringar	-1	-1
Summa	549	495

Förfalloperiod för utestående kundfordringar, MSEK	Kundfordringar 2018-02-28	Ej förfallet vid rapporteringsperioden	Förfallet inom <30 dagar efter förfalldatum	Förfallet inom 31-60 dagar efter förfalldatum	Förfallet inom 61-90 dagar efter förfalldatum	Förfallet inom 91-120 dagar efter förfalldatum	Förfallet mer än 120 dagar efter förfalldatum
Kundfordringar	550	539	-	2	-	1	8

Förfalloperiod för utestående kundfordringar, MSEK	Kundfordringar 2017-02-28	Ej förfallet vid rapporteringsperioden	Förfallet inom <30 dagar efter förfalldatum	Förfallet inom 31-60 dagar efter förfalldatum	Förfallet inom 61-90 dagar efter förfalldatum	Förfallet inom 91-120 dagar efter förfalldatum	Förfallet mer än 120 dagar efter förfalldatum
Kundfordringar	496	482	6	-	4	-	4

	Koncernen	
	2018-02-28	2017-02-28
Reservering för osäkra kundfordringar		
Ingående balans	-1	-2
Årets återföring	0	2
Kreditförluster	0	0
Årets avsättning	0	-1
Summa utgående balans	-1	-1

Reservering för osäkra kundfordringar baseras på en individuell bedömning av förlustrisken per kontrakt eller kund.

NOT 19 FÖRUTBETALDA KOSTNADER OCH UPPLUPNA INTÄKTER

	Koncernen		Moderbolaget	
	2018-02-28	2017-02-28	2018-02-28	2017-02-28
Upplupna trafikintäkter	197	211	–	–
Övriga förutbetalda kostnader	168	117	7	1
Summa	365	328	7	1

Upplupna trafikintäkter avser i huvudsak intjänade men ännu ej fakturerade ersättningar för utförda trafik tjänster.

NOT 20 LIKVIDA MEDEL OCH SPÄRRADE MEDEL

	Koncernen		Moderbolaget	
	2018-02-28	2017-02-28	2018-02-28	2017-02-28
Spärrade medel	–	–	–	–
Likvida medel	720	804	686	796

I posten likvida medel redovisas behållningen på bolagens konton inklusive koncernkontot. Nobina AB är huvudkontohavare för koncernens cashpool. Nobina AB innehar fordringar på koncernföretag via koncernens cashpool, uppgående till MSEK 97 (79) och skulder uppgående till MSEK 1 915 (1 949), som redovisas som en del av Nobina AB fordringar hos kon-

cernföretag, MSEK 445 (398), och skulder till koncernföretag, MSEK 2 113 (1 991). Fordringar och skulder inom koncernens cashpool redovisas som kortfristiga mellanhavanden med dotterbolagen. Nobina AB har under föregående år övertagit koncernens cashpool från dotterbolaget Nobina Europe AB.

NOT 21 EGET KAPITAL

Avstämning av antal aktier 2017-02-28	Stamaktier
Ingående balans	88 355 682
Utgående balans	88 355 682
Avstämning av antal aktier 2018-02-28	Stamaktier
Ingående balans	88 355 682
Utgående balans	88 355 682

Omräkningsdifferenser

Omräkningsreserven innefattar alla valutakursdifferenser som uppstår vid omräkning av finansiella rapporter från utländska verksamheter inklusive förändring avseende omräkning av goodwill i lokal valuta.

Utdelning

Utdelning föreslås av styrelsen i enlighet med bestämmelserna i aktiebolagslagen och fastställs av årsstämman. Utdelning redovisas hos moderbolaget som minskning av fritt eget kapital först vid tidpunkten för utbetalning till aktieägarna.

Kapitalhantering

Koncernens finanspolicy har som mål att tillförsäkra Nobina finansiell stabilitet, hantera finansiella risker och säkra koncernens kort- och långsiktiga behov av kapital. Nobina definierar kapitalet som eget kapital så som det redovisas i balansräkningen. Bolagets syfte är att genom ökning i värde av förvaltad kapital skapa vinst för aktieägarna. Det finns inga andra externa kapitalkrav än vad som följer av den svenska aktiebolagslagen.

NOT 22 RESULTAT PER AKTIE

	Koncernen	
	2017-03-01 –2018-02-28	2016-03-01 –2017-02-28
Genomsnittligt antal stamaktier under perioden (tusental)	88 356	88 356
Redovisat resultat (MSEK)	278	518
Resultat (MSEK)	278	518
Resultat per aktie (SEK) före och efter utspädning	3,15	5,86

Resultat per aktie beräknas genom att årets resultat divideras med genomsnittligt antal stamaktier.

NOT 23 AVSÄTTNING FÖR PENSIONER OCH LIKANDE FÖRPLIKTELSE

Förpliktelser och pensionskostnader	Koncernen		Moderbolaget	
	2018-02-28	2017-02-28	2018-02-28	2017-02-28
Nuvärde av pensionsförpliktelser	-41	-46	-8	-10
Förvaltningstillgångarnas verkliga värde	18	20	-	-
Nettoavsättningar (+)/tillgångar (-) för pensionsförpliktelser	-23	-26	-8	-10
Varav redovisade som avsättningar	-41	-46	-8	-10
Varav redovisade som tillgångar	18	20	-	-

Pensionskostnaderna ingår i personalkostnaderna och består av följande	Koncernen		Moderbolaget	
	2017-03-01 -2018-02-28	2016-03-01 -2017-02-28	2017-03-01 -2018-02-28	2016-03-01 -2017-02-28
Kostnad avseende tjänstgöring under innevarande period	1	1	1	1
Räntekostnad	-	1	-	-
Förväntad avkastning på förvaltningstillgångar	-	-	-	-
Avgående ur pensionsförpliktelse på grund av ändrade villkor	-	2	-	-
Sociala avgifter	-	-	-	-
Pensionskostnad, netto	1	4	1	1

Väsentliga försäkringstekniska antaganden

Den försäkringstekniska beräkningen av pensionsförpliktelser och pensionskostnader baseras på följande väsentliga antaganden: Diskonteringsräntan är baserad på den uppskattade diskonteringsräntan på den avkastning som erhålls på bostadsobligationer i Sverige. Förändring i diskonteringsräntan med +1 procent påverkar pensionsförpliktelsen med MSEK -2 (-2) och MSEK 2 (2) vid -1 procent.

Årlig löneökningstakt avspeglar förväntade framtida löneökningar som en sammansatt effekt av inflation och tjänsteålder. Den framtida pensionsökningstakten avspeglar det förväntade procentuella antalet anställda, per åldersklass, som kommer att lämna företaget genom naturlig avgång.

Förändring i löneökningstakten vid beräkning av pensionsförpliktelser, har ingen väsentlig påverkan på Nobinas uppgifter.

Faktor för förväntad genomsnittlig återstående tjänstgöringstid bedöms utifrån de anställdas nuvarande åldersfördelning och förväntad personalomsättning. Pensionsuppräknings avspeglar inflationstakten i Sverige. Nobinas pensionskostnad exklusive aktuariella förluster (vinster) som redovisas i koncernens totalresultat uppgick till 298 (282) MSEK av vilka 1 (4) MSEK avser planer som är förmånsbaserade. Koncernens pensionsplaner beskrivs utförligare i not 1, Företagsinformation och redovisningsprinciper.

De huvudsakliga antagandena vid beräkning av pensionsskulden har varit följande:	Sverige	
	2018-02-28	2017-02-28
Diskonteringsränta	1,1 %	1,2 %
Förväntad löneökningstakt	-	2,0 %
Framtida pensionsökningstakt	1,5 %	1,7 %

Nuvärde av pensionsförpliktelser	Koncernen		Moderbolaget	
	2018-02-28	2017-02-28	2018-02-28	2017-02-28
Ingående balans	-46	-141	-10	-8
Förmåner intjänade under året	-	-1	-1	-1
Avgående och tillkommande avgående ur pensionsförpliktelse på grund av ändrade pensionsvillkor	-	97	-	-
Räntekostnader	-	-1	-	-
Betalda förmåner	5	5	2	-
Aktuariella vinster (-)/förluster (+)	-	-	1	-1
Sociala avgifter	-	-	-	-
Kursdifferenser	-	-5	-	-
Summa vid årets utgång	-41	-46	-8	-10

Not 23 forts.

Förvaltningstillgångarnas verkliga värde	Koncernen	
	2018-02-28	2017-02-28
Ingående balans	20	116
Förväntad avkastning på förvaltningstillgångar	–	–
Avgående och tillkommande pensionstillgångar på grund av ändrade pensionsvillkor	–	–99
Tillskjutna medel från arbetsgivaren	–	1
Utbetalda medel	–2	–3
Aktuariella vinster (+)/förluster (–)	–	–
Kursdifferenser	–	5
Summa vid årets utgång	18	20

Nettotillgångar/-avsättningar för pensionsförpliktelser	Koncernen		Moderbolaget	
	2018-02-28	2017-02-28	2018-02-28	2017-02-28
Ingående balans	–26	–25	–10	–8
Betalda förmåner	4	2	–	–
Avgående ur pensionsförpliktelse på grund av ändrade pensionsvillkor	–	–2	–	–
Tillskjutna medel från arbetsgivare	1	–1	–1	–1
Utbetalda medel	–2	–	2	–
Aktuariella förluster/vinster (netto)	–	–	1	–1
Sociala avgifter	–	–	–	–
Kursdifferenser	–	–	–	–
Utgående balans, nettotillgångar (–)/avsättningar (+) för pensionsförpliktelser	–23	–26	–8	–10

Förvaltningstillgångarnas faktiska marknadsvärden på balansdagen	Koncernen		Koncernen	
	2018-02-28	%	2017-02-28	%
Räntebärande värdepapper, likvida medel	18	100%	20	100%
Aktier och övriga investeringar	–	–	–	–
Totalt	18	100%	20	100%

Fördelning av förvaltningstillgångar och pensionsförpliktelser per segment	Koncernen			
	Förvaltningstillgångar		Pensionsförpliktelser	
	2018-02-28	2017-02-28	2018-02-28	2017-02-28
Nobina Sverige	18	20	41	46
Nobina Danmark	–	–	–	–
Nobina Norge	–	–	–	–
Nobina Finland	–	–	–	–
Summa förvaltningstillgångar	18	20	41	46

Pensionsskulderna tryggas via kreditförsäkring. Givet gällande försäkringstekniska beräkningsantaganden, förväntar sig Nobinakoncernen följande betalda förmåner under kommande femårsperiod.

Framtida nettobetalingar	Koncernen					
	2018/2019	2019/2020	2020/2021	2021/2022	2022/2023	Senare
Förväntade nettobetalda förmåner	8	7	7	4	3	7

NOT 24 ÖVRIGA AVSÄTTNINGAR

Övriga avsättningar ¹⁾	Koncernen	
	2018-02-28	2017-02-28
Avsättning för förlustkontrakt	–	–
Avsättning för skador på fordon och skador mot tredje part	30	46
Avsättning för miljöåtaganden	10	10
Summa	40	56

1) Det är därmed inte möjligt att ange någon detaljerad information avseende tidpunkten för utflöden från avsättningar

Avsättning för förlustkontrakt	Koncernen	
	2018-02-28	2017-02-28
Ingående balans	–	–
Årets upplösning	–	–
Årets avsättning	–	–
Utgående balans	–	–

Avsättning för skador på fordon och skador mot tredje part	Koncernen	
	2018-02-28	2017-02-28
Ingående balans	46	27
Årets upplösning	–130	–27
Årets avsättning	114	46
Valutadifferens	0	0
Utgående balans	30	46

Avsättning för miljöåtaganden på förhyrda mark och anläggningar	Koncernen	
	2018-02-28	2017-02-28
Ingående balans	10	10
Årets upplösning	–	–
Årets avsättning	–	–
Utgående balans	10	10

NOT 25 FINANSIELLA LEASINGSKULDER OCH ÖVRIGA LÅN

Förfallotidpunkt ¹⁾	Koncernen 2018-02-28			Koncernen 2017-02-28		
	Övriga externa lån	Finansiell leasingskuld	Summa	övriga externa lån	Finansiell leasingskuld	Summa
2017/18	–	–	–	42	637	679
2018/19	38	688	726	43	608	651
2019/20	35	587	622	40	503	543
2020/21	34	507	541	36	426	462
2021/22	22	479	501	25	413	438
2022/23	20	371	391			
Senare	99	1 428	1 527	94	1 644	1 738
	248	4 060	4 308	280	4 231	4 511
Varav kortfristig amorteringsdel av koncernens upplåning	38	688	726	42	637	679
Varav långfristig del	210	3 372	3 582	238	3 594	3 832
Total skuld	248	4 060	4 308	280	4 231	4 511

1) Förfallotidpunkten är exkludera ränta och avtalat restvärde.

Lånevaluta	Koncernen 2017-03-01–2018-02-28			Koncernen 2016-03-01–2017-02-28		
	Nominellt belopp	Belopp MSEK	Ränta, vägt medelvärde (%)	Nominellt belopp	Belopp MSEK	Ränta, vägt medelvärde (%)
Övriga externa lån SEK	7	7	2,1	6	6	1,5
Övriga externa lån NOK	57	60	4,7	64	69	4,8
Övriga externa lån DKK	133	181	2,6	159	205	1,5
Finansiell leasingskuld SEK	3 157	3 157	2,8	3 200	3 200	2,8
Finansiell leasingskuld EUR	50	503	2,7	59	572	2,8
Finansiell leasingskuld NOK	366	382	4,0	406	439	4,5
Finansiell leasingskuld DKK	14	18	3,5	16	20	2,9
Summa låneskuld		4 308			4 511	

Samtliga utestående skulder är hänförliga till finansiering av bussar och utrustning som används i verksamheten.

Not 25 forts.

	Övriga lån		Finansiell låneskuld	
	2017-03-01 –2018-02-28	2016-03-01 –2017-02-28	2017-03-01 –2018-02-28	2016-03-01 –2017-02-28
Årets förändring avseende upplåning av obligationslån och övriga skulder				
Ingående balans	280	242	4 231	4 451
Årets nyupplåning	4	64	540	554
Årets amortering	–44	–39	–653	–667
Årets förtida lösen av finansiella låneskulder vid bussförsäljning	–	–	–75	–172
Omräkningsdifferens	8	13	17	65
Utgående balans	248	280	4 060	4 231

NOT 26 ÖVRIGA KORTFRISTIGA SKULDER

	Koncernen		Moderbolaget	
	2018-02-28	2017-02-28	2018-02-28	2017-02-28
Personalens källskatt	165	162	1	1
Övriga kortfristiga skulder	27	53	2	–
Summa	192	215	3	1

NOT 27 UPPLUPNA KOSTNADER OCH FÖRUTBETALDA INTÄKTER

	Koncernen		Moderbolaget	
	2018-02-28	2017-02-28	2018-02-28	2017-02-28
Förutbetalda intäkter	276	247	–	–
Upplupen lön	447	426	3	7
Övriga upplupna personalkostnader	144	140	5	4
Upplupna räntekostnader	0	0	–	–
Övriga upplupna kostnader	237	202	7	2
Summa	1 104	1 015	15	13

NOT 28 STÄLLDA PANTER OCH EVENTUALFÖRPLIKTELSE

	Koncernen		Moderbolaget	
	2018-02-28	2017-02-28	2018-02-28	2017-02-28
Ställda säkerheter				
Företagsinteckningar	150	150	–	–
Övriga ställda säkerheter				
Övriga ställda säkerheter	–	–	406	224
Eventualförpliktelser				
Garanti för leasingåtagande och övriga förpliktelser	21	–	4 033	4 511
Summa	171	150	4 439	4 735

Nobina AB har ställt moderbolagsborgen till leasegivare samt också ställt moderbolagsborgen för inköp av drivmedel till Nobina Norge AS via Uno-X Energi AS, totalt 35,5 (35,5) MNOK. Dessutom har Nobina AB ställt motförbindelser för garantier utfärdade av Atradius till förmån för bland annat norska och danska kollektivtrafikmyndigheter, norska skattemyndigheten

om maximalt 369 (189) MSEK samt moderbolagsgaranti till SL avseende E23 (Södertörn) och Södertälje utan begränsningar till Nobina Sverige AB. Nobina Sverige AB har ställt ut en företagsinteckning om 150 (150) MSEK som säkerhet för checkkredit på motsvarande belopp i Danske Bank.

NOT 29 FINANSIELLA RISKER OCH RISKHANTERING

All riskhantering sker centralt och i enlighet med av styrelsen fastställd finanspolicy. Nobina använder vid behov derivatinstrument som en del i sin finansiella riskstyrning för att begränsa valuta-, ränte- och dieselpreis-exponering. Under året har bolaget löpande haft utestående dieselderivat, men inga el-, ränte- eller valutaderivat. Nobina är huvudsakligen exponerad för följande finansiella risker:

- Likviditetsrisk
- Ränterisk
- Refinansieringsrisk
- Kredit- och motpartsrisk
- Valutarisk
- Råvarurisk
- Indexeringsrisk
- Restvärderisk

Likviditetsrisk

Med likviditetsrisk avses risken att likvida medel inte finns tillgängliga och finansiering inte kan erhållas när det behövs. Nobina har en kredit för rörelsekapital som förfaller den 31 december varje år. Krediten löper på 364 dagar då den omprövas av banken och som regel förlängs. Tillgänglig kredit var 150 (150) MSEK per den 28 februari 2018.

Säkringspolicy

Bolagets säkringspolicy är utformad för att säkerställa förutsägbarhet och reducera volatilitet i likviditet och operativa kostnader på ett kostnads-effektivt sätt. Säkringspolicyen ingår i Finanspolicyen och föreskriver att bolaget kan ingå säkringar för drivmedel-, valuta- och räntexponering.

Ränterisk

Med ränterisk avses risken att förändringar i marknadsräntan påverkar koncernens räntenetto negativt. Hur snabbt en ränteförändring får genomslag i räntenettet beror på finansieringsavtalens räntebindningstid, vilken som regel är 90 dagar. Koncernen är huvudsakligen exponerad för ränterisk i och med bolagets finansiella och operationella leasingavtal samt lån för bussfinansiering då dessa finansieringsavtal baseras på en rörlig marknadsränta i tillägg till en fast räntemarginal. Om den rörliga räntan höjs med 1 procentenhet innebär det en ökad räntekostnad för koncernen på cirka 43 MSEK före effekt av indexkompensation. För närvarande är räntan i vissa marknader negativ, som exempelvis i Sverige, samtidigt som åtskilliga finansieringsavtal har ett marknadsräntegolv på noll procent. Detta gör att ingen räntekostnadsökning får genomslag i koncernens resultat förrän marknadsränta blir positiv. Ränterisken kompenseras delvis av inflationskomponenten i intäkts-indexeringen i trafikavtalen och dessutom via en specifik räntekomponent i indexkorgen i vissa trafikavtal.

Refinansieringsrisk

Det föreligger ingen refinansieringsrisk för Nobinas bussfinansiering eftersom leasingkontrakten och lånen har tio års löptid och Nobina avser att köpa bussarna vid leasingkontraktens slut. När nya anbud lämnas in finns alltid erbjudande om tillgänglig bussfinansiering med bank, finansbolag eller fordonsleverantörs finansbolag. För mer information om förfallostrukturen återfinns i noterna 6 och 25.

Kredit- och motpartsrisk

Koncernens finansiella transaktioner ger upphov till kreditrisk gentemot finansiella motparter. Nobinas finanspolicy anger att kreditrisken skall begränsas genom att endast motparter med god kreditvärdighet accepteras samt genom fastställda limiter. Kommersiella kreditrisker begränsas av en diversifierad kundstock, bestående av huvudsakligen kommunalt och landstingsägda kollektivtrafikmyndigheter, med mycket god kreditvärdighet. De kundfordringar som bedömts vara osäkra har reserverats och påverkar rörelseresultatet med -1 (-1) MSEK.

Moderbolagets likviditetshantering

Nobina AB:s likviditetshantering sker via interna fordringar, skulder och koncernens cashpool. Nobina AB är huvudkontohavare för koncernens cashpool.

Valutarisk

Valutaexponering uppstår i samband med betalningsflöden i utländsk valuta (transaktionsexponering) och vid omräkning av utländska dotterbolags balans- och resultaträkningar i SEK (omräkningsexponering). Koncernens finanspolicy anger att valutaexponering kan säkras. Dotterbolagen erhåller samtliga intäkter samt betalar alla väsentliga kostnader i lokal valuta, inklusive kostnader under leasingavtal, vilka tecknas centralt för dotterbolagens räkning men i lokal valuta.

Koncernen är även exponerad mot valutakursförändringar genom sina inköp av diesel, vilket handlas på den internationella råvarumarknaden i US dollar. Denna valutarisk kan säkras genom att dieselderivat ingås i lokal valuta. Se vidare under Råvarurisk.

Nobina AB:s valutaexponering avseende omräkning av utländska dotterbolag säkras normalt inte. Årets valutakursdifferens på utländska dotterbolag i totalresultatet uppgick till 11 (23) MSEK. En försvagning/förstärkning av den svenska kronans växelkurs med 10 procent vid omräkning av de utländska dotterbolagens resultaträkningar påverkar koncernens resultat efter finansiell poster med cirka 5 MSEK.

Råvarurisk

Koncernen är exponerad mot råvaruprisförändringar genom sina inköp av drivmedel där prisutvecklingen vanligen är baserad på oljeprisutvecklingen på världsmarknaden. Råvarupriset svarar för mindre än hälften av det totala dieselpriaset och resterande del avser skatter, transport och förädling. Inom regional trafik får koncernen kompensation för förändringar i dieselpriaset genom intäktsindex i sina trafikavtal. I vissa fall kan indexet vara baserat på dieselpreisutvecklingen medan kontraktet i fråga kräver att bussarna körs på annat drivmedel, exempelvis RME. Denna risk begränsas genom noggrann riskvärdering vid anbudsförfarandet. Nobina säkrar emellanåt inköpspriserna genom att köpa råvaruoptioner motsvarande den del av dieselkostnaden som inte täcks av index, exempelvis genom eftersläpning i intäktsindexeringen. Nobina tecknade en diesel-cap i mars för det norska dotterbolaget, avseende 500 metric ton per månad för perioden mars 2017 till och med oktober 2017, som täckte 95 procent av förbrukningen. Strikenivån för capen var 4 450 NOK per metric ton. Den ingående capen resulterade inte i någon utbetalning till Nobina under perioden. Inga utestående dieselderivat fanns den 28 februari 2018.

Indexeringsrisk

Ett kontrakt med en uppdragsgivare ger Nobina ersättning för att tillhandahålla busstrafik på de sträckor och enligt de scheman som är angivna i kontrakten. Storleken på ersättningen justeras regelbundet utifrån en korg av flera olika index för att kompensera förändringar av Nobinas kostnader under löptiden för det specifika kontraktet. De prisjusteringsindex som används omfattar löneutveckling, drivmedelspriser, konsumentprisindex och i vissa kontrakt andra element som exempelvis ränta. Viktningen i indexen i Nobinas kontraktsportfölj kan skilja sig från Nobinas faktiska kostnadsstruktur, så att prisjusteringarna enligt index inte fullt ut kompenserar för Nobinas kostnader. Indexkorgarna i trafikavtalen är relativt väl matchade med kostnadsmassans struktur. Beroende på vad som anges i respektive kontrakt sker indexjusteringarna med viss eftersläpning på månatlig, kvartals- eller halvårsbasis och är tillämpliga på framtida kontraktsperioder och inte retroaktivt på den föregående perioden. Detta ger en negativ resultateffekt vid kostnadsökningar respektive positiv resultateffekt vid kostnadsminskningar under eftersläpningsperioden.

Restvärderisk

Nobina tillämpar en avskrivningstid för bussarna som avses vara i paritet med den verkliga livslängden baserat på teknisk livslängd och användbarhet i de för verksamheten över tid aktuella trafikavtalen. Den tekniska livslängden är normalt längre än användbarheten i trafikavtalen. I händelse av att den tid bussarna är användbara i trafikavtalen skulle minska, kan Nobina komma att drabbas av högre årliga avskrivningskostnader alternativt ökande realisationsförluster vid avyttring av äldre bussar.

NOT 30 FINANSIELLA INSTRUMENT

Koncernen	Verkligt värde hierarki	Redovisat värde	
		2018-02-28	2017-02-28
Finansiella tillgångar			
Lånefordringar och kundfordringar			
Långfristiga fordringar		5	1
Kundfordringar		549	495
Övriga kortfristiga fordringar		48	81
Spärrade likvida medel		0	0
Likvida medel		720	804
Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultaträkningen	2	–	–
Elderivat. Verkligt värde bestäms enligt pris noterade på en aktiv marknad, vilket motsvarar den så kallade nivå ett, enligt IFRS 7.	1	–	–
Koncernen totalt		1 322	1 381

Koncernen	Verkligt värde hierarki	Redovisat värde	
		2018-02-28	2017-02-28
Finansiella skulder			
Andra finansiella skulder			
Räntebärande skulder, lån		4 349	4 557
Leverantörsskulder		543	569
Övriga kortfristiga skulder		192	215
Finansiella skulder värderade till verkligt värde via resultaträkningen	2	–	–
Koncernen totalt		5 084	5 341

Ojusterade noterade priser på aktiva marknader för identiska tillgångar eller skulder (nivå 1).

Andra observerbara data för tillgångar eller skulder är noterade priser inkluderade i nivå 1, antingen direkt enligt prisnoteringar eller indirekt härledda från prisnoteringar (nivå 2).

Data för tillgångar eller skulder som inte baseras på observerbara marknadsdata (nivå 3).

Moderbolaget	Verkligt värde hierarki	Redovisat värde	
		2018-02-28	2017-02-28
Finansiella tillgångar			
Lånefordringar och kundfordringar			
Fordringar koncernföretag, räntebärande		445	398
Övriga kortfristiga fordringar		1	–
Likvida medel		686	796
Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultaträkningen	2	–	–
Koncernen totalt		1 132	1 194

Moderbolaget	Verkligt värde hierarki	Redovisat värde	
		2018-02-28	2017-02-28
Finansiella skulder			
Andra finansiella skulder			
Skulder koncernföretag, räntebärande		2 113	1 991
Leverantörsskulder		2	1
Övriga kortfristiga skulder		3	1
Finansiella skulder värderade till verkligt värde via resultaträkningen	2	–	–
Moderbolaget totalt		2 118	1 993

Verkligt värde

Finansiella tillgångar och skulders redovisade värden överensstämmer i allt väsentligt med verkligt värde. Verkligt värde på den finansiella leasing-skulden är beräknad efter rörlig ränta med oförändrad kreditmarginal, vilket innebär att det redovisade värdet på skulden överensstämmer med det verkliga värdet.

NOT 31 NÄRSTÅENDETRANSAKTIONER

De 10 största aktieägarna i Nobina AB framgår på sidan 36. Interna tjänster inom Nobinakoncernen säljs och köps på basis av gällande prislistor och villkor för icke närstående parter. Överenskommelser om tjänster med koncerninterna företag träffas på basis av självkostnadspris plus vinsttillägg, med en marginal mellan 3–5 procent.

Närståendetransaktioner	Koncernen		Moderbolaget	
	2017-03-01 –2018-02-28	2016-03-01 –2017-02-28	2017-03-01 –2018-02-28	2016-03-01 –2017-02-28
Försäljning av tjänster till koncerninterna företag		–	46	44
Köp av tjänster från koncerninterna företag		–	–5	–7
Personalkostnader				
Styrelse	–3	–3	–3	–3
Ledande befattningshavare	–25	–34	–12	–20
Pensionskostnader	–8	–7	–2	–3
Sociala avgifter	–14	–12	–3	–6
Summa närståendetransaktioner	–50	–56	21	5
Resultat från andelar i koncerninterna företag	–	–	98	277
Ränteintäkter från koncerninterna företag	–	–	6	6
Räntekostnader till koncerninterna företag	–	–	0	–16

Närståendetransaktioner	Koncernen		Moderbolaget	
	2018-02-28	2017-02-28	2018-02-28	2017-02-28
Fordringar på koncerninterna bolag	–	–	445	398
Skulder till koncerninterna bolag	–	–	–2 113	–1 990
Pensionsavsättning till tidigare VD	–8	–10	–8	–10

NOT 32 FÖRSLAG TILL VINSTDISPOSITION (SEK)

Till årsstämmans förfogande:

Överkursfond	1 335 198 568
Balanserad vinst	961 221 938
Årets resultat	61 352 890
Summa	2 357 773 396
Utdelning till aktieägare (3,35 SEK/aktie)	–295 991 535
I ny räkning överförs	2 061 781 861
Summa	2 061 781 861

NOT 33 VALUTAKURSER

Valutakurser	Genomsnitt		Balansdag	
	2017-03-01 –2018-02-28	2016-03-01 –2017-02-28	2017-03-01 –2018-02-28	2016-03-01 –2017-02-28
EUR	9,927	9,491	10,075	9,570
NOK	1,026	1,033	1,044	1,079
DKK	1,333	1,275	1,353	1,287

Styrelsens undertecknande

Styrelsen och verkställande direktören försäkrar att årsredovisningen har upprättats i enlighet med god redovisningssed, respektive att koncernredovisningen har upprättats i enlighet med de internationella redovisningsstandarder som avses i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nummer av 19 juli 2002 om tillämpning av internationella redovisningsstandarder, ger en rättvisande bild av moderbolagets respektive koncernens ställning och resultat samt att

förvaltningsberättelsen ger en rättvisande översikt över utvecklingen av moderbolagets respektive koncernens verksamhet, ställning och resultat samt beskriver väsentliga risker och osäkerhetsfaktorer som moderbolaget respektive de företag som ingår i koncernen står inför.

Årsstämman den 31 maj 2018 beslutar om fastställelse av koncernens och moderbolagets resultat- och balansräkning.

Stockholm den 26 april 2018

Jan Sjöqvist

Graham Oldroyd
Styrelseledamot

John Allkins
Styrelseledamot

Liselott Kilaas
Styrelseledamot

Ragnar Norbäck
Styrelseledamot

Monica Lingegård
Styrelseledamot

Magnus Rosén
Verkställande direktör

Vår revisionsberättelse har avgivits den 26 april 2018

PricewaterhouseCoopers AB

Michael Bengtsson
Auktoriserad revisor

Revisionsberättelse

Till bolagsstämman i Nobina AB (publ), org.nr 556576-4569

RAPPORT OM ÅRSREDOVISNINGEN OCH KONCERNREDOVISNINGEN

Uttalanden

Vi har utfört en revision av årsredovisningen och koncernredovisningen för Nobina AB (publ) för år 1 mars 2017 till 28 februari 2018. Bolagets årsredovisning och koncernredovisning ingår på sidorna 56–105 i detta dokument.

Enligt vår uppfattning har årsredovisningen och koncernredovisningen upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av moderbolagets finansiella ställning per den 28 februari 2018 och av dess finansiella resultat och kassaflöde för året enligt årsredovisningslagen. Koncernredovisningen har upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av koncernens finansiella ställning per den 28 februari 2018 och av dess finansiella resultat och kassaflöde för året enligt International Financial Reporting Standards (IFRS), såsom de antagits av EU, och årsredovisningslagen. Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens och koncernredovisningens övriga delar.

Vi tillstyrker därför att bolagsstämman fastställer resultaträkningen och balansräkningen för moderbolaget och koncernen.

Våra uttalanden i denna rapport om årsredovisningen och koncernredovisningen är förenliga med innehållet i den kompletterande rapport som överlämnats till moderbolagets revisionsutskott i enlighet med revisorsförordningen (537/2014) artikel 11.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt International Standards on Auditing (ISA) och god revisionssed i Sverige. Vårt ansvar enligt dessa standarder beskrivs närmare i avsnittet Revisorns ansvar. Vi är oberoende i förhållande till moderbolaget och koncernen enligt god revisorssed i Sverige och har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav. Detta innefattar att, baserat på vår bästa kunskap och övertygelse, inga förbjudna tjänster som avses i revisorsförordningens (537/2014) artikel 5.1 har tillhandahållits det granskade bolaget eller, i förekommande fall, dess moderföretag eller dess kontrollerade företag inom EU.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Vår revisionsansats

Revisionens inriktning och omfattning

Nobina är verksam inom området kollektivtrafik med buss, verksamheten bedrivs i Norden genom helägda dotterbolag. Administrationen inom koncernen är i stor utsträckning förlagd till ett shared service center. Detta gäller även bussflottan som består av cirka 3600 i huvudsak leasade bussar som i allt väsentligt redovisas i balansräkningen. Nobinas kontrakt är tilldelade genom offentlig upphandling, motparten är en trafik huvudman (uppdragsgivare inom kom-

mun/landsting) och avtalen löper upp till 10 år. Bussflottan och kontraktsportföljen är centrala i vår granskning av Nobina.

Vi utformade vår revision genom att fastställa väsentlighetsnivå och bedöma risken för väsentliga felaktigheter i de finansiella rapporterna. Vi beaktade särskilt de områden där verkställande direktören och styrelsen gjort subjektiva bedömningar, till exempel viktiga redovisningsmässiga uppskattningar som har gjorts med utgångspunkt från antaganden och prognoser om framtida händelser, vilka till sin natur är osäkra. Liksom vid alla revisioner har vi också beaktat risken för att styrelsen och verkställande direktören åsidosätter den interna kontrollen, och bland annat övervägt om det finns belägg för systematiska avvikelser som givit upphov till risk för väsentliga felaktigheter till följd av oegentligheter.

Vi anpassade vår revision för att utföra en ändamålsenlig granskning i syfte att kunna uttala oss om de finansiella rapporterna som helhet, med hänsyn tagen till koncernens struktur, redovisningsprocesser och kontroller samt den bransch i vilken koncernen verkar. Vår granskning av Nobina består huvudsakligen av:

- Planering och relaterade insatser
- Granskning av ledningens förvaltning, intern kontroll, rutiner och processer
- Översiktlig granskning av Nobinas rapport för andra kvartalet
- Granskning för att avge denna revisionsberättelse avseende årsredovisningen för moderbolaget och koncernen. I anslutning till detta utförs också insatser för att avge vårt yttrande avseende efterlevnad av riktlinjer för ersättningar till ledande befattningshavare.

Granskningen styrs av Michael Bengtsson och det centrala revisionssteamet för Nobina AB och koncernen, granskningen utförs genomgående i alla dotterbolag av revisionsteam som tillhör PwC-nätverket. Inriktningen och omfattningen innebär att vi utfört en revision som inkluderar samtliga väsentliga enheter inom Nobina vilka tillsammans utgör en betydande del av intäkter, resultat respektive tillgångar.

Väsentlighet

Revisionens omfattning och inriktning påverkades av vår bedömning av väsentlighet. En revision utformas för att uppnå en rimlig grad av säkerhet om huruvida de finansiella rapporterna innehåller några väsentliga felaktigheter. Felaktigheter kan uppstå till följd av oegentligheter eller fel. De betraktas som väsentliga om enskilt eller tillsammans rimligen kan förväntas påverka de ekonomiska beslut som användarna fattar med grund i de finansiella rapporterna.

Baserat på professionellt omdöme fastställde vi vissa kvantitativa väsentlighetstal, däribland för den finansiella rapportering som helhet. Med hjälp av dessa och kvalitativa överväganden fastställde vi revisionens inriktning och omfattning och våra granskningsåtgärders karaktär, tidpunkt och omfattning, samt att bedöma effekten av enskilda och sammantagna felaktigheter på de finansiella rapporterna som helhet.

SÄRSKILT BETYDELSEFULLT OMRÅDE

Fullständighet, periodisering och värdering av intäktsredovisning
Intäktsredovisningen beskrivs i not 1 Företagsinformation och redovisningsprinciper. Riskhantering beskrivs i Förvaltningsberättelsen på sidan 64–65 samt i not 29 Finansiella risker och riskhantering.

Intäktsvolymen per avtal är väsentlig. Avtalen är ofta individuellt utformade på grund av avsaknad branschpraxis. Avtalen kan också vara komplexa vilket sammantaget leder till svårigheter att finna enhetliga faktureringslösningar varför intäktsföringen från trafikhuvudmannavtalen beräknas och faktureras manuellt.

Förändringar av trafikförsäkringar kan leda till förändringar i ersättningen. Om dessa förändringar sker utöver gällande kontraktsvillkor kan detta leda till en förhandling om justering av ersättningen. Redovisning av förhandlingsintäkter bygger delvis på uppskattningar. Manuell hantering medför jämfört med automatiserad hantering en förhöjd risk för felaktigheter och uppskattningar ökar inslaget av subjektivitet och därmed ökar även risken för fel i redovisningen. Med anledning av dessa faktorer är området särskilt betydelsefullt i vår revision.

Värdering av bussflottan

Redovisningen relaterad till bussflottan beskrivs i not 1 Företagsinformation och redovisningsprinciper samt i not 6 Leasing. Riskhantering beskrivs i Förvaltningsberättelsen på sidan 64–65 samt i not 29 Finansiella risker och riskhantering.

Värdet på Nobinas bussflotta uppgår till ca 5,1 miljarder och utgör ca 65 % av totala tillgångar i koncernen. Avskrivningstiden för bussarna bedöms för att i möjligaste mån vara i paritet med den verkliga livslängden. Den verkliga livslängden baseras på teknisk livslängd och användbarhet i trafikavtalen. I händelse av att tiden som bussarna är användbara i trafikavtalen går ned kan avskrivningskostnaderna och/eller realisationsförluster komma att öka. Med anledning av storleken på dessa balansposter är detta ett särskilt betydelsefullt område i vår revision.

Särskilt betydelsefulla områden

Särskilt betydelsefulla områden för revisionen är de områden som enligt vår professionella bedömning var de mest betydelsefulla för revisionen av årsredovisningen och koncernredovisningen för den aktuella perioden. Dessa områden behandlades inom ramen för revisionen av, och i vårt ställningstagande till, årsredovisningen och koncernredovisningen som helhet, men vi gör inga separata uttalanden om dessa områden.

Annan information än årsredovisningen och koncernredovisningen

Detta dokument innehåller även annan information än årsredovisningen, koncernredovisningen och återfinns på sidorna 1–36, 48–55 och 109–113. Det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för denna andra information.

Vårt uttalande avseende årsredovisningen och koncernredovisningen omfattar inte denna information och vi gör inget uttalande med bestyrkande avseende denna andra information.

HUR VÅR REVISION BEAKTADE DET SÄRSKILT BETYDELSEFULLA OMRÅDET

De viktigaste granskningsinsatserna som vi genomfört omfattar:

- Genom dataanalys granskat att transaktioner avseende intäkter, kundfordringar och inbetalningar i redovisningen följer det förväntade flödet.
- Genomgång av standardiserade mallar, rutiner och processer för intäktsberäkningar och fakturering.
- Stickprovsgranskning av fakturering mot trafikhuvudmannavtal, beräkningsunderlag och indexuppräknings.
- Granskning av månadens produktion och/eller att antal verifierade betalande resenärer stämmer mot faktureringen.
- Genomgång av pågående förhandlingar och utvärdering av företagsledningens uppskattningar och bedömningar avseende förhandlingsintäkter.

De antaganden som ligger till grund för redovisningen av förhandlingsintäkter bedöms vara inom godtagbara intervall. Inga väsentliga iakttagelser har rapporterats till revisionsutskottet som resultat av vår granskning.

De viktigaste granskningsinsatserna som vi genomfört omfattar:

- På stickprovsbasis kontrollerat registreringen av finansiella leaseavtal tecknade under året för att verifiera indata till bolagets leasingberäkning
- Vi har tagit del av Nobinas dokumenterade bedömning avseende bussflottans avskrivningstider.
- Vi har granskat indata och beräkningar i denna bedömning mot verkssamhetssystem och utfört egna kontrollberäkningar av redovisningen.

Från denna granskning har inget framkommit som föranlett att väsentliga iakttagelser rapporterats till revisionsutskottet.

I samband med vår revision av årsredovisningen och koncernredovisningen är det vårt ansvar att läsa den information som identifieras ovan och överväga om informationen i väsentlig utsträckning är oförenlig med årsredovisningen och koncernredovisningen. Vid denna genomgång beaktar vi även den kunskap vi i övrigt inhämtat under revisionen samt bedömer om informationen i övrigt verkar innehålla väsentliga felaktigheter.

Om vi, baserat på det arbete som har utförts avseende denna information, drar slutsatsen att den andra informationen innehåller en väsentlig felaktighet, är vi skyldiga att rapportera detta. Vi har inget att rapportera i det avseendet.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar

Det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för att årsredovisningen och koncernredovisningen upprättas och att den ger en rättvisande bild enligt årsredovisningslagen och, vad gäller koncernredovisningen, enligt IFRS så som de antagits av EU. Styrelsen och verkställande direktören ansvarar även för den interna

kontroll som de bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning och koncernredovisning som inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel.

Vid upprättandet av årsredovisningen och koncernredovisningen ansvarar styrelsen och verkställande direktören för bedömningen av bolagets och koncernens förmåga att fortsätta verksamheten. De upplyser, när så är tillämpligt, om förhållanden som kan påverka förmågan att fortsätta verksamheten och att använda antagandet om fortsatt drift. Antagandet om fortsatt drift tillämpas dock inte om styrelsen och verkställande direktören avser att likvidera bolaget, upphöra med verksamheten eller inte har något realistiskt alternativ än att göra något av detta.

Styrelsens revisionsutskott ska, utan att det påverkar styrelsens ansvar och uppgifter i övrigt, bland annat övervaka bolagets finansiella rapportering.

Revisorns ansvar

Våra mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om huruvida årsredovisningen och koncernredovisningen som helhet inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel, och att lämna en revisionsberättelse som innehåller våra uttalanden. Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men är ingen garanti för att en revision som utförs enligt ISA och god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka en väsentlig felaktighet om en sådan finns. Felaktigheter kan uppstå på grund av oegentligheter eller fel och anses vara väsentliga om de enskilt eller tillsammans rimligen kan förväntas påverka de ekonomiska beslut som användare fattar med grund i årsredovisningen och koncernredovisningen.

En ytterligare beskrivning av vårt ansvar för revisionen av årsredovisningen och koncernredovisningen finns på Revisorsnämndens webbplats: www.revisorsinspektionen.se/revisornsansvar. Denna beskrivning är en del av revisionsberättelsen.

RAPPORT OM ANDRA KRAV ENLIGT LAGAR OCH ANDRA FÖRFATTNINGAR

Uttalanden

Utöver vår revision av årsredovisningen och koncernredovisningen har vi även utfört en revision av styrelsens och verkställande direktörernas förvaltning för Nobina AB (publ) för år 1 mars 2017 till 28 februari 2018 samt av förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust.

Vi tillstyrker att bolagsstämman disponerar vinsten enligt förslaget i förvaltningsberättelsen och beviljar styrelsens ledamöter och verkställande direktörerna ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt god revisionssed i Sverige. Vårt ansvar enligt denna beskrivs närmare i avsnittet Revisorns ansvar. Vi är oberoende i förhållande till moderbolaget och koncernen enligt god revisionssed i Sverige och har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust. Vid förslag till utdelning innefattar detta bland annat en bedömning av om utdelningen är försvarlig med hänsyn till de krav som bolagets och koncernens verksamhetsart, omfattning och risker ställer på storleken av moderbolagets och koncernens egna kapital, konsolideringsbehov, likviditet och ställning i övrigt.

Styrelsen ansvarar för bolagets organisation och förvaltningen av bolagets angelägenheter. Detta innefattar bland annat att fortlöpande bedöma bolagets och koncernens ekonomiska situation, och att tillse att bolagets organisation är utformad så att bokföringen, medelsförvaltningen och bolagets ekonomiska angelägenheter i övrigt kontrolleras på ett betryggande sätt. Den verkställande direktören ska sköta den löpande förvaltningen enligt styrelsens riktlinjer och anvisningar och bland annat vidta de åtgärder som är nödvändiga för att bolagets bokföring ska fullgöras i överensstämmelse med lag och för att medelsförvaltningen ska skötas på ett betryggande sätt.

Revisorns ansvar

Vårt mål beträffande revisionen av förvaltningen, och därmed vårt uttalande om ansvarsfrihet, är att inhämta revisionsbevis för att med en rimlig grad av säkerhet kunna bedöma om någon styrelseledamot eller verkställande direktören i något väsentligt avseende:

- företagit någon åtgärd eller gjort sig skyldig till någon försummelse som kan föranleda ersättningsskyldighet mot bolaget
- på något annat sätt handlat i strid med aktiebolagslagen, årsredovisningslagen eller bolagsordningen.

Vårt mål beträffande revisionen av förslaget till dispositioner av bolagets vinst eller förlust, och därmed vårt uttalande om detta, är att med rimlig grad av säkerhet bedöma om förslaget är förenligt med aktiebolagslagen.

Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men ingen garanti för att en revision som utförs enligt god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka åtgärder eller försummelser som kan föranleda ersättningsskyldighet mot bolaget, eller att ett förslag till dispositioner av bolagets vinst eller förlust inte är förenligt med aktiebolagslagen.

En ytterligare beskrivning av vårt ansvar för revisionen av förvaltningen finns på Revisorsnämndens webbplats: www.revisorsinspektionen.se/revisornsansvar. Denna beskrivning är en del av revisionsberättelsen.

PricewaterhouseCoopers AB, 113 97 Stockholm, utsågs till Nobina AB (publ.)s revisor av bolagsstämman den 31 maj 2017 och har varit bolagets revisor sedan 2014.

Stockholm den 26 april 2018
PricewaterhouseCoopers AB

Michael Bengtsson
Auktoriserad revisor

Flerårsöversikt

MSEK (om inte annat anges)	2017/2018	2016/2017	2015/2016 före börsnoterings- kostnader	2015/2016 efter börsnoterings- kostnader	2014/2015	2013/2014
Nettoomsättning	9 094	8 858	8 317	8 317	7 549	7 269
Rörelseresultat	490	494	462	258	371	326
Resultat före skatt	355	355	299	2	141	87
Årets resultat	278	518	301	4	94	56
Årets kassaflöde	-94	114	266	234	141	173
EBITDA	1 162	1 161	1 083	879	922	832
EBITDA-marginal %	12,8	13,1	13,0	10,6	12,2	11,4
EBITDAR	1 202	1 215	1 141	937	1 019	973
EBITDAR-marginal %	13,2	13,7	13,7	11,3	13,5	13,4
Likvida inkl. spärrade medel	720	804	707	707	568	465
Varav spärrade medel	0	0	24	24	115	156
Soliditet %	18,4	17,9	14,5	14,5	4,7	3,8
Eget Kapital	1 436	1 421	1 110	1 110	310	224
Utdelning per aktie	3,10	2,60	–	–	–	–
Nettoskuld	3 629	3 753	4 022	4 022	3 867	3 611
Nettoskuld /EBITDA	3,12	3,23	3,71	4,58	4,19	4,34
Antal bussar	3 625	3 564	3 703	3 703	3 347	3 359
Antalet uppskattade resenärer (miljoner)	319	307	277	277	245	242
Antal produktionskilometer (miljoner)	293	293	279	279	265	270
Antal produktionstimmar (tusental)	11 352	11 241	9 885	9 885	8 981	8 942
Beräknade heltidstjänster	9 629	8 889	8 461	8 461	7 603	7 547
Nettoomsättning/buss	2,51	2,49	2,25	2,25	2,26	2,16

Nyckeltalsinformation

DEFINITIONER

Alternativa nyckeltal

Nobina tillämpar ESMA's riktlinjer för APM (alternativa nyckeltal) och anser att nedanstående nyckeltal ger värdefull och betydande information till investerare och bolagets ledning. Finansiella icke-IFRS mått har begränsningar som analytiskt verktyg och ska inte

betraktas isolerade eller som ersättning för finansiella mått som är framtagna i överensstämmelse med IFRS. Finansiella icke-IFRS mått redovisas för att förbättra investerarnas utvärdering av bolagets verksamhetsresultat och ställning. De finansiella icke IFRS-mått som redovisas i denna rapport kan skilja sig från liknande mått som används av andra bolag.

Nyckeltal	Beskrivning
Justerade poster	Justerade poster av jämförelsestörande extraordinär karaktär som är periodfrämmande eller icke återkommande. Justerade poster har rensats för transaktionskostnader i samband med börsintroduktionen
EBIT	Rörelseresultat före finansnetto och skatt
EBITDA	Rörelseresultat före finansnetto, skatt, avskrivningar, nedskrivningar, resultat från försäljning av anläggningstillgångar
EBITDA-marginal	EBITDA i relation till nettoomsättning
EBITDAR	Rörelseresultat före finansnetto, skatt, avskrivningar, nedskrivningar, resultat från försäljning av anläggningstillgångar och operationella leasingkostnader för bussar
EBITDAR-marginal	EBITDAR i relation till nettoomsättning
Räntebärande skulder	Räntebärande långfristiga och kortfristiga skulder (externa lån, pensionsskulder och finansiell leasingsskuld)
Nettoskuld	Räntebärande långfristiga och kortfristiga skulder (externa lån, pensionsskulder och finansiell leasingsskuld) med avdrag för likvida och spärrade medel
Nettoskuld/EBITDA	Räntebärande långfristiga och kortfristiga skulder (externa lån, pensionsskulder och finansiell leasingsskuld) med avdrag för likvida och spärrade medel i relation till fyra sekventiella kvartals EBITDA
Förnyelsegrad	Alla vunna anbud/Alla anbud i egen ägo
Kvarhållandegrad	Försvrade anbud/Anbud i egen ägo
Medeltalet anställda (FTE)	Antalet betalda timmar dividerade med normtiden för heltidsarbete
Kontantinvesteringar	Anskaffningsvärde på investeringar i anläggningstillgångar efter avdrag för lånefinansierade investeringar
Omfördelningsgrad	Antalet bussar som omfördelats till ett nytt kontrakt under året/Totalt antalet bussar
Resultat per aktie	Periodens resultat dividerat med genomsnittligt antal aktier
Resultat per aktie efter full utspädning	Periodens resultat dividerat med genomsnittligt antal aktier efter full utspädning
Utdelning per aktie	Utdelningsbelopp dividerat med genomsnittligt antal aktier efter full utspädning
Eget kapital per stamaktier	Eget kapital dividerat med antalet utestående stamaktier per bokslutsdatum
Direktavkastning	Utdelning i relation till bolagets aktiekurs per bokslutstillfälle
Soliditet	Eget kapital i relation till balansomslutningen vid periodens utgång
Yield	Intäkt per körd platskilometer
Kontraktslängd	Ett offentligt upphandlat avtal om produktion av trafik tjänster som ingåtts mellan en uppdragsgivare och ett kollektivtrafikföretag. Kontraktet gäller normalt fem till tio år med möjlighet till förlängning på ett till två år och bygger på ett produktions- eller incitamentsavtal
Produktionstimmar	Totalt producerade timmar i kontrakt
Produktionskilometer	Totalt producerade kilometer i kontrakt
Antal bussar	Antalet ägda, finansiellt, operationellt leasade och korttidsinhyrda bussar vid periodens utgång

VERIFIERING AV ALTERNATIVA NYCKELTAL

Nyckeltal, Nobina MSEK (om inget annat anges)	2017/2018 mar 17–feb 18	2016/2017 mar 16–feb 17	2015/2016 mar 15–feb 16	2014/2015 mar 14–feb 15	2013/2014 mar 13–feb 14
EBITDA och EBITDAR:					
Rörelseresultat	490	494	258	371	326
Realisationsresultat vid försäljning av anläggningstillgångar	7	14	15	35	15
Avskrivningar/nedskrivningar av immateriella och materiella anläggningstillgångar	665	653	606	516	491
Summa EBITDA	1 162	1 161	879	922	832
Periodens operationella leasingavgifter	40	54	58	97	141
Summa EBITDAR	1 202	1 215	937	1 019	973
Justerad EBITDA och EBITDAR (justerat resultat är baserat på information från not 5):					
Justerat rörelseresultat	490	494	462	371	326
Realisationsresultat vid försäljning av anläggningstillgångar	7	14	15	35	15
Avskrivningar/nedskrivningar av immateriella och materiella anläggningstillgångar	665	653	606	516	491
Summa justerad EBITDA	1 162	1 161	1 083	922	832
Periodens operationella leasingavgifter	40	54	58	97	141
Summa justerad EBITDAR	1 202	1 215	1 141	1 019	973
Räntebärande skulder:					
Långfristig upplåning	3 582	3 832	3 941	3 765	3 483
Pensionsskuld	41	46	36	36	28
Kortfristig upplåning	726	679	752	634	565
Summa räntebärande skulder	4 349	4 557	4 729	4 435	4 076
Kassa	-720	-804	-683	-453	-309
Spärrade medel	-	-	-24	-115	-156
Summa nettoskuld	3 629	3 753	4 022	3 867	3 611
Nettoskuld/EBITDA	3,12	3,23	4,58	4,19	4,34
Nettoskuld/justerad EBITDA	3,12	3,23	3,71	4,19	4,34

Branschtermer

Anbud – Trafikföretagets offert i en upphandling.

Euro 1–euro 6, EEV – Olika generationer av emissionsklasser för dieselmotorer.

Expresslinje – En längre körsträcka på huvudvägar som ger snabbare transport genom flera län utan flera stopp.

Flygtransfer – Resor som utgör anslutningsmöjlighet till och från flygplatser.

Frivolym – Uppdragsgivarens rätt att ändra produktionsvolymen inom ramen för avtalet.

Förändringspriser – Hur mycket ersättningen ska förändras per buss, timme eller kilometer inom ramen för frivolymin i ett kontrakt.

Incitamentsavtal – Normalt ett produktionsavtal som i större eller mindre utsträckning innehåller ett ersättningsmoment som är rörligt och beror på antalet resenärer.

Indexering – Justering av den avtalsenliga ersättningen i enlighet med en korg av viktade och förutbestämda index som avses representera väsentliga kostnadselement för trafikföretaget, såsom löner, drivmedel, underhåll etc. och som sker med en i förväg bestämd periodicitet.

Interregional trafik – Nobinas segment för trafik som utförs helt på egna meriter utan restriktioner eller subventioner av myndigheter.

Kollektivtrafik – Trafiktjänster som tillhandahålls för allmänheten där människor reser tillsammans.

Koncession – Tilldelad rättighet att uppbära ett monopol inom ett geografiskt område och som omfattar alla rättigheter att tillhandahålla kollektivtrafik. I Sverige delar staten, sedan huvudmannareformen på 1980-talet, ut dessa koncessioner till uppdragsgivare (kommun eller landsting), som i sin tur tillhandahåller trafiktjänster för allmänheten genom avtal med trafikföretag. Dessa upphandlingar annonseras i enlighet med det svenska upphandlingsregelverket.

Koncessionsavtal – En avtalsform mellan ett trafikföretag och en uppdragsgivare (kommun/landsting) som var bruklig före trafikhuvudmannareformen och som i delar, under en övergångsperiod, löper vidare. I dessa avtal utför trafikföretaget alla delar av trafikuppdraget, inklusive försäljning av tjänster gentemot resenärerna.

Lokaltrafik – Trafik i anslutning till tätort.

Platskilometer – Mått på trafikutbudet. Antalet sittplatser i en buss multiplicerat med bussens körsträcka i kilometer.

Produktionsavtal – Ett avtal där trafikföretagets intäkter består av fast ersättning för produktionskostnader utifrån en i förväg bestämd produktion, med linjenät, tidtabell och ett antal övriga krav som grund. Ersättningen baseras på antal timmar, kilometer, bussar eller en kombination av dessa.

Regional trafik – Nobinas segment för trafik som upphandlas av offentliga uppdragsgivare.

Regiontrafik – Trafik utanför och mellan tätorterna inom ett län.

Stadstrafik – Trafik inom en tätort.

Trafikföretag – Ett företag som genom avtal med en uppdragsgivare producerar trafik enligt ett givet avtal.

Trafikhuvudmannareformen – I samband med trafikhuvudmannareformen på 1980-talet övertog staten från kommun och landsting rätten att dela ut koncessioner. Tidigare delade kommun och landsting ut koncessionsrätten till trafikföretagen, idag delar staten ut koncessionsrätten till kommun och landsting (uppdragsgivare), som i sin tur avtalar med ett trafikföretag om produktion av trafiktjänster för allmänheten. Dessa upphandlingar annonseras i enlighet med det svenska upphandlingsregelverket.

Trafikkontrakt – Ett offentligt upphandlingskontrakt om produktion av trafiktjänster som ingås av ett trafikföretag och en uppdragsgivare. Kontraktet gäller normalt fem till tio år med möjlighet till förlängning på ett till två år och bygger på ett produktions- eller incitamentsavtal.

Trafikplanering – Planering av resursutnyttjande (fordon och förare) för att på effektivast möjliga sätt utföra trafik i enlighet med ett givet trafikuppdrag.

Underentreprenör – En aktör som är anlitad av trafikföretaget för att bistå i produktionen av trafiktjänster.

Uppdragsgivare – En kommun eller ett landsting som av staten har tilldelats koncessionsrätten att tillhandahålla kollektivtrafik för allmänheten genom offentlig upphandling av tjänster från trafikföretag, även kallad trafikhuvudman.

Årsstämma i Nobina AB

Årsstämma i Nobina AB (publ) ("Nobina" eller "Bolaget") hålls den 31 maj 2018 kl. 14.00 i World Trade Center, Stockholm.

RÄTT ATT DELTA I ÅRSSTÄMMAN

Aktieägare som önskar delta i årsstämman ska vara införd i den av Euroclear Sweden AB förda aktieboken den 25 maj 2018.

Aktieägarna måste vidare anmäla sig hos Nobina per post till Nobina AB (publ), c/o Euroclear Sweden AB, Box 191, 101 23 Stockholm, per telefon 08-402 92 12, eller på Bolagets hemsida, www.nobina.com, senast den 25 maj 2018. Vid anmälan ska uppges fullständigt namn, person- eller organisationsnummer, adress, telefonnummer dagtid samt, i förekommande fall, uppgift om ställföreträdare, ombud och biträde.

FÖRVALTARREGISTRERADE AKTIER

Aktieägare som låtit förvaltarregistrera sina aktier måste, för att äga rätt att delta i årsstämman, tillfälligt inregistrera aktierna i eget namn i den av Euroclear Sweden AB förda aktieboken. Sådan omregistrering måste vara verkställd senast den 25 maj 2018. Detta innebär att aktieägare i god tid dessförinnan måste meddela sin önskan härom till förvaltaren.

FINANSIELL INFORMATION 2018/2019

Årsstämma	31 maj 2018
Delårsrapport kvartal 1 (1 mars–31 maj)	29 juni 2018
Delårsrapport kvartal 2 (1 juni–31 augusti)	27 september 2018
Kapitalmarknadsdag	9 oktober 2018
Delårsrapport kvartal 3 (1 september–30 november)	20 december 2018
Bokslutskommuniké 2018/2019	5 april 2019

IR-KONTAKTER

Mattias Gelinder, Finans- och IR-chef
Tel: +46 (0)8-410 65 402
mattias.gelinder@nobina.com

Per Skärgård, Ekonomidirektör
Tel: +46 (0)8-410 65 056
per.skargard@nobina.com

PRESSMEDDELANDEN OCH RAPPORTER

Följ oss genom att prenumerera på pressmeddelanden och finansiella rapporter via sms och e-post. Registrera dig på www.nobina.com/sv/nobina/investor-relations

Solberg • Foto: Tomas Harrysson, Johan Töpel, Gustav Gräll, Johan Persson,
JL Living Images Photography • Tryck: Göteborgstryckeriet

Nobina är Nordens största kollektivtrafikföretag med dryga 11 000 medarbetare, 3 600 bussar och en omsättning på över 9 miljarder SEK. Varje dag ser Nobina till att cirka en miljon människor kommer till jobb, skola och andra aktiviteter. Tillsammans med uppdragsgivare och resenärer bidrar vi till ökad rörlighet, minskad miljöbelastning och lägre samhällskostnader.

Nobina AB
Armégatan 38
171 71 SOLNA

Nobina Sverige AB
Armégatan 38
171 71 SOLNA

Nobina Danmark A/S
Fabriksparken 22
DK-2600 GLOSTRUP

Nobina Norge AS
Schweigaardsgate 10
N-0185 OSLO

Nobina Finland Oy Ab
Klovinpellontie 5
FIN-02180 ESPOO

Swebus Express AB
Armégatan 38
171 71 SOLNA

